

Dotazník

Súhrn hlavných aktivít vedeckej organizácie Slovenskej akadémie vied

Hodnotené obdobie: 1. január 2003 – 31. december 2006

I. Základné informácie o hodnotenej organizácii:

1. Názov a adresa organizácie

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

2. Vedenie organizácie

Útvár riaditeľa	Meno	Vek	Počet rokov vo funkcii
Riaditeľ	Doc. PhDr. Peter Žeňuch, CSc.	36	od 01.07.2006
Zástupca riaditeľa	PhDr. Štefan Lipták, CSc.	70	od 01.07.2006
Vedecký tajomník			

3. Predseda vedeckej rady

Prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc.

4. Základné informácie o počte výskumných pracovníkov

- i. Celkový počet zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním zapojených do výskumu a vývoja (okrem doktorandov) a jeho prepočet na plný ekvivalent pracovného času (FTE) za roky 2003, 2004, 2005, 2006 a priemer za hodnotené obdobie
- ii. Počet zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním zapojených do výskumu a vývoja (okrem doktorandov) na jednotlivých oddeleniach/útvároch organizácie

a jeho prepočet na plný ekvivalent pracovného času (FTE) za roky 2003, 2004, 2005, 2006 a priemer za hodnotené obdobie

Výskumní pracovníci	2003		2004		2005		2006		Priemer	
	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE
Celkom v organizácii	10	7,9	10	8,9	10	8,9	9	8,45	9,75	8,5375
Oddelenie 1									#####	#####
Oddelenie 2									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####
									#####	#####

5. Základné informácie o rozpočte mzdových prostriedkov organizácie

- i. Suma mzdových prostriedkov organizácie¹ pridelená z inštitucionálnych zdrojov Slovenskej akadémie vied (SAV) v rokoch 2003, 2004, 2005, 2006 a priemer za hodnotené obdobie

Mzdové prostriedky (MP)	2003	2004	2005	2006	Priemer
Mzdové prostriedky spolu (mil. Sk)	2,440	2,516	2,625	2,792	2,593

6. URL webovej stránky organizácie

www.slavu.sav.sk

¹ Objem mzdových prostriedkov bez odvodov do poisťovní.

II. Základné informácie o činnosti organizácie v oblasti výskumu a vývoja:

1. Poslanie a úlohy organizácie sformulované v jej zriaďovacej listine

a) Ústav sa zameriava na základný výskum vzťahov slovenského jazyka a kultúry s inými slovanskými jazykmi a kultúrami i na výskum slovensko-latinských, slovensko-maďarských a slovensko-nemeckých vzťahov najstaršieho obdobia, venuje sa aj výskumu iných slovanských jazykov a kultúr. Slavistický ústav Jána Stanislava SAV je interdisciplinárne slavistické výskumné centrum, ktoré sa zameriava nielen na jazykovedné, ale aj na historické, národopisné, umenovedné a kulturologické výskumy z porovnávacieho hľadiska, v interdisciplinárnej internej a externej spolupráci. Je nielen vedeckovýskumným, ale aj koordinačným centrom slavistických výskumov na Slovensku. V spolupráci so Slovenským komitétom slavistov a Maticou slovenskou udržiava kontakty so slavistickými výskumnými pracoviskami v zahraničí, stará sa o organizáciu domácich a medzinárodných slavistických vedeckých podujatí, zabezpečuje redigovanie a vydávanie slovenského slavistického časopisu *Slavica Slovaca*.

b) Výsledky výskumu sa aplikujú vo vedeckých a vedecko-popularizačných prácach a príspevkoch i v pedagogickom procese.

c) Ústav poskytuje poradenské a ďalšie expertízne služby pre štátne orgány a domáce i medzinárodné kultúrne inštitúcie. Spolupracuje s katedrami slavistiky a inými spoločenskovednými katedrami na slovenských univerzitách.

d) Ústav uskutočňuje vedeckú výchovu v zmysle všeobecne platných právnych predpisov.

e) Ústav zabezpečuje publikácie výsledkov vedeckovýskumnej činnosti prostredníctvom periodickej a neperiodickej tlače. Vydávanie periodickej a neperiodickej tlače sa riadi uzneseniami Predsedníctva SAV.

2. Súhrn aktivít výskumu a vývoja organizácie za hodnotené obdobie, ich význam z národného a medzinárodného hľadiska, zapojenie organizácie do európskeho výskumného priestoru (max. 10 strán)

Vedeckovýskumné činnosti Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV sa aj v hodnotenom období rokov 2003–2006 sústreďovali na výskum slovensko-slovanských i slovensko-neslovanských jazykových, historických i etnicko-konfesionálnych vzťahov. Prvoradou úlohou bolo realizovať interdisciplinárnu spoluprácu v domácom i medzinárodnom rámci, organizovať a riešiť interdisciplinárne projekty základného výskumu, ktoré odkrývajú doposiaľ neprebádané oblasti; takým je predovšetkým výskum

pamiatok v cirkevnoslovanskom, latinskom i nemeckom jazyku, ktoré sa dotýkajú všetkých sfér života v historických a kultúrno-spoločenských podmienkach a vzťahoch medzi jazykmi, etnikami a kultúrami v karpatskom i európskom kontexte. Osobitne je v tejto súvislosti významná spolupráca s domácimi i zahraničnými vedeckými inštitúciami, najmä s vedeckými pracovníkmi, ktorí sa zúčastňujú na riešení grantových projektov a stávajú sa tak našimi externými spolupracovníkmi.

Takým je napríklad výskumný projekt zameraný na výskum a vydávanie pamiatok byzantskej a latinskej tradície. Výsledky výskumov v rámci tohto projektu sa publikujú v rámci medzinárodnej vedeckej edície *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*. Projekt sa rieši na základe bilaterálnej dohody medzi Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV a Pontificio Istituto Orientale v Ríme.

Úlohy vyplývajúce z tejto dohody sa realizujú v rámci medzinárodného vedeckého projektu *Vydávanie cyrilských rukopisných pamiatok z východného Slovenska z 15.-19. storočia* (zo slovenskej strany projekt zabezpečuje Peter Žeňuch, pracovník SÚJS SAV). Projekt sa rieši v spolupráci s Pontificio Istituto Orientale v Ríme a s Centrom spirituality Východ–Západ Michala Lacka v Košiciach. Najvýznamnejším výsledkom prvej fázy riešenia tohto medzinárodného projektu je založenie edície *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*, v ktorej sa vydávajú publikácie v anglicko-slovenskej, francúzsko-slovenskej, nemecko-slovenskej a rusko-slovenskej mutácii. Ako prvý zväzok tejto edície vyšla v roku 2003 knižná práca Petra Žeňucha (spoluautor Cyril Vasil' SJ) *Cyrillic Manuscripts from East Slovakia; Slovak Greek Catholics: Defining Factors and Historical Milieu – Cyrilské rukopisy z východného Slovenska; Slovenskí gréckokatolíci, vzťahy a súvislosti* (447 strán + 10 strán farebných obrazových príloh) v anglickom a slovenskom jazyku. V nej sa podáva výberový prehľad cyrilských pamiatok z okruhu písomností byzantsko-slovanského obradu na Slovensku a objasňujú sa historicko-spoločenské a jazykové súvislosti vzniku týchto pamiatok. Práca vyšla s finančnou podporou Gregorian Foundation a Spoločnosti autorov vedeckej a odbornej literatúry. Na pozadí predloženého dejinného prehľadu o spoločenskom a duchovnom kontexte gréckokatolíckej cirkvi sa v tejto práci zverejňujú čiastkové výsledky výskumu viacerých doteraz nepreskúmaných cyrilských rukopisných pamiatok z oblasti východného Slovenska.

V roku 2006 sa v rámci renomovanej medzinárodnej vedeckej série *Bausteine zur slavischen Philologie und Kulturgeschichte, Band 23* v koedícii s *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae, Vol. II.* podarilo v nemeckom vydavateľstve *Böhlau Verlag* vydať knižnú publikáciu Petra Žeňucha *Kyrillische paraliturgische Lieder. Edition des handschriftlichen Liedguts im ehemaligen Bistum von Mukačevo im 18. und 19. Jahrhundert* (Köln – Weimar – Wien: Böhlau Verlag 2006. 982 s.). Práca predstavuje

paraliturigickú spevníkovú produkciu, ktorá vznikala alebo sa používala v prostredí veriacich byzantského obradu v karpatskom priestore. Monografia vyšla vďaka podpore Nadácie Alexandra von Humboldta v Nemecku, Patristische Kommission der Akademie der Wissenschaften von NRW v Bonne a Pontificio Istituto Orientale v Ríme. Prezentuje piesňový repertoár doteraz málo známych 21 cyrilských rukopisných spevníkov zo Spišskej, Šarišskej, Zemplínskej a Užskej stolice. Obsahuje aj varianty textov v ďalších 51 ruských, ukrajinských a srbských rukopisoch. Osobitnú skupinu tvoria paraliturigické texty zo spevníkov z Báčky a Sriemu. Monografia obsahuje kritické vydanie a komentáre k jednotlivým textom paraliturigických piesní. Odkrýva nové skutočnosti o jazykových a kultúrnych vzťahoch i etnicko-konfesionálnej diverzite a mobilite. Podáva prvý ucelený obraz o repertoári paraliturigickej piesňovej kultúry v byzantskom prostredí v 18.–19. storočí v interkultúrnom, interetnickom a interjazykovom prostredí strednej Európy.

Osobitne významným úspechom Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV je aj vydanie zborníka *Plaude turba pauperula. Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst* (Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV 2005. 368 s.), ktorého editorom bol Ladislav Kačic. Obsahuje 25 štúdií domácich a zahraničných autorov (z Rakúska, Nemecka, Česka, Slovinska, Chorvátska a Maďarska) publikovaných v nemeckom a anglickom jazyku, ktoré prinášajú celý rad nových poznatkov zo stále ešte málo preskúmanej problematiky kultúrnych aktivít františkánskych reholí v oblasti hudby, literatúry, knižnej kultúry a architektúry. Týmito aktivitami sa slovenskí františkáni významne zapájali nielen do európskeho kultúrneho kontextu, ale výrazne prispeli aj do rozvoja slovenskej kultúry. Ide o prvú publikáciu v strednej Európe, ktorá v takom veľkom rozsahu prináša nové poznatky z kultúrnych dejín františkánov na Slovensku a v okolitých krajinách.

Aj vydanie prvého zväzku *Bulharsko-slovenského slovníka (A–K)* (Bratislava: Slavistický kabinet SAV 2004. 709 s.), ktorý je súčasťou pripravovaného trojzväzkového diela, patrí k významným vedeckým i vedecko-aplikačným výsledkom projektu. Zodpovednou riešiteľkou projektu a hlavnou autorkou a redaktorkou slovníka je Mária Košková. Slovník vznikol v spolupráci s odborníkmi z Ústavu bulharského jazyka Bulharskej akadémie vied. Je budovaný na vedeckých základoch modernej dvojazyčnej lexikografie a uplatňuje sa v ňom princíp prekladového ekvivalentu. Dôležitou súčasťou slovníka je dôsledná exemplifikácia, ktorá ilustruje sémantické a syntaktické parametre heslového slova. Bohato je v slovníku zastúpená frazeológia a paremiológia. Svojím zameraním, rozsahom i spracovaním slovník predstavuje významný vklad do slavistickej lexikografie, o čom svedčia aj ocenenia, ktoré slovník získal v roku 2005 (1. miesto v súťaži Slovník roka 2005 za slovenský slovník udelila M. Koškovej Jednota tlmočníkov a prekladateľov

v Prahe) a 2006 (Uznanie Literárneho fondu – výboru Sekcie pre vedecký a odborný preklad za rok 2005, cena udelená v júni 2006 a Prémia v kategórii lexikografických diel). V roku 2005 sa L. Kačicovi, pracovníkovi Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV, podarilo vydať zaujímavý prameň o hudobnej kultúre Spiša v 16.–17. storočí. Ide o vydanie *Pestrého zborníka* (Bratislava: Hudobné centrum 2005. 148 s.), v ktorom sa nachádzajú nemecké duchovné piesne prevzaté z protestantského prostredia Spiša. Zborník obsahuje výrazné domáce slovenské prvky, ako o tom svedčia i početné konkordancie ľudových tancov. V rámci výskumov hudobnej kultúry sa podarilo vydať typický prameň dokumentujúci vyspelé interkultúrne prostredie Spiša.

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV sa v roku 2003 aktívne podieľal na príprave a organizácii *XIII. medzinárodného zjazdu slavistov v Ľubľane*. Pri tejto príležitosti sa v našom ústave edične pripravoval zborník vedeckých štúdií, ktoré v podobe referátov odznali na tomto interdisciplinárnom medzinárodnom slavistickom podujatí. Editorom zborníka *XIII. medzinárodný zjazd slavistov v Ľubľane. Príspevky slovenských slavistov* (Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV, 2003. 345 s.) je Ján Doruľa. Ako samostatné štúdie sa v tomto zborníku publikovali najmä výsledky plnenia úloh viacerých grantových projektov a mnohé odznali vo forme vedeckých prednášok na tomto medzinárodnom slavistickom kongrese. Pri príležitosti XIII. medzinárodného zjazdu slavistov v Ľubľane v roku 2003 naše pracovisko v spolupráci so Slovenským komitétom slavistov vydalo aj výberovú bibliografiu slavistických prác z oblasti jazykovedy, literárnej vedy, histórie a etnológie za roky 1998–2002 (*Prehľad publikácií z jazykovedy, literárnej vedy, etnológie a histórie za roky 1998-2002 (výber)*). Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV, 2003. 184 s.). Ďalšou publikáciou, ktorá vznikla na našom pracovisku, je zborník vedeckých príspevkov s názvom *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch* (Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV 2003. 315s.). Je venovaný životnému jubileu univerzitného profesora PhDr. Jána Doruľu, DrSc.; prináša príspevky domácich a zahraničných slavistov, jazykovedcov, literárnych vedcov, folkloristov, muzikológov i historikov. Dlhoroční priatelia, spolupracovníci, priaznivci i žiaci Jána Doruľu formou široko koncipovaných interdisciplinárnych vedeckých príspevkov vyslovujú svoje uznanie významnému slovenskému slavistovi.

Vedeckým publikačným orgánom Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV je interdisciplinárny slavistický časopis *Slavica Slovaca* vydávaný v spolupráci s Maticou slovenskou. Publikujú sa v ňom príspevky vo všetkých slovanských jazykoch a v nemčine, angličtine a francúzštine. V Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV sa v spolupráci so Slovenským komitétom slavistov, Ústavom etnológie SAV a Etnologickým ústavom AV ČR v Brne vydáva medzinárodná ročenka *Slavistická folkloristika* –

informačný bulletin Medzinárodnej komisie slovanského folklóru pri Medzinárodnom komitáte slavistov. Vychádza raz ročne v slovanských a svetových jazykoch.

Pracovníci SÚJS SAV sa počas hodnoteného obdobia (2003–2006) podieľali na výskume v rámci viacerých grantových projektov VEGA, Štátneho programu výskumu a vývoja a projektu založenom na bilaterálnej spolupráci medzi SÚJS SAV a PIO v Ríme. V rámci ŠPVV *Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti* (číslo projektu ŠP 028) sa dvaja pracovníci ústavu Peter Žeňuch a Peter Šoltés podieľali na výskume rusínskej a ukrajinskej národnosti na Slovensku. Pripravovali a predkladali vedecké štúdie a podklady pre expertízne správy určené najvyšším ústavným orgánom Slovenskej republiky a zúčastňovali sa konferencií a vedeckých podujatí organizovaných v rámci tejto centrálne sledovanej úlohy. Nositeľom projektu bol Spoločenskovedný ústav SAV a Slavistický ústav Jána Stanislava SAV (vtedy ako Slavistický kabinet SAV) bol spoluriešiteľským subjektom tohto štátneho programu.

V rokoch 2003–2006 pracovníci ústavu riešili spolu 13 grantových projektov schválených grantovou agentúrou VEGA. Vo všetkých projektoch evidovaných vo VEGA boli vedúcimi projektov; spoluriešiteľmi boli aj pracovníci ďalších ústavov SAV, vysokých škôl na Slovensku a pracovníci vedeckých ústavov a vysokých škôl v zahraničí. Väčšina projektov má interdisciplinárny a medzirezortný charakter. Pracovníci ústavu zároveň pracovali aj ako zástupcovia riešiteľských kolektívov pri riešení ďalších 3 grantových projektov. Išlo predovšetkým o spoluprácu s Filozofickými fakultami Trnavskej a Prešovskej univerzity a s Teologickou fakultou TU. Na zasadnutí komisie VEGA č. 15 (Komisia pre vedy o umení, estetiku a jazykovedu) boli v roku 2006 hodnotené záverečné správy o plnení cieľov 5 grantových projektov SÚJS SAV za roky 2003-2005: 1) 2/3151/23-25 Odras slovensko-nemeckých jazykových vzťahov v písomnostiach 16.-18. storočia (vedúci projektu J. Doruľa), 2) 2/3153/23-25 Cyrilské paraliturgické piesne a ich varianty v kultúrnohistorickom kontexte na východnom Slovensku (vedúci projektu P. Žeňuch), 3) 2/3154/23-25 Slováci na Zakarpatskej Ukrajine a slovensko-ukrajinské pomedzie (vedúci projektu Š. Lipták), 4) 2/3155/23-25 Príprava vedeckého vydania prameňa slovenskej proveniencie (z okruhu náboženskej literatúry 16.-18. storočia v Uhorsku) [vedúca projektu E. Krasnovská], 5) 2/3156/23-25 Dejiny hudobnej kultúry františkánov na Slovensku (od najstarších čias do roku 1950) [vedúci projektu L. Kačic]. Všetkých 5 hodnotených projektov VEGA splnilo plánované ciele výskumu.

Ešte v roku 2003 úspešne splnil plánované ciele aj projekt 2/1025/2001-2003 Bulharsko-slovenský slovník II. (L – O) [vedúca projektu M. Košková]. V roku 2006 boli do grantovej agentúry VEGA odovzdané na hodnotenie ďalšie dva projekty: 1) 2/4092/24-26 Bulharsko-slovenský slovník (časť P - R) [vedúca projektu M. Košková] a 2) 2/4088/2004-2006 Protonacionalizmus na Slovensku a v strednej Európe, podmienky

formovania národnej identity pred rokom 1780 [vedúci projektu: Peter Šoltés]. Od roku 2006 pracovníci Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV v spolupráci s domácimi i zahraničnými partnermi riešia ďalších päť projektov VEGA: 1) 2/6141/2006-2008 Jezuiti v dejinách slovenskej kultúry [vedúci projektu Ladislav Kačic], 2. 2/6145/2006-2008 Ľudová prozaická tvorba na východnom Slovensku v období konštituovania profesionálnych vedeckých disciplín – národopisu, jazykovedy, historiografie a literárnej vedy [vedúca projektu Katarína Žeňuchová], 3. 2/6144/2006-2008 Cyrilská rukopisná spisba na Slovensku – jazykové, historické a teologické aspekty [vedúci projektu Peter Žeňuch]; 4. 2/6143/2006-2008 Duchovná tvorba v latinskom a slovenskom jazyku v prostredí slovenských vzdelancov 15. - 19. storočia [vedúca projektu Angela Škovierová] a 5. 2/6142/2006-2008 Odras slovensko-nemeckých jazykových vzťahov v písomnostiach 16.–18. storočia [vedúci projektu Ján Doruľa]. Riešenie týchto projektov prebiehalo podľa časového harmonogramu v súlade so stanovenými cieľmi a metodickými postupmi. Riešitelia projektov svoje výsledky publikujú v podobe monografií a vedeckých štúdií v periodických i neperiodických vedeckých publikáciách a zborníkoch a prezentujú ich v podobe referátov na vedeckých konferenciách a seminároch doma i v zahraničí.

Pracovníci ústavu účinkovali aj na viacerých významných vedeckých podujatiach, z ktorých najvýznamnejším bol 13. medzinárodný zjazd slavistov v Ľubľane v roku 2003, na ktorom ako aktívni účastníci zjazdového programu vystúpili traja pracovníci (J. Doruľa, Š. Lipták a P. Šoltés), ďalší dvaja pracovníci ústavu (P. Žeňuch a K. Žeňuchová) uverejnili svoj spoločný zjazdový referát v zborníku príspevkov slovenských slavistov.

Osobitne treba vyzdvihnúť účasť na 5 interdisciplinárnych vedeckých konferenciách, ktoré organizovalo naše pracovisko (z toho bola jedna medzinárodná konferencia a dve konferencie s medzinárodnou účasťou). – *Pavol Dobšínský a jeho dedičstvo (slovenské ľudové rozprávky a ich odkaz v dnešnej literatúre, kultúre a umení)* 22.-24.09.2004 v Teplom Vrchu, *Plaude turba paupercola – franziskanischer Geist in der Musik, Literatur und Kunst* 04.-06.10.2004 v Bratislave, *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)* v Liptovskom Jáne v dňoch 01.-03.12.2004, *Výskum cyrilských a latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku* v Košiciach v dňoch 30.06.–01.07.2006 a *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla (význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry)* v Slovenskej Ľupči v dňoch 25.–27.10.2006. Na konferenciách organizovaných ústavom predniesli pracovníci spolu 25 referátov, postarali sa o celú ich organizačnú prípravu a zabezpečili ich úspešný priebeh.

V roku 2003 pracovníci nášho ústavu účinkovali na medzinárodnej vedeckej konferencii *Bulhari na Slovensku*, ďalej na medzinárodnej vedeckej konferencii *Jezuité v Českých*

zemích / Jesuits in Bohemia, ktorá sa uskutočnila v Prahe, na interdisciplinárnom seminári štipendistov nadácie Alexandra von Humboldta v Kaiserslauterne, na medzinárodnej vedeckej konferencii *Early Music – Context and Ideas* v Krakove, na medzinárodnom sympóziu *Kirchenmusik zwischen Säkularisation und Restauration* v Benediktinerabtei Ottobeuren, na sympóziu *Glasbena identiteta srednje Evrope – Musikalische Identität Mitteleuropas* v Ľubl'ane. Pracovníci ústavu sa aj v roku 2004 aktívne zúčastnili na viacerých vedeckých podujatiach, napríklad na medzinárodnej vedeckej konferencii *Slovanstvo v stredoeurópskom priestore: ilúzie, dezilúzie a realita* konanej v Pardubiciach a na seminári v Pontificio Istituto Orientale v Ríme, ďalej na medzinárodnej konferencii *Biber, Muffat & Zeitgenossen* v Salzburgu. V roku 2005 pracovníci ústavu vystúpili na *VI. balkanistickom sympóziu* v Brne, na konferencii *Agiografia e Liturgia tra Roma e Costantinopoli. Terzo seminario scientifico dedicato agli apostoli degli Slavi Cirillo e Metodio* v Ríme, na medzinárodnom workshope *Stabilita a labilita žánrů* v Opave, na stretnutí mladých slovenských a českých vedeckých pracovníkov v Třešti, na medzinárodnom seminári *Slováci, Srbi a Slovania v integrovanej Európe* v Bratislave, na vedeckom seminári s medzinárodnou účasťou *Národnosti v minulosti Slovenska (Nationalities in Slovakia in the Past)* v Trnave a na medzinárodnej konferencii *Slovo a hudba ako štrukturálno-architektonický celok hudobného myslenia 17.-18. storočia / Wort und Musik als strukturell-architektonische Ganzheit des Musikdenkens im 17.-18. Jahrhundert* v Prešove. V roku 2006 odzneli referáty pracovníkov ústavu na medzinárodnej vedeckej konferencii *Slovensko-slovanské jazykové, literárne a kultúrne vzťahy* organizovanej pri príležitosti 10. výročia otvorenia bieloruského a bulharského lektorátu na Prešovskej univerzite v Prešove, na medzinárodnej vedeckej konferencii *Slovensko-ukrajinské vzťahy v oblasti histórie, kultúry, jazyka a literatúry* vo Svidníku, na jubilejnej 10. brnenskej česko-slovenskej konferencii *Třináct let po... / Trinásť rokov po...* v Brne, ďalej na medzinárodnom interdisciplinárnom sympóziu *Mozart und die geistliche Musik in Süddeutschland* v Augsburgu, na sympóziu *Johann Michael Haydn: Werk und Wirkung* v Salzburgu, na medzinárodnom sympóziu *Die Klänge einer europäischen Region: Musikkulturen des Banats (Zur Musikgeschichte der Banater Deutschen und ihrer südosteuropäischen Nachbarn)* v Mníchove a na sympóziu *Nové poznatky k staré hudbě (in honorem Jiří Sehnal)* v Brne.

Na študijných zahraničných pobytoch (mimo MAD) sa v rokoch 2003–2006 zúčastnili títo pracovníci ústavu: Peter Žeňuch od 01.09.2003 do 28.02.2005 získal štipendium nadácie Alexandra von Humboldta (Alexander von Humboldt-Stiftung) v Bonne, kde pracoval na vedeckovýskumnom projekte *Katalog der kyrilischen paraliturgischen Lieder und ihre Varianten*. V rámci štipendijného pobytu pripravil na vydanie publikáciu

Kyrillische paraliturgische Lieder. Edition des handschriftlichen Liedguts im ehemaligen Bistum von Mukačevo im 18. und 19. Jahrhundert, ktorý vyšiel ako druhý zväzok edície Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae v koedícii s Bausteine zur slavischen Philologie. Spolu s ním bola na študijnom pobyte v NSR aj Katarína Žeňuchová. Angela Škovierová bola v roku 2003, 2005 a 2006 na pobyte zameranom na štúdium novogréckeho jazyka (Piperis language school) v Grécku. Peter Šoltés bol v roku 2003 na trojmesačnom študijnom pobyte v Budapešti poskytnutom nadáciou Europa Institut a na šesťmesačnom študijnom pobyte (október 2004 – marec 2005) v Nemeckej spolkovej republike (v Mainzi). Od októbra 2005 do februára 2006 v rámci štipendijného programu Out-going Visegrad Scholarship sa na štipendijnom pobyte v Bulharskej akadémii vied v Sofii zúčastnila Lenka Majchráková, rod. Juhášová a pracovala v Archíve bulharského jazyka pri Ústave bulharského jazyka BAV a v kartotéke Ústavu folklóru BAV. Na štipendijnom pobyte v Budapešti v rámci programu Europa Institut bola do 31.12.2006 Naďa Rácová, ktorá sa venuje výskumu kamaldulskej rehole. V januári 2006 Naďa Rácová realizovala štipendijný pobyt na Jagelovskej univerzite v Krakove na základe medzivládnej dohody medzi Ministerstvom školstva SR a Ministerstvom národného vzdelávania a športu Poľskej republiky a v októbri – novembri 2006 pracovala v archíve Historického ústavu Maďarskej akadémie vied v Budapešti v rámci štipendijného programu Domus Hungarica. Z trojročného štipendijného pobytu v Pontificio Istituto Orientale v Ríme sa 01.08.2006 vrátil Andrej Škoviera.

Pracovníci kabinetu v rokoch 2003–2006 vykonali celý rad výskumov v domácich aj zahraničných archívoch a knižniciach v Bratislave (Archív mesta Bratislavy a Regionálna knižnica), v Budapešti (Maďarský štátny archív, Rádayho archív [archív reformovanej cirkvi], Evanjelický štátny archív, Ústredný štatistický úrad, Széchényiho knižnica), v Prahe (Národní knihovna ČR, knihovna Národního musea a Památníku národního písemnictví) a zúčastnili sa na terénnych výskumoch v gréckokatolíckych farnostiach; 23.–25. apríla 2003 sa uskutočnil tretí sondážny zber cyrilských a latinských pamiatok vo farnostiach v historickom regióne Spiša (prvé dva sondážne zbery sa uskutočnili v rokoch 2000 a 2001). V roku 2004 sa uskutočnili archívne výskumy v Nitre (Diecezna knižnica), v Banskej Bystrici (Štátny archív), v Budapešti (Maďarský štátny archív, Egyetemi könyvtár, Séčeniho knižnica) a v Prahe (Národní knihovna ČR, Knihovna Národního musea a Památníku národního písemnictví). V rámci dohody o spolupráci medzi SÚJS SAV a Užhorodskou národnou univerzitou sa v roku 2004 uskutočnil doplnkový terénny výskum v Užhorode a v jeho širšom okolí zameraný na výskum slovenských nárečí na Zakarpatskej Ukrajine. Pre neústretnosť štátnych orgánov Ukrajiny sa však v tom istom roku nepodarilo realizovať archívny výskum v Užhorode. V roku 2005 sa realizoval celý rad výskumov v domácich aj zahraničných archívoch,

knižniciach a materiálových zbierkach v Levoči (Štátny archív), v Budapešti (Centrálny archív františkánov – Ferences központi levéltár), v Sofii (v kartotéke Ústavu bulharského jazyka BAV), v Moskve (v Ústave ruského jazyka V. V. Vinogradova RAV), v Krakove (Inštitút histórie PAN a Jagelovská knižnica), v Mainzi (Institut für europäische Geschichte), v Belehrade a v Novom Sade (knižnice Srbskej akadémie vied a umení a Matice srbskej), vo Varšave (Instytut historii im. Tadeusza Manteuffla PAN), v Uppsale (Švédská kráľovská akadémia vied), v Prahe (Knihovna Národného musea ČR a Slovanský ústav AV ČR). V roku 2006 sa realizovali archívne výskumy v Budapešti (27.11. – 1.12.2006), kde SÚJS SAV získal fotokópie starých tlačí potrebných pri príprave vydania polemického spisu M. M. Olšovského *Sermo de Sacra Occidentalem inter et Orientalem Ecclesiam Unione*. Spis sa pripravuje na vydanie v rámci medzinárodnej vedeckej série Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae. V Univerzitnej knižnici v Budapešti pracovník ústavu získal cenný prameň *Commentarij in litteras humaniores*, Quart. lat. 3271 a ďalšie pamiatky zo Széchényiho štátnej knižnice v Budapešti. Aj v roku 2006 sa realizovali pracovné cesty do Ústavu bulharského jazyka BAV, Cyrilo-metodského vedeckého centra BAV v Sofii a do Univerzity Paisija Chilendarského v Plovdive. Uskutočnili sa aj výskumné cesty pracovníkov ústavu do Ústavu ruského jazyka RAV v Moskve.

SÚJS SAV má štatút školiaceho pracoviska vo vednom odbore 73-09-9 slavistika – slovanské jazyky. Jeden pracovník ústavu (P. Žeňuch) je členom komisie VEGA pre vedy o umení, estetiku a jazykovedu, jeden pracovník ústavu (J. Doruľa) je členom vedeckej rady Matice slovenskej, jeden pracovník (L. Kačic) je členom vedeckej a umeleckej rady Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU v Bratislave, členom vedeckej rady Hudobného centra, členom spoločnej odborovej komisie pre doktorandské štúdium v odbore 81-32-9 (teória a dejiny hudby), traja pracovníci ústavu (J. Doruľa, E. Krasnovská, P. Žeňuch) sú členmi spoločnej odborovej komisie pre doktorandské štúdium v odbore 73-09-9 slavistika–slovanské jazyky a jeden pracovník ústavu (J. Doruľa) je v tomto odbore predsedom komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác (DrSc.). Jeden pracovník ústavu (J. Doruľa) je členom Ústrednej jazykovej rady Ministerstva kultúry SR, J. Doruľa pravidelne vykonával funkciu predsedu a člena konkurzných a skúšobných komisií v SAV a na vysokých školách. Pracovníci ústavu sú členmi významných vedeckých spoločností, redakčných a edičných rád domácich a zahraničných časopisov a medzinárodných vedeckých edícií. Jeden pracovník ústavu pôsobí ako predseda komisie pre obhajoby rigorózných prác v odbore slovenský jazyk a literatúra na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne. Pracovníci ústavu vypracúvajú oponentské posudky na dizertačné, rigorózne a diplomové práce, pôsobia v prijímacích, skúšobných a obhajobných komisiách doktorandského štúdia. Jeden

pracovník ústavu pôsobil v roku 2005 ako člen habilitačnej komisie. Pracovníci ústavu pripravujú posudky grantových projektov pre APVV, Grantovú agentúru ČR, VEGA, KEGA, pre štátne a vládne orgány.

3. Koncepcia aktivít výskumu a vývoja organizácie na ďalšie štyri roky (max. 5 strán)

i. Súčasný stav poznania a výskumu v danej oblasti z národného a medzinárodného hľadiska

ii. Úloha a význam organizácie v rámci výskumu v danej oblasti

iii. Hlavné ciele koncepcie

iv. Navrhované stratégie a metódy na dosiahnutie cieľov, časový harmonogram

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV je vedecko-koordinačným centrom slovenských slavistických výskumov. Vedecká a vedecko-koordinačná činnosť slavistických výskumov vyplýva z úzkej spolupráce so Slovenským komitétom slavistov. Slavistický ústav Jána Stanislava SAV takýmto spôsobom koordinuje výskumy v rámci jednotlivých slavisticky orientovaných disciplín.

Treba tiež pripomenúť, že uznesením Predsedníctva Slovenskej akadémie vied zo dňa 16. 12. 2004 Slavistický kabinet SAV s platnosťou od 1. januára 2005 bol premenovaný na Slavistický ústav Jána Stanislava SAV. Týmto pomenovaním sa vzdáva hold a úcta osobe a dielu významného slovenského slavistu Jána Stanislava (1904–1977). Toto významné uznanie postavenia slavistických výskumov v rámci SAV vyplynulo z neúnavnej a dlhodobej aktívnej a systematickej výskumnej činnosti v oblasti konfrontačných slavistických výskumov v národnom i medzinárodnom kontexte.

Prehlbovanie interdisciplinárne organizovaných výskumov si nemožno predstaviť bez medzinárodnej spolupráce. V tejto súvislosti je dôležitá najmä koordinácia výskumných zámerov s Medzinárodným komitétom slavistov, ktorý tvoria zástupcovia jednotlivých národných komitétov a slavistických organizácií. Organizovanie medzinárodných zjazdov slavistov, na ktorých sa prezentujú najvýznamnejšie výsledky národných i medzinárodných interdisciplinárnych slavistických výskumov, pozitívne podnecuje smerovanie i postavenie slovenskej slavistiky v medzinárodnom kontexte. Medzinárodne akceptované slavistické výskumy, na ktorých sa významnou mierou podieľa Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, sú dôkazom aktuálnosti, naliehavosti a nezastupiteľnosti modernej slavistiky v stredoeurópskom i širšom európskom a medzinárodnom kontexte.

V domácom prostredí je táto spolupráca prirodzená a vyplýva z náplne a vedeckovýskumného zamerania spolupracujúcich pracovísk. Ponuky a výzvy určené jednotlivcom i vedeckým kolektívom, ktoré poskytujú možnosti aktívnej spolupráce na

riešení vedeckých zámerov i pri prezentácii výsledkov doma i v zahraničí, sú smerodajné pri napĺňaní kvality cieľov vedeckého výskumu a sú určujúce pri uplatňovaní sa slovenského vedeckovýskumného potenciálu v konkurenčnom prostredí.

Slovenská slavistika, ktorú reprezentuje Slavistický ústav Jána Stanislava SAV ako koordinačné a vedeckovýskumné centrum slavistických výskumov na Slovensku, založená na porovnávacom výskume dosiahla v domácom i zahraničnom meradle významné úspechy. O jej pevnom postavení svedčí aj spolupráca so zahraničnými partnermi v Nemecku, Taliansku, Bulharsku, v Rusku, Česku, Maďarsku, Švédsku, v USA i na Ukrajine. Spolupráca so zahraničnými inštitúciami pri realizácii aktuálnych a relevantných výskumných projektov založených na porovnávacích štúdiách je nemenej dôležitá ako spolupráca s domácimi inštitúciami. Osobitne významná je spolupráca s vysokými školami a ich vedeckovýskumnými pracoviskami. Naďalej sa bude pokračovať pri napĺňaní úloh vyplývajúcich z dohody o spolupráci so Slovenským komitétom slavistov pri zabezpečovaní koordinačnej činnosti slavistických výskumov na Slovensku a v spolupráci s Medzinárodným komitétom slavistov. Bude sa pokračovať pri napĺňaní vedeckovýskumného programu SÚJS SAV a spolupráce s inými inštitúciami, najmä s Pontificio Istituto Orientale v Ríme pri riešení medzinárodného projektu zameraného na vydávanie pamiatok byzantskej a latinskej tradície a napĺňaní zámerov medzinárodnej vedeckej série *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*. Osobitne významná je dohoda s Maticou slovenskou, Katolíckou univerzitou v Ružomberku, Trnavskou univerzitou, Užhorodskou národnou univerzitou, Ústavom bulharského jazyka Bulharskej akadémie vied a Ústavom slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne. Za vyše desať rokov svojej existencie sa Slavistický ústav Jána Stanislava SAV stal uznávaným partnerom domácich aj zahraničných inštitúcií v Nemecku (*Patristische Kommission der Akademie der Wissenschaften von Nordrhein-Westfalen*), Rusku (*Институт славяноведения и Институт русского языка им. В. В. Виноградова РАН*), na Ukrajine (*Институт українознавства ім. Крип'якевича НАНУ*), v Česku (*Ústav slavistiky Masarykovej univerzity*) atď.

Koncepcia výskumu v oblasti slavistiky v SAV sa aj v najbližšom období bude zameriavať na základný porovnávací výskum jazyka, kultúry, histórie, etnicko-konfesionálnych pomerov a hudby v karpatskom prostredí s presahom do európskej kultúry. Hovoriť o koncepcii výskumu na najbližšie obdobie preto znamená presne nastaviť priority a vymedziť aktuálne parciálne zámery základného výskumu, ktoré sa orientujú na dva základné okruhy: 1. výskum v oblasti výskumu slovenského kultúrno-historického a religiózneho priestoru v interakciách národných a európskych hodnôt a 2. interdisciplinárny a konfrontačný výskum jazyka, ľudovej slovesnosti a materiálnej kultúry

a dejín osídlenia v oblasti slovensko-poľských, slovensko-rusínsko-ukrajinských, slovensko-južnoslovanských a slovensko-nemeckých kontaktov.

Prvoradou úlohou interdisciplinárneho slavistického bádania je koordinovaný, systematický a projektovaný výskum, ktorý v (stredo)európskom kontexte umožňuje slovenskej slavistike pokryť takto široko vnímané spektrum výskumných úloh. Uplatňovanie metód základného interdisciplinárneho výskumu, na ktorom sa podieľajú jazykovedci, kulturológovia, etnológovia, teológovia i historici, je v súčasnosti nevyhnutné. Je to devíza, ktorá slovenskej slavistike ponúka nové možnosti pri komplexnom objasňovaní otázok vzťahov medzi jazykmi, etnikami a kultúrami východu a západu, severu i juhu v európskom kontexte. Takto široko koncipovaný súbor výskumných úloh postupne zapĺňa medzery vo výskume a prezentácii slovenskej kultúry v kontexte duchovnej kultúry Európy.

V súvislosti s našimi výskumnými zámermi však netreba zabúdať na dôležitý fakt, že prioritou nie je uprednostňovanie jednej tradície pred druhou, ale spolužitie všetkých, ako aj ich vzájomné prelínanie a dopĺňanie. Veď práve v multikultúrnom priestore strednej Európy, ktorej sme neoddeliteľnou súčasťou, tieto danosti vyplynuli z trvalých a tradičných hodnôt založených na bezkonfliktných medzijazykových, medzietnických, medzikonfesionálnych a medzikultúrnych vzťahoch. Takýto prístup predovšetkým v súvislosti so základným výskumom je naším najvýznamnejším vkladom do konkurenčného prostredia európskej vedy.

Práve základný výskum, bez ktorého sa slavistika ako veda nevie zaobiť, dáva príležitosti doteraz zanedbávaným vedeckovýskumným okruhom, ako je napríklad výskum pamiatok z oblasti slovensko-latinských, slovensko-cirkevnoslovanských i slovensko-nemeckých písomností či výskum pamiatok rehoľných spoločenstiev františkánov, jezuitov i kamaldulov. Máme tu na mysli najmä vydávanie pamiatok z kamaldulského okruhu písomností, predovšetkým prípravu bibliofilského (faksimilného) vydania *Kamaldulského slovníka* v rámci renomovanej vedeckej série *Biblia Slavica* v Nemecku (predpoklad v rokoch 2008–2009).

Osobitnú skupinu tvoria bádateľské aktivity zamerané na skúmanie hagiografických textov viažucich sa na veľkomoravskú tradíciu i výskumy v oblasti južnoslovanských, predovšetkým však slovensko-bulharských vzťahov (príprava ďalších dvoch zväzkov Bulharsko-slovenského slovníka) (predpoklad v rokoch 2007–2010).

S ďalším okruhom zameraným na výskum neštylizovanej ľudovej prozaickej tvorby v zbierkach slovenských i zahraničných zberateľov z konca 19. a začiatku 20. storočia sa úzko spája aj výskum jazykových a etnicko-konfesionálnych pomerov v karpatskom prostredí.

Bádateľské úsilie v oblasti slovensko-rusínskych a slovensko-ukrajinských vzťahov súvisí napríklad s koordináciou výskumov Slovákov v zahraničí. Pozornosť sa sústreďí aj na niektoré ďalšie aktuálne výskumy zamerané na výskum etnicko-náboženskej tolerancie a mobility, ktorý odкрýva niekoľko aspektov kultúrnej, etnickej a konfesionalnej štruktúry v etnicky, jazykovo, konfesionalne a kultúrne členitom karpatskom prostredí. Úlohou takýchto komplexných a interdisciplinárnych výskumov je odkrývať doteraz nepreskúmané otázky vzájomného súžitia národov a kultúr v strednej Európe.

V súčasnosti sa na vydanie intenzívne pripravuje doposiaľ nepublikovaný 750-stranový rukopisný spis Joannikija Baziloviča *Explicatio Sacrae Liturgiae (...)*. Text pamiatky je napísaný dvojazyčne v dvoch paralelných stĺpcoch vedľa seba: v cirkevnej slovančine a latinčine. Súčasný stav v oblasti výskumu pamiatok byzantskej tradície na Slovensku si vyžaduje nielen vydanie tejto pamiatky, ale najmä jeho komplexné spracovanie (úvodné štúdie, komentáre a poznámky k textu pamiatky; predpoklad v rokoch 2007 a 2008). Vydaním tejto pamiatky sa pokúsime poukázať na otázky medziobradovej komunikácie v skúmanom interkonfesionalnom karpatskom prostredí. V rámci edície *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae* sa na vedecké vydanie pripravuje historicko-polemická dizertácia Martina Sentivániho *Dissertatio chronologico-polemica de ortu, progressu, ac diminutione Schismatis Graeci (...)*, ktorá tlačou vyšla v Trnave v roku 1703 a spis M. M. Olšovského *Sermo de sacra occidentalem inter et orientalem Ecclesiam Unione(...)* (Trnava 1764). Ide o dobové svedectvá o vzťahu medzi kresťanským Západom a Východom v skúmanom priestore bývalej Mukačevskej eparchie. Výskum prináša niekoľko zaujímavých postrehov západnej liturgicko-obradovej tradície na problematiku existencie cirkvi byzantského obradu v Uhorsku, predovšetkým sa však v spise pertraktuje potreba zjednotenia kresťanského Východu s Rímom formou únie (2008 a 2009).

Intenzívne práce prebiehajú aj pri spracovávaní neštylizovanej ľudovej prozaickej tvorby, ktorá tvorí základ pre budovanie databázy naratívov rozličných žánrov v hraničnom priestore medzi Východom a Západom slovanského sveta. Osobitne sa kladie dôraz na tie záznamy naratívov, ktoré poukazujú na vplyvy a vzťahy medzi cirkevnými spoločenstvami veriacich latinskej a byzantsko-slovanskej tradície. Počítačové a dokumentačné spracovanie je nevyhnutnou zložkou prípravy, klasifikácie a katalogizácie variantov jednotlivých textov (2008–2010). Do výskumného plánu ústavu patrí aj výskum rukopisného súboru uglianskych ponaučení (zo 17. storočia), výkladov a kázni na nedele Štyridsiatnice a Päťdesiatnice a nedele a sviatky po Päťdesiatnici. Rukopis obsahuje dobové historicko-spoločenské pohľady a explikácie o aktuálnych historických udalostiach (predpoklad v roku 2009-2010). V rámci komparácie a vzťahov medzi kultúrnou a religióznou tradíciou Východu a Západu sa počíta aj s prípravou faksimilného

vydania tlačeného spevníka *Cantus Catholici*. Jedným z dôležitých aspektov pri vedeckom vydaní tohto diela je jazyková, literárno-historická, kulturologická a tiež teologická a muzikologická analýza, ktorej cieľom je zmapovanie myšlienkového výmeny medzi byzantským a latinským obradovým priestorom (2009-2010).

V rámci projektu zameraného na výskum a vydávanie pamiatok byzantskej a latinskej tradície sa ráta v rokoch 2007-2010 s vybudovaním databázy pamiatok, ktoré vznikli v ľudovom, cirkevnoslovanskom a latinskom jazyku a majú úzky vzťah k slovenskému prostrediu a v širšom kontexte sledujú etnicko-konfesionálne procesy v karpatskej oblasti. Prioritou výskumov zameraných na skúmanie jazykového, literárneho, historického, konfesionálneho a kultúrneho vývinu karpatského regiónu nie je hľadanie univerzálnosti jednej tradície, ale v prvom rade sa snažíme realizovať výskum zameraný na spolužitie a vzťahy medzi byzantsko-slovanskou i latinskou kultúrne-religióznou i obradovou tradíciou, ktoré v našom priestore našli vhodné podmienky pre vlastný kultúrny rozvoj.

V rámci vedeckých zámerov sa priebežne uskutočnia interdisciplinárne vedecké konferencie a semináre, na ktorých sa budú prezentovať výsledky výskumov našich kolegov a spolupracovníkov. Osobitne dôležitým bude príprava a vydanie parciálnych vedeckých štúdií, zborníkov a monografií.

Pri napĺňaní uvedených cieľov bude potrebné formulovať a predložiť relevantné projekty základného výskumu. Spolupráca so zahraničnými a domácimi inštitúciami umožňuje hľadať možnosti na realizáciu týchto interdisciplinárnych projektov. O podporu našich výskumných zámerov sa uchádzame aj v rámci výziev agentúry VEGA a APVV. Osobitne dôležitým bude uchádzať sa o projekty v štrukturálnych fondoch a medzinárodné mobilitné a výskumné projekty Vyšegradskeho fondu, medzivládnych dohôd financovaných prostredníctvom SAIA, COST a pod. Práve vďaka podpore nadácie Visegrad Fund sa nám na obdobie október 2006 – jún 2007 podarilo získať štipendistku z Ukrajiny na projekt *Rusíni na Slovensku – Lemkovia v Poľsku* a v rámci medzivládnej dohody medzi SR a Bulharskom a národného štipendijného programu financovaného prostredníctvom SAIA sa do výskumov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV zameraných na porovnávací výskum nárečí v karpatskom regióne zapojil od decembra 2006 do konca februára 2007 ďalší stážista z Bulharska.

III. Parciálne indikátory hlavných aktivít výskumu a vývoja:

1. Vedecký výstup

- i. Zoznam vybraných monografií, zborníkov, vedeckých článkov atď., dokumentujúcich najvýznamnejšie výsledky základného výskumu. Celkový počet uvedených výstupov za hodnotené obdobie by nemal prekročiť priemerný počet výskumných pracovníkov

- [1] Ján DORUĽA (ed.): *XIII. medzinárodný zjazd slavistov v Ľubľane. Príspevky slovenských slavistov*. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV **2003**. 345 s.
- [2] Ján DORUĽA. *Aus der Sprachlandschaft Slovaei unter linguistisch-historischem Aspekt*. In Slavistische Forschungen. In memoriam Reinhold Olesch. Herausgegeben von Angelika Lauhus und Bodo Zelinsky. Bausteine zur slavischen Philologie und Kulturgeschichte. Reihe A: Slavistische Forschungen. Band 48. Köln–Weimar–Wien : Böhlau Verlag, **2005**, s. 87-90.
- [3] Ján DORUĽA, Peter ŽEŇUCH (spoluautori): *Stručný katolícky teologický slovník. Ukážkový zošit*. Ed. Ján Ďurica SJ, et al. Trnava: Teologická fakulta Trnavskej univerzity **2006**. 187 s.
- [4] Ladislav KAČIC (ed.): *Plaude turba paupercula*. Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV **2005**. 368 s.
- [5] Ladislav KAČIC: *Pestrý zborník (Tabulatura miscellanea)*. Bratislava: Hudobné centrum **2005**. 128 s.
- [6] Mária KOŠKOVÁ a kol.: *Bulharsko-slovenský slovník. I. A-K*. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2004**. 709 s.
- [7] Štefan LIPTÁK (spolupráca): *Slovník slovenských nářečí II. L-P (povzchádzať)*. Ed. Ivor Ripka. Bratislava: Veda **2006**. 1066 s.
- [8] Peter ŽEŇUCH – Cyril VASIL': *Cyrillic Manuscripts from East Slovakia. Slovak Greek Catholics: Defining Factors and Historical Milieu / Cyrillské rukopisy z východného Slovenska. Slovenskí gréckokatolíci, vzťahy a súvislosti*. Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae. Vol. I. Roma – Bratislava – Košice: Pontificio Istituto Orientale – Slavistický kabinet SAV – Centrum spirituality Východ-Západ Michala Lacka **2003**. 448 s. + 10 strán obrazových príloh.
- [9] Peter ŽEŇUCH (ed.): *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch*. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**. 315 s.
- [10] Peter ŽEŇUCH: *Kyrillische paraliturgische Lieder. Edition des handschriftlichen Liedguts im ehemaligen Bistum von Mukačevo im 18. und 19. Jahrhundert*. Bausteine zur Slavischen Philologie und Kulturgeschichte. Reihe B.

Editionen. Band 23. Zugleich: Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae. Vol. II. Köln – Weimar – Wien: Böhlau Verlag **2006**. 982 s.

ii. Zoznam knižných monografií vydaných v zahraničí

- [1] Peter ŽEŇUCH – Cyril VASIL': *Cyrillic Manuscripts from East Slovakia. Slovak Greek Catholics: Defining Factors and Historical Milieu / Cyrillské rukopisy z východného Slovenska. Slovenskí gréckokatolíci, vzťahy a súvislosti*. Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae. Vol. I. Roma – Bratislava – Košice: Pontificio Istituto Orientale – Slavistický kabinet SAV – Centrum spirituality Východ-Západ Michala Lacka **2003**. 448 s. + 10 strán obrazových príloh.
- [2] Peter ŽEŇUCH: *Kyrillische paraliturgische Lieder. Edition des handschriftlichen Liedguts im ehemaligen Bistum von Mukačevo im 18. und 19. Jahrhundert*. Bausteine zur Slavischen Philologie und Kulturgeschichte. Reihe B. Editionen. Band 23. Zugleich: Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae. Vol. II. Köln – Weimar – Wien: Böhlau Verlag **2006**. 982 S.

iii. Zoznam knižných monografií vydaných na Slovensku

- [1] Ladislav KAČIC: *Pestrý zborník (Tabulatura miscellanea)*. Bratislava: Hudobné centrum, **2005**. 128 s.

iv. Zoznam iných osobitne významných vedeckých výstupov organizácie

- [1] Ján DORUĽA: *Dnešný stav bádania v oblasti slovensko-inoetnických vzťahov*. In: Slavica Slovaca, **2004**, roč. 39, č. 2, s. 161-162.
- [2] Ján DORUĽA: *Slavica Slovaca v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV*. In: Slavica Slovaca. Roč. 40, č. 1 (**2005**), s. 3-5.
- [3] Ján DORUĽA: *O slovensko-nemeckých jazykových vzťahoch v 17. storočí. I*. In: Slavica Slovaca. Roč. 40, č. 2 (**2005**), s. 125-132.
- [4] Lenka JUHÁSOVÁ: *Obráz „svojho“ a „iného“ u Slovákov v Bulharsku a z Bulharska*. In Studia Balcanica Bohemo-Slovaca VI. Príspevky prednesené na VI. mezinárodním balkanistickém sympoziu v Brně ve dnech 25.-27. dubna 2005. Sv. 1. Ed. V. Štěpánek. Brno: Matice moravská, **2006**, s. 485-494.
- [5] Ladislav KAČIC: *Evangelische und katholische Kirchenmusik des 17. und 18. Jahrhunderts in der Slowakei und ihre Verbreitung in Südosteuropa*. In: Die Kirchenmusik in Südosteuropa. Historische und typologische Studien zur Musikgeschichte der südosteuropäischer Regionen. Kongreßbericht

- Temeswar/Timisoara. Hrsg. von Franz Metz. Tutzing: Verlag bei Hans Schneider **2003**, s. 34-42.
- [6] Ladislav KAČIC: *K otázke slovenských prekladov latinských piesní v zborníkoch P. Paulína Bajana OFM*. In: *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch*. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**, s. 226-234.
- [7] Ladislav KAČIC: *Italienische Konzerte aus der Musikaliensammlung der Piaristen in Podolíneč*. In: *Early Music – Context and Ideas, Internationale Conference in Musicology* (Kraków 18.-21. september 2003). Kraków: Institute of Musicology, Jagiellonian University **2003**, s. 253-262.
- [8] Ladislav KAČIC: *Piaristi-hudobníci medzi Čechami, Moravou a Slovenskom v 17. a 18. storočí*. In: *Slovenská hudba*, **2003**, roč. 29, č. 1, s. 5-29.
- [9] Ladislav KAČIC: *Musik zur Zeit der Preßburger Krönungsfeierlichkeiten (1563-1830)*. In: *Musicologica Istropolitana II* (2003). Ed. Marta Hulková. Bratislava: Filozofická fakulta Komenského univerzity - STIMUL, **2003**, s. 31-50.
- [10] Ladislav KAČIC: *Mitteleuropäische Kontexte der Franziskaner-Musikkultur in 17.-19. Jahrhundert*. In: *Muzikološki zbornik / Musicological Annual XI, 2004*. Ed. Ivan Klemenčič. Ljubljana : SAZU - ZRC **2004**, s. 113-120.
- [11] Ladislav KAČIC: *Melódie v Rešetkovom vydaní Valaskej školy. In Literárne dielo Hugolína Gavloviča (1712-1787) v súradniciach dobovej duchovnej kultúry a vzdelanosti*. Ed. Gizela Gáfriková. Bratislava : Serafín **2004**, s. 1114-1118.
- [12] Ladislav KAČIC: *Eine franziskanische Particella-Bearbeitung der Missa Sancti Nicolai Tolentini von Johann Michael Haydn*. In: *Auf eigenem Terrain. Beiträge zur Salzburger Musikgeschichte* (Festschrift Gerhard Walterskirchen zum 65. Geburtstag). Hrsg. von Andrea Lindmayr-Brandl und Thomas Hochradner. Salzburg : Selke Verlag **2004**, s. 223-236.
- [13] Ladislav KAČIC. *Vianočná omša františkánov na Slovensku v 17. a 18. storočí*. In: *Slovenská hudba*. Roč. 30, č. 3 (**2004**), s. 249-272
- [14] Ladislav KAČIC. *Zene a Pozsonyi koronázási ünnepségek idejében (1563-1830)*. In: *Magyar zene*. Vol. 18, no. 4 (**2005**), p. 447-460.
- [15] Ladislav KAČIC. *Poznámky k polychórii Jána Šimbrackého a Zachariáša Zarewutia*. In: F. Matúš – J. Petőczová (ed.): *Zachariáš Zarevúcky (Zarevutius), 400 rokov od narodenia bardejovského ev. organistu a skladateľa*. Prešov: Súzvuk, **2005**, s. 103-116.
- [16] Ladislav KAČIC: *Slovenská hudobná historiografia na európskych cestách. Richard Rybáříč a hudobnohistorický výskum na Slovensku*. In *Slovenská hudba*, 31 (**2005**), č. 2, s. 13-121.

- [17] Ladislav KAČIC: *Koncertantný štýl a jeho inovácie v baroku*. In Slovenská hudba, 31 (2005), č. 3-4, s. 270-280.
- [18] Ladislav KAČIC: *Muffatiana in der Slowakei*. In Musicologica Istropolitana IV (Universitas Comeniana Facultas Philosophica). Ed. Marta Hulková. Bratislava: Filozofická fakulta - STIMUL 2005, s. 61-80.
- [19] Ladislav KAČIC: *P. Thelesphor Hoffmann OFM, život a dielo františkáskeho hudobníka a skladateľa*. In Hudobný archív 15. Ed. Viera Sedláková. Martin Slovenská národná knižnica 2005, s. 99-129.
- [20] Ladislav KAČIC: *Vivaldiana in der Sammlung der italienischen Konzerte der Piaristen in Podolíneec*. In Studi vivaldiani. Firenze: Olschki 2006, s. 15-37.
- [21] Ladislav KAČIC: *Josephinische Reformen und ihr Einfluss auf die Kirchenmusik in der Slowakei*. In Kirchenmusik zwischen Säkularisation und Restauration. Kirchenmusikalische Studien 10. Hrsg. von Friedrich W. Riedel. Sinzig: Studio Verlag 2006, s. 195-206 .
- [22] Ladislav KAČIC: *Jezuitská školská hra na Slovensku v 17.-18. storočí*. In. Jezuitské školstvo včera a dnes. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie uskutočnenej 12. októbra 2006 v Trnave. Ed. Ladislav Csontos. Trnava: Dobrá kniha 2006, s. 175-188.
- [23] Ladislav KAČIC: *Slovo a hudba vo fašiangových kompozíciách 18. storočia na Slovensku*. In Slovo a hudba ako štruktúrálna-architektonický celok hudobného myslenia 17.-18. storočia / Wort und Musik als strukturell-architektonische Ganzheit des Musikdenkens im 17.-18. Jahrhundert (Zborník príspevkov z medzinárodnej muzikologickej konferencie, 23.-25. novembra 2005 v Prešove). Ed. Karol Medňanský. Prešov: Súzvuk 2006, s. 75-90.
- [24] Ladislav KAČIC: *P. Celestín Lepáček OFM a hudobnohistorický výskum na Slovensku*. In Slovenská literatúra, 53 (2006), č. 6, s. 462-466.
- [25] Mária KOŠKOVÁ: *K otázke tzv. jednoslovných frazém (so zreteľom na ich lexikografické spracovanie)*. In: Frazeologické štúdie. III. Ed. Jozef Mlacek a Peter Ďurčo. Bratislava: STIMUL 2003, s. 99-104.
- [26] Mária KOŠKOVÁ: *Denominálne stavové rezultatíva v bulharčine a slovenčine (so zreteľom na ich lexikografické spracovanie)*. In: Slavica Slovaca, 2004, roč. 39, č. 1, s. 16-25.
- [27] Mária KOŠKOVÁ. *Počítačová lexika ako súčasť internacionalizácie bulharčiny a slovenčiny*. In: Езикът и литературата в модерното общество – Jazyk a literatúra v modernej spoločnosti. Zborník venovaný 80. výročiu bulharistiky na Filozofickej

- fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Велико Търново : Фабер, **2005**, s. 103-113.
- [28] Mária KOŠKOVÁ: *Etnické koncepty v jazyku (na bulharskom a slovenskom materiáli)*. In *Slavica Slovaca*, roč. 41, č. 1 (**2006**), s. 17-31.
- [29] Mária KOŠKOVÁ: *Etnokultúrna a jazyková situácia Bulharov na východnom Slovensku (Michalovce a okolie)*. In *Bulhari na Slovensku. Etnokultúrne charakteristiky a súvislosti. Štúdie*. Ed. Eva Krekovičová – Vladimír Penčev. Bratislava: Veda, **2005**, s. 61-68.
- [30] Mária KOŠKOVÁ: *Komunikácia bulharčiny a slovenčiny a ich dohovor v slovníku*. In *Odborný preklad 2*. Bratislava: Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry vo vyd. AnaPress, **2006**, s. 11-18.
- [31] Mária KOŠKOVÁ: *Asymetria jazykovednej teórie a lexikografického spracovania v dvojazyčnom slovníku (na príklade nového bulharsko-slovenského slovníka)*. In *Studia Balcanica Bohemo-Slovaca VI. Příspěvky přednesené na VI. mezinárodním balkanistickém sympoziu v Brně ve dnech 25.-27. dubna 2005. Sv. 2*. Ed. V. Štěpánek. Brno: Matice moravská, **2006**, s. 905-912.
- [32] Elena KRASNOVSKÁ: *Hláskoslovná nárečová báza jazyka Kamaldulskej Biblie*. In: *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch*. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**, s. 23-36.
- [33] Elena KRASNOVSKÁ: *O češtine v slovenských náboženských textoch predberňolákovského obdobia*. In: *Acta facultatis philosophicae Universitas Ostraviensis. Sborník prací Filosofické fakulty Ostravské univerzity. Linguistika 214*, **2004**, 4, s. 19-35.
- [34] Ladislav BARTKO – Štefan LIPTÁK: *Z výskumov nárečí Slovákov na Zakarpatskej Ukrajine*. In: *Slováci v zahraničí*. 20. Ed. Stanislav Bajaník. Martin: Matica slovenská **2003**.
- [35] Ladislav BARTKO – Štefan LIPTÁK: *Jazyk a jazyková situácia Slovákov na Ukrajine*. In: *Mojmír BENŽA (ed.): Ľudová kultúra Slovákov na Ukrajine*. Užhorod: Mystecka linija, **2005**. ISBN 966-8764-12-9. s. 22-30.
- [36] Andrej ŠKOVIERA: *Ikona strašného súdu a jej text(y)*. In: *Ročenka Slovenskej národnej galérie Galéria 2002*. Ed. Dušan Buran – Martin Vančo. Bratislava: Slovenská národná galéria **2003**, s. 137-154.
- [37] Andrej ŠKOVIERA: *Svätý sedmopočetník Angelár – náš neznámy apoštol*. In: *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch*. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**, s. 134-141.

- [38] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Príležitostná poézia Ondreja Rochotského v tlačiah nachádzajúcich sa vo fonde Národnej knižnice v Prahe*. In: Miscelanea oddelení rukopisů a starých tisků. Zborník Národní knihovny. 17. 2001–2003. Ed. Jaroslava Kašparová. Praha: Národní knihovna ČR **2003**, s. 172-183.
- [39] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Preklad latinských citátov z patristickej literatúry v kázňach františkána Dominika Mokoša*. In: Slavica Slovaca, **2003**, roč. 38, č. 2, s. 156-162.
- [40] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Možnosti vplyvu dokumentov z chrudímskej knižnice na didakticko-reflexívnu tvorbu neznámeho slovenského humanistického básnika O. Rochotského*. In: Dejiny školských knižníc na Slovensku. Ed. Darina Šovčíková. Banská Bystrica **2003**, s. 149-154.
- [41] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Pomer latinčiny a slovenčiny v kázňach Dominika Mokoša Sermones panegyrico-morales*. In: Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**, s. 243-250.
- [42] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Nelatiné tlače slovenských autorov pôsobiacich v Čechách v predbielohorskom období*. In: K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven „Čtenář a jeho knihovna.“ Opera romanica IV. České Budějovice: Pedagogická fakulta, **2003**, s. 171-182.
- [43] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Kamaldulský preklad náboženského diela L. Blossia a jeho latinská predloha*. In: Slavica Slovaca, **2004**, roč. 39, č. 1. s. 68-72.
- [44] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Jazyk a štylistické prostriedky a formy v tvorbe neznámeho slovenského humanistického básnika Ondreja Rochotského*. In: Jazykověda Linguistica č. 4 (2004). Sborník prací FFOU věnovaný životnímu jubileu prof. PhDr. Jaroslava Hubáčka, Csc., a Doc. PhDr. Naděždy Bayerové, CSc. Ostrava: Ostravská univerzita **2004**, s. 59-73.
- [45] Angela ŠKOVIEROVÁ. *Die ethische und ästhetische Dimension der Franziskaner- Predigten im 18. Jahrhundert am Beispiel des Predigtschaffens von P. Dominik Mokoš OFM*. In: KAČIC, L., *Plaude turba paupercula – Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst (Konferenzbericht)*. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, **2005**, s. 297-306.
- [46] Angela ŠKOVIEROVÁ. *Tradícia vydávania latinských kázní v Trnave*. In: DOMOVÁ, M., *Kniha 2005*. Martin: Slovenská národná knižnica, **2005**, s. 174-184.
- [47] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Antický starovek a jeho odraz v humanistickej poézii (na príklade produkcie poetických literárnych útvarov v bardejovských tlačiarňach v 16. - 17. storočí)*. In Slavica Slovaca, roč. 41, č. 2 (**2006**), s. 119-124.

- [48] Angela ŠKOVIEROVÁ: Odras antického staroveku v slovenských náboženských písomnostiach 18. storočia. In: Sociálne vedy a humanistika očami mladých. Ed. Tatiana Sedová. Bratislava: Veda **2006**, s. 287-291.
- [49] Angela ŠKOVIEROVÁ – Miriam PORIEZOVÁ: *Charakteristika miest a historických postáv Levického okresu v diele M. Bela*. In: *Knihy 2006*. Ed. Miroslava Domová. Martin: Slovenská národná knižnica **2006**, s. 90-95.
- [50] Peter ŠOLTÉS: *Spiš v dejinách gréckokatolíckej cirkvi v 18. storočí*. In: Terra Scepusiensis. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej v dňoch 5.-9. novembra 2002 v Levoči. Bratislava : Lúč **2003**, s. 347-369.
- [51] Peter ŠOLTÉS: *K jazykovej situácii rímskokatolíckeho kléru na východnom Slovensku na konci predbernolákovského obdobia*. In: *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch*. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**, s. 154-168.
- [52] Peter ŠOLTÉS: *Odkedy sú gréckokatolíci na strednom a južnom Zemplíne?* In: *Verba Theologica. Východná cirkev 2*. Košice : Facultas Theologica Universitatis Catholicae, **2004**, roč. 3, č. 1, s. 12-22.
- [53] Peter ŠOLTÉS: *Historické a konfesijné súvislosti asimilácie rusínskeho/ukrajinského etnika na Slovensku*. In: *Národ a národnosti na Slovensku. Stav výskumu po roku 1989 a jeho perspektívy*. Ed. Štefan Šutaj. Prešov : Universum **2004**, s. 181-189.
- [54] Peter ŠOLTÉS: *Náboženská pluralita na Zemplíne v 18. storočí*. In: *Byzantinoslovaca I*. Ed. Miroslav Daniš a Martin Hurbanič. Bratislava: Byzantologický seminár Alexandra Avenaria pri Katedre všeobecných dejín FiF UK **2006**, s. 253-271.
- [55] Svorad ZAVARSKÝ: *Biblicizmy v apológii Spoločnosti Ježišovej od Martina Sentivániho*. In: *Slavica Slovaca*, **2003**, roč. 38, č. 1, s. 50-59.
- [56] Svorad ZAVARSKÝ: *Jazyk Sentivániho diel na príklade polemického spisu Lutheranicum nihil ad rem, nihil ad propositum*. In: *Slavica Slovaca*, **2003**, roč. 38, č. 2, s. 134-148.
- [57] Svorad ZAVARSKÝ: *Vstup diela Nasledovanie Krista do slovenskej literatúry*. In: *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch*. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**, s. 251-264.
- [58] Svorad ZAVARSKÝ: *Martin Sentiváni SJ: Grécka schizma a únia. Historicko-polemická dizertácia*. In: *Sambucus*. Roč. 1 (**2005**), s. 11-34.
- [59] Svorad ZAVARSKÝ: *Quid dicis? Quid dicis? On the language of Vesperae bachanales by P. Pantaleon Roškovský OFM*. In: KAČIC, L., *Plaude turba paupercula*

- *Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst (Konferenzbericht)*. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, **2005**, s. 285-296.
- [60] Svorad ZAVARSKÝ: *Verejný notariát v stredovekej Bratislave*. In: Diplomatická produkcia v stredovekom meste. Ed. Júlia Ragačová. Bratislava **2005**, s. 172-180.
- [61] Svorad ZAVARSKÝ: *Sloveso medzi latinčinou a slovenčinou v paralelných textoch zo začiatku 18. storočia*. In *Slavica Slovaca*, roč. 41, č. 1 (**2006**), s. 40-49.
- [62] Peter ŽEŇUCH: *Nálezy cyrilských rukopisných pamiatok na východnom Slovensku II*. In: *Slavica Slovaca*, **2003**, roč. 38, č. 1, s. 37-49.
- [63] Peter ŽEŇUCH: *Cyrilské zápisy Professio fidei gréckokatolíckych kňazov Mukačevského biskupstva zo začiatku 18. storočia*. In: *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch*. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV 2003, s. 142-153.
- [64] Peter ŽEŇUCH: *Cyrilské rukopisné spevníky lemkovskej proveniencie v Národnom múzeu v Prahe*. In: *Калофонія. Том 2*. Ed. Юрій Ясіновський. Львів **2004**, s. 117-123.
- [65] Peter ŽEŇUCH: *Podmienky vzniku cyrilskej rukopisnej tvorby v priestore východného Slovenska a bývalej Podkarpatskej Rusi*. In: *Slavica Slovaca*, **2004**, roč. 39, č. 1, s. 26-44.
- [66] Peter ŽEŇUCH: *Zápis ľudovej rozprávky v spevníku Mitra Dočínca*. In: *Slavica Slovaca*, **2004**, roč. 39, č. 2, s. 156-160.
- [67] Peter ŽEŇUCH: *Cyrilské rukopisné pamiatky z východného Slovenska – jazykovo-historické súvislosti. Rukopisná spevníková tvorba*. In: *Národ a národnosti na Slovensku – stav výskumu po roku 1989 a jeho perspektívy*. Ed. Štefan Šutaj. Prešov : Universum **2004**, s. 190-197.
- [68] Peter ŽEŇUCH: *Jazykovo-historické podmienky vzniku cyrilských rukopisov a byzantsko-slovanská obradová tradícia v 18. a 19. storočí*. In: ŠUTAJ, Š., *Národ a národnosti na Slovensku v transformujúcej sa spoločnosti – vzťahy a konflikty*. Prešov: Universum, **2005**, ss. 227-251.
- [69] Peter ŽEŇUCH: *Znovuobjavený Šarišský spevník zo začiatku 18. storočia vo svetle etnicko-konfesionálnych pomerov v karpatskom priestore*. In: *Slavica Slovaca*, roč. 41, č. 2 (**2006**), s. 136-169.
- [70] Peter ŽEŇUCH: *Vydanie paraliturgických piesní 18. a 19. storočia z východného Slovenska a Zakarpatskej oblasti Ukrajiny*. In: *Historický zborník*, roč. 16, č. 1-2 (**2006**), s. 159-176.

- [71] Peter ŽEŇUCH – Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Jazyková a etnicko-konfesionálna identifikácia na východnom Slovensku*. In Sociálne vedy a humanistika očami mladých. Zborník zo stretnutia v Třešti 14. – 16. 3. 2005. Ed. Tatiana Sedová. Bratislava: Veda **2006**, s. 84-90.
- [72] Katarína ŽEŇUCHOVÁ – Peter ŽEŇUCH: *Putovanie na sväté miesta a ľudová zbožnosť*. In Svätec a jeho funkcie v spoločnosti II. Bratislava: Chronos **2006**, s. 67-80.
- [73] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Samuel Cambel v kontexte slovenskej folkloristiky*. In: Slavica Slovaca, **2003**, roč. 38, č. 2, s. 104-111.
- [74] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Etnokultúrne prvky v ľudovej prozaickej tvorbe z východného Slovenska*. In: Hľadanie ekvivalentnosti. 1. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie rusistov 16.-17. septembra 2002 Prešove. Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Jazykovedný zborník 18 / Literárnovedný zborník 14. Ed. Andrej Antoňák. Prešov : FF PU **2003**, s. 276-284.
- [75] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Jazyková, kultúrna a historická hodnota ľudovej slovesnosti*. In: Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**, s. 220-225.
- [76] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Ľudová interpretácia kresťanského kultu v prozaickom folklóre východného Slovenska*. In: Ethnologia slovaca et slavica. Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského. Tomus XXX-XXXI, 1998-1999. Ed. Magdaléna Paríková. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave **2003**, s. 165-173, anglické resume 173.
- [77] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Ľudová próza zo zbierok Sama Cambla a Volodymyra Hnatuka – prameň etnickej, jazykovej a religióznej identifikácie Slovákov*. In: Slavica Slovaca, **2004**, roč. 39, č. 2, s. 115-123.
- [78] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Pôsobenie Samuela Cambla medzi dialektológiou a folkloristikou*. In Slavica Slovaca. Roč. 41, č. 1 (**2006**), s. 3-16.

v. Tabuľka vedeckých výstupov

V tabuľke **Vedecké výstupy** sa uvádza počet výstupov v jednotlivých kategóriách, tento počet vydelený prepočítaným stavom výskumných pracovníkov organizácie na plný ekvivalent pracovného času (FTE) z tabuľky **Výskumní pracovníci** a sumou mzdových prostriedkov (MP) z tabuľky **Mzdové prostriedky**.

Vedecké výstupy	2003			2004			2005			2006			Spolu			
	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Priemer na 1 rok	Priemer na 1 rok / FTE	Priemer na 1 rok / MP
Kniž. monografie vydané v zahraničí	1	0,13	0,41	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	0,12	0,36	2	0,5	0,06	0,19
Kniž. monografie vydané na Slovensku	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	0,11	0,38	0	0,00	0,00	1	0,3	0,03	0,10
Kapitoly v kniž. mon. vydaných v zahraničí	2	0,25	0,82	1	0,11	0,40	3	0,34	1,14	1	0,12	0,36	7	1,8	0,20	0,67
Kapitoly v kniž. mon. vydaných na Slovensku	2	0,25	0,82	0	0,00	0,00	2	0,22	0,76	3	0,36	1,07	7	1,8	0,20	0,67
Vedecké práce v časopisoch CC	0	0,00	0,00	1	0,11	0,40	1	0,11	0,38	0	0,00	0,00	2	0,5	0,06	0,19
Vedecké práce v časopisoch v iných databázach	5	0,63	2,05	7	0,79	2,78	2	0,22	0,76	6	0,71	2,15	20	5,0	0,59	1,93
Vedecké práce v iných časopisoch	3	0,38	1,23	1	0,11	0,40	3	0,34	1,14	4	0,47	1,43	11	2,8	0,32	1,06
Príspevky v zborníkoch z medzinár. konferencií	14	1,77	5,74	6	0,67	2,38	6	0,67	2,29	17	2,01	6,09	43	10,8	1,26	4,15
Príspevky v zborníkoch z domácich konferencií	4	0,51	1,64	5	0,56	1,99	5	0,56	1,90	6	0,71	2,15	20	5,0	0,59	1,93
Aktívna účasť na medzinár. konferenciách	13	1,65	5,33	8	0,90	3,18	15	1,69	5,71	19	2,25	6,81	55	13,8	1,61	5,30
Aktívna účasť na domácich konferenciách	6	0,76	2,46	16	1,80	6,36	15	1,69	5,71	22	2,60	7,88	59	14,8	1,73	5,69

vi. Renormalizované publikácie ²vii. Počet normovaných rukopisných strán³

Počet normostrán	2003			2004			2005			2006		
	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP
Počet	740	93,7	303,3	1711	192,2	680,0	690	77,5	262,9	1429	169,1	511,8

viii. Zoznam patentov a patentových prihlášok: Ø

ix. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k vedeckým výstupom organizácie

K vedeckým výstupom Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV patria aj rozličné recenzie vedeckých publikácií a správy z vedeckých konferencií, seminárov a iných vedeckých podujatí. Takéto výstupy nemožno pokladať iba za referáty o publikáciách či konferenciách. V mnohých takýchto vedeckých výstupoch sa nachádzajú relevantné a prínosné informácie o nových výsledkoch a zisteniach. Vznik takejto recenzie si vyžaduje prípravu porovnateľnú s prípravou pri vzniku odbornej štúdie. Mnohé z takýchto recenzií sa rozsahom približujú odborným článkom zameriavajúcim sa na čiastkový problém. V Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV vzniklo viacero takýchto recenzií a správ, ktoré nie sú *expressis verbis* uvedené vo výpočtoch publikačnej činnosti našich pracovníkov v tomto dotazníku, ale sú k dispozícii v správach o činnosti za príslušné roky akreditovaného obdobia.

Osobitne tu treba pripomenúť aj posudky rukopisov monografií a zborníkov. Pracovníci SÚJS SAV pravidelne posudzovali rukopisy príspevkov odovzdaných do vedeckých časopisov, predovšetkým do *Slavica Slovaca* a *Slavistická folkloristika*, vypracovávali odborné posudky na rukopisy monografií, diplomových, dizertačných a habilitačných prác, pripravovali oponetské posudky projektov pre Grantovú agentúru Českej republiky, APVV, VEGA a KEPA. Pracovníci ústavu boli vedeckými redaktormi, zostavovateľmi a editormi vedeckých zborníkov. Posudzovali a redigovali množstvo príspevkov

² Týka sa len 2. oddelenia vied SAV.

³ Týka sa len 3. oddelenia vied SAV.

odovzdaných na publikovanie. Okrem toho vypracovávali odborné posudky pre vládne a štátne orgány, cirkvi a ďalšie inštitúcie.

Realizovali rozličné prepisy historických textov, napr. textu práce A. Máčaiho *Panes primitiarum* z roku 1718 (784 prepísaných strán), do počítača sa podarilo prepísať 18 cyrilských rukopisných spevníkov východoslovenskej a podkarpatskoruskej proveniencie v rozsahu cca 350 normovaných strán, ktoré poslúžili ako základ pri príprave katalógu paraliturgických piesní byzantsko-slovanského obradu na východnom Slovensku. Ďalej bolo prepísaných ďalších 365 strán textu rukopisov získaných pri opakovaných archívnych výskumoch v rámci projektu venovaného slovensko-nemeckým vzťahom. Realizoval sa aj diplomatický prepis textu pamiatky *Explicatio Sacrae Liturgiae(...)* od Joannikija Baziloviča zo začiatku 19. storočia napísaného v cirkevnej slovančine i latinčine. Následne sa pristúpilo k apretácii textov. Pri prepisovaní sa zachovali všetky osobitosti písma i jazyka dokumentu.

V rámci prípravy vedeckej databázy sa podarilo digitalizovať vyše 12.000 záberov rukopisných textov 16.–18. storočia, zvyčajne išlo o celé rukopisné i tlačené pamiatky napísané latinkou i cyrilským písmom.

Vzhľadom na to, že Slavistický ústav Jána Stanislava SAV je pracoviskom základného výskumu, pre napĺňanie výskumných zámerov parciálnych vedeckovýskumných projektov je potrebné realizovať systematické archívne a terénne výskumy. V roku 2003 sa uskutočnil tretí sondážny zber cyrilských a latinských pamiatok v historickom regióne Spiša (prvé dva sondážne zbery sa uskutočnili v rokoch 2000 a 2001) a uskutočnili sa mnohé archívne výskumy v domácich i zahraničných (Česko, Ukrajina, Maďarsko, Taliansko, Nemecko, Rusko) archívoch a knižniciach. Získané pamiatky vo forme fotokópií a digitalizovaných záberov tvoria výskumnú bázu pamiatok z okruhu písomností slovensko-latinských, slovensko-cirkevno-slovanských, slovensko-nemeckých, slovensko-maďarských jazykových, kultúrnych a historických vzťahov.

Osobitne aktuálnym výstupom je príprava na systematizáciu získaných pamiatok a budovanie digitálnej databázy rukopisov a starých tlačí, ktoré sú späté so Slovenskom. V SÚJS SAV sa s budovaním databázy začalo zároveň s organizovaním terénnych a archívnych výskumov. Databáza pamiatok preto dnes popri písomných prameňoch (cca 150-200 jednotiek) obsahuje aj nahrávky liturgií v cirkevno-slovanskom jazyku i viacero záznamov ľudových rozprávání, ktoré sa podarilo získať počas terénnych výskumov. Uvedené materiály sa spracúvajú a vybrané pamiatky sa pripravujú na vydanie. Získané rukopisy, xerokópie, mikrofilmy či elektronické záznamy pamiatok byzantskej tradície tvoria niekoľko okruhov: Prvým sú rukopisné spevníky paraliturgických piesní; do ďalšej skupiny sme zaradili rukopisné irmologiony a zbierky liturgických textov s notovými zápismi. Tretí okruh databázy tvoria výklady k evanjeliám a žalmom, kázňová,

katechetická tvorba a bohoslužobné knihy s donačnými marginálnymi zápismi. Pamiatky administratívnoprávneho charakteru tvoria ďalší okruh písomností.

2. Ohlasy na vedecké výstupy

V tabuľke **Ohlasy** sa uvádzajú ohlasy na vedecké výstupy, ich podiel prepočítaným stavom výskumných pracovníkov organizácie na plný ekvivalent pracovného času (FTE) z tabuľky **Výskumní pracovníci** a sumou mzdových prostriedkov (MP) z tabuľky **Mzdové prostriedky**.

Ohlasy	2002			2003			2004			2005			Spolu			
	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Počet / FTE	Počet / MP	Počet	Priem. počet za rok	Priem. počet / FTE	Priem. počet / MP
Web of Science	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	5	0,6	1,9	1	0,1	0,4	0	1,5	0,2	0,6
CEEOL	0	0,0	0,0	13	1,6	5,2	2	0,2	0,8	4	0,5	1,4	19	4,8	0,6	1,8
Citácie vo vedeckých časopisoch a v internete	28	3,5	11,5	19	2,1	7,6	18	2,0	6,9	10	1,2	3,6	75	18,8	2,2	7,2
v monografiách, zborníkoch z konf. a i. publ. v zahr.	25	3,2	10,2	30	3,4	11,9	7	0,8	2,7	21	2,5	7,5	83	20,8	2,4	8,0
v monografiách, zborníkoch z konf. a i. publ. na Slovensku	96	12,2	39,3	67	7,5	26,6	16	1,8	6,1	72	8,5	25,8	251	62,8	7,3	24,2

i. Zoznam 10-tich najcitovanejších prác a počet ich ohlasov za hodnotené obdobie

- [1] Ján DORUĽA: *Slováci v dejinách jazykových vzťahov*. Bratislava: Veda 1977. 136 s. (38 ohlasov)
- [2] Ján DORUĽA: *Tri kapitoly zo života slov.* Bratislava: Veda 1993. 152 s. (20 ohlasov)
- [3] Peter ŽEŇUCH: *Medzi Východom a Západom. Byzantsko-slovanská tradícia, kultúra a jazyk na východnom Slovensku*. Bratislava: Veda 2002. 288 s. (16 ohlasov)

- [4] Ladislav KAČIC: *Missa franciscana der Marianischen Provinz im 17. und 18. Jahrhundert*. In: *Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 33, Budapest 1991, s. 5-107. (15 ohlasov)
- [5] Mária KOŠKOVÁ: *Z bulharsko-slovenskej frazeológie*. Bratislava: Slavistický kabinet SAV a Kultúrny zväz Bulharov a ich priateľov na Slovensku 1998. 195 s. (11 ohlasov)
- [6] Peter ŽEŇUCH – Cyril VASIL: *Cyrillic Manuscripts from East Slovakia. Slovak Greek Catholics: Defining Factors and Historical Milieu / Cyrilské rukopisy z východného Slovenska. Slovenskí gréckokatolíci, vzťahy a súvislosti*. Monumenta Byzantino-Slavica et Latina Slovaciae. Vol. I. Roma – Bratislava – Košice: Pontificio Istituto Orientale / Slavistický kabinet SAV / Centrum spirituality Východ – Západ Michala Lacka, 2003. 448 s. + 10 strán farebných obrazových príloh. (9 ohlasov)
- [7] Ladislav KAČIC: *Medzi omšou a betlehemskou hrou*. In: *Slovenská kresťanská a svetská kultúra. Studia Culturologica* 1. Ed. Jana Skladaná. Bratislava: Veda 1996, s. 66-94. (8 ohlasov)
- [8] Peter ŽEŇUCH: *Cirkevná slovančina v bohoslužobnej praxi Slovákov byzantsko-slovanského obradu na východnom Slovensku*. In: *Slovensko-rusínsko-ukrajinské vzťahy od obrodzenia po súčasnosť*. Ed. Ján Doruľa. Bratislava: Slavistický kabinet SAV 2000, s. 231-274. (8 ohlasov)
- [9] Andrej ŠKOVIERA: *Nad slovenským prekladom božskej liturgie byzantsko-slovanského obradu*. In: *Slavica Slovaca*, 1999, roč. 34, č. 2, s. 137-148. (8 ohlasov)
- [10] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: *Ľudové rozprávky z východného Slovenska v kontexte religiózneho myslenia*. In: *Slovenská, latinská a cirkevnoslovanská náboženská tvorba 15.-18. storočia*. Ed. Ján Doruľa. Bratislava: Slavistický kabinet SAV 2002, s. 355-368. (5 ohlasov)

ii. Zoznam najviac citovaných autorov z organizácie (max. 10% výskumných pracovníkov) a počet ich ohlasov za hodnotené obdobie

- [1] Prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc. (spolu 143 citácií)
- [2] Mgr. art. Ladislav Kačic, PhD. (spolu 103 citácií)
- [3] Doc. PhDr. Peter Žeňuch, CSc. (spolu 82 citácií)

iii. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k ohlasom

O pozitívnom ohlase na vedeckovýskumnú prácu svedčí účasť prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča na oslave 10. výročia vzniku slavistického pracoviska na pôde SAV a jeho premenovania na Slavistický ústav Jána Stanislava SAV od 1. 1. 2005. Stretnutie sa konalo za prítomnosti predsedu SAV Štefana Lubyho. Bolo pozvaných 40

hostí a zástupcov médií. Prezidenta privítal, príhovor k výročiu predniesol a stretnutie moderoval Š. Luby, hlavný príhovor k výročiu predniesol riaditeľ pracoviska prof. Ján Doruľa. Príhovor povedal aj prezident I. Gašparovič a predseda Matice slovenskej Jozef Markuš.

K pozitívnym ohlasom vedeckovýskumnej činnosti pracovníkov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV patria aj ocenenia jednotlivých pracovníkov (zoznam ocenení pozri v kapitole *Národné postavenie výskumných pracovníkov organizácie*) a tiež účasť pracovníka ústavu ako člena Pracovnej skupiny *Národného konventu o Európskej únii*, ktorá rieši otázky jazykovej politiky v zjednocujúcej sa Európe.

O medzinárodnom uznaní vedeckovýskumných aktivít Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV svedčí aj skutočnosť, že Pápežský východný ústav (Pontificio Istituto Orientale) v Ríme v roku 2004 podpísal dohodu o spolupráci, na základe ktorej Slavistický ústav Jána Stanislava SAV sa stáva koordinátorom výskumu cyrilských a latinských pamiatok byzantskej tradície na Slovensku. Na základe tejto spolupráce a s podporou Gregorian Foundation vznikla aj medzinárodná vedecká edícia *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*.

Počas hodnoteného obdobia 2003–2006 úspešne prebiehala spolupráca s Patristickou komisiou Vestfálskej akadémie vied v Bonne; na jej pracovisko nastúpil 1. septembra 2003 P. Žeňuch na výskumný pobyt ako štipendista nadácie Alexandra von Humboldta (Alexander von Humboldt-Stiftung).

Z príležitosti prezentácie faksimilného vydania Kamaldulskej Biblie bola predsedovi Patristickej komisie Vestfálskej akadémie vied prof. Hansovi Rothemu v roku 2003 udelená Medaila SAV za podporu vedy. Faksimilné vydanie Kamaldulskej Biblie vzniklo práve vďaka spolupráci nášho ústavu s Patristickou komisiou Vestfálske akadémie vied v Nemecku, predovšetkým však vďaka osobnej angažovanosti profesora Jána Doruľu. Bibliofilské vydanie prvého prekladu Biblie do slovenčiny sa realizovalo v rámci renomovanej edície Biblia Slavica v Nemecku.

Ako medzinárodné ocenenie vedeckovýskumnej práce nášho ústavu v rámci medzinárodných interdisciplinárnych slavistických výskumov treba vnímať aj záujem zahraničných štážístov o štipendijné pobyty v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV. V našom ústave pracuje na projekte *Rusíni na Slovensku, Lemkovia v Poľsku* štipendistka Olena Lytvynenkova z Historického fakulty Odesskej univerzity (Ukrajina); projekt je financovaný nadáciou *Visegrad Fund*. V rámci národného štipendijného programu SAIA sa do výskumov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV zameraných na porovnávací výskum nárečí v karpatskom regióne zapojil štážísta Kiril Kirilov z Bulharska.

V roku 2006 sa podarilo nadviazať aj spoluprácu s Ústavom slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne. Jeden pracovník SÚJS SAV sa stal vedúcim Oddelenia paleoslavistiky a staroslovienčiny v Ústave slavistiky FiF MU v Brne a predsedom komisie pre rigorózne práce v odbore slovenský jazyk a literatúra na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne.

K významným ohlasom patrí aj účasť pracovníkov ústavu v redakčných radách zahraničných periodík *Slovjanskij svit* a *Hudební věda* a v edičnej rade medzinárodnej vedeckej edície *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*.

Za osobitne významné treba pokladať aj dlhodobé štipendijné študijné a výskumné pobyty mladých pracovníkov a doktorandov ústavu v zahraničí i návštevy významných zahraničných hostí na pôde nášho ústavu (Nemecko, Bulharsko, Rusko, Rakúsko, Poľsko, Macedónsko, Srbsko, Česko, Ukrajina, Švédsko).

Významnými ohlasmi na výsledky vedeckovýskumnej činnosti pracovníkov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV sú aj pozvania a prednášky na vedeckých i odborných seminároch, konferenciách a školeniach doma i v zahraničí. Pracovníci ústavu účinkovali na viacerých významných vedeckých podujatiach; osobitne úspešné je aj bohaté zastúpenie pracovníkov ústavu na viacerých medzinárodných vedeckých konferenciách v zahraničí (Nemecko, Rakúsko, Taliansko, Bulharsko, Česko) i na XIII. medzinárodnom zjazde slavistov v Ľubľane (Slovinsko).

Podčiarknuť treba aj prednáškovú činnosť pracovníkov ústavu, najmä mnohé odborné prednášky spojené s besedami na školách všetkých typov a v iných kultúrnych inštitúciách, či organizovanie prezentácií, dní otvorených dverí a výstav. Výsledky vedeckovýskumnej činnosti pracovníkov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV našli ohlas aj v slovenských médiách, predovšetkým v rozhlase, televízii a printových médiách.

3. Vedecké postavenie organizácie v národnom a medzinárodnom kontexte

- **Medzinárodné postavenie organizácie/postavenie v rámci Európy**
- i. **Zoznam najvýznamnejších aktivít výskumu a vývoja dokumentujúcich medzinárodné postavenie organizácie v danej oblasti výskumu, vrátane projektov (podrobné údaje o projektoch sa uvedú v rámci parciálneho indikátora 4). Kolektívne členstvo v medzinárodných vedeckých organizáciách s dôrazom na európsky výskumný priestor**

[1] Slavistický ústav Jána Stanislava SAV má uzavretú dohodu o spolupráci s Užhorodskou národnou univerzitou. Dohoda bola uzavretá 01.10.1996 na päťročné obdobie a v roku 2001 bola predĺžená na ďalšie päťročné obdobie. Jej náplňou je

najmä spolupráca na riešení úloh projektu *Slováci na Zakarpatskej Ukrajine a slovensko-ukrajinské pomedzie*. V súvislosti s riešením úloh tohto projektu sa v roku 2004 vykonal doplnkový terénny výskum v Užhorode a jeho širšom okolí. V rámci tohto projektu vznikla publikácia *Ľudová kultúra Slovákov na Ukrajine / Народна культура Словаків в Україні*. (Užhorod: Vydavateľstvo „Mystec'ka Linija“ 2005. 220 s.), ktorej spoluautorom je Štefan Lipták.

- [2] Dňa 7. 12. 1999 bola uzavretá dohoda o spolupráci medzi Ústavom bulharského jazyka pri BAV v Sofii a Slavistickým kabinetom SAV. Náplňou dohody je spolupráca na tvorbe *Bulharsko-slovenského slovníka*. V rámci MAD sa každoročne uskutočňujú pracovné pobyty riešiteľov projektu obidvoch zmluvných strán.
- [3] Dňa 04.12.2004 bola podpísaná dohoda s Pontificio Istituto Orientale v Ríme. Predmetom dohody, ktorá je podpísaná na dobu neurčitú, je utváranie podmienok riešenia medzinárodného vedeckovýskumného projektu *Vydávanie rukopisných pamiatok z východného Slovenska z 15.-19. storočia* zameraného na vydávanie pamiatok z prostredia cirkvi byzantsko-slovanského obradu na Slovensku.
- [4] V roku 2003 z príležitosti prezentácie faksimilného vydania *Kamaldulskej Biblie* bola predsedovi Patristickej komisie Vestfálskej akadémie vied a spolupracovníkovi Slavistického ústavu SAV prof. Hansovi Rothemu udelená Medaila SAV za podporu vedy.
- [5] Významným medzinárodným výsledkom je vydanie prvého zväzku medzinárodnej vedeckej edície *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*.
- [6] Výsledkom spolupráce Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV a Patristickej komisie Vestfálskej akadémie vied v Bonne je vydanie takmer 1000-stranovej vedeckej publikácie P. Žeňucha *Kyrillische paraliturgische Lieder. Edition des handschriftlichen Liedguts im ehemaligen Bistum von Mukačevo im 18. und 19. Jahrhundert*, ktorá vyšla v koedícii Bausteine zur Slavischen Philologie und Kulturgeschichte. (Reihe B. Editionen. Band 23.) a medzinárodnej vedeckej série Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae (Vol. II.) vo vydavateľstve Böhlau Verlag v Kolíne nad Rýnom v Nemecku.
- [7] Ako doklad o významnom medzinárodnom postavení SÚJS SAV treba vnímať aj záujem zahraničných stážistov o štipendijné pobyty v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV. Od 01.10.2006 do 30.06.2007 v našom ústave pracuje na projekte *Rusíni na Slovensku, Lemkovia v Poľsku* štipendistka Olena Lytvynenková z Historickej fakulty Odesskej univerzity (Ukrajina). Projekt je financovaný nadáciou *Visegrad Fund*; vedeckým garantom stážistky je P. Žeňuch.

[8] Od 01.12.2006 do 28.02.2007 sa v rámci *národného štípendijného programu SAIA* zapojil do výskumných projektov zameraných na porovnávací výskum nárečí v karpatskom regióne stážista Kiril Kirilov z Bulharska. Vedeckým garantom stážistu je P. Žeňuch.

ii. Zoznam medzinárodných konferencií organizovaných alebo spoluorganizovaných organizáciou

[1] V roku **2003** (15.-21. 8. 2003) sa konal 13. medzinárodný zjazd slavistov v Ľubľane. Keďže celú agendu Slovenského komitétu slavistov vybavuje Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, ktorý je aj sídlom Slovenského komitétu slavistov, sústreďovala sa tu aj celá činnosť súvisiaca s prípravou účasti delegácie slovenských slavistov na tomto významnom medzinárodnom interdisciplinárnom podujatí. Slavistický ústav Jána Stanislava SAV sa významne zaslúžil o prezentáciu slovenskej vedy na tomto medzinárodnom interdisciplinárnom slavistickom podujatí, keďže organizačne, redakčne a technicky pripravil na vydanie zborník referátov slovenských účastníkov zjazdu (XIII. medzinárodný zjazd slavistov v Ľubľane. Príspevky slovenských slavistov. Ed. Ján Doruľa. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV 2003. 345 s.) a výberovú bibliografiu slovenských slavistických publikácií (Prehľad publikácií z jazykovedy, literárnej vedy, etnológie a histórie za roky 1998–2002. Ed. Peter Žeňuch. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV 2003. 184 s.), vykonali sa všetky organizačné a technické práce súvisiace s prípravou knižnej výstavy v Ľubľane (sústreďovanie kníh a ich doprava) obsahujúcej výber slovenskej slavistickej literatúry za posledných päť rokov. Slovenskí účastníci zjazdu predniesli v Ľubľane 20 referátov, odborne i organizačne pripravili a realizovali rokovanie v štyroch (z celkového počtu 20 plánovaných) tematických blokoch, aktívne účinkovali v diskusiách, zúčastnili sa na práci komisií pri Medzinárodnom komitéte slavistov (v piatich komisiách z celkového počtu 29 vykonávajú funkcie predsedov slovenskí slavisti). Slovenský veľvyslanec v Slovinskej republike prišiel osobne medzi účastníkov zjazdu a na slovenskej ambasáde v Ľubľane prijal zástupcov slovenských účastníkov 13. medzinárodného zjazdu slavistov.

[2] V roku **2004** usporiadalo naše pracovisko v spolupráci so Slovenskou muzikologickou asociáciou pri Slovenskej hudobnej únii, Rakúskym kultúrnym fórom (Österreichisches Kulturforum) a s františkánskou Provinciou Najsvätejšieho Spasiteľa na Slovensku medzinárodnú interdisciplinárnu vedeckú konferenciu „*Plaude turba paupercula*“ – *franziskanischer Geist in der Musik, Literatur und Kunst* (Bratislava 4.-6. 10. 2004). Zúčastnilo sa na nej 15 zahraničných odborníkov z Rakúska, Nemecka, Chorvátska, Slovinska, Maďarska a z Českej republiky a 12

domácich referentov z oblasti historiografie, cirkevných dejín, muzikológie, dejín výtvarného umenia a architektúry. Účastníkov konferencie prijal vo svojom sídle veľvyslanec Rakúskej republiky na Slovensku na osobitnej recepcii spojenej s obedom. Účasť významných zahraničných aj domácich odborníkov zabezpečila konferencii vysokú odbornú úroveň.

- [3] Slavistický ústav Jána Stanislava SAV sa v roku **2006** podieľal aj na organizovaní medzinárodnej vedeckej konferencie *Simposio in occasione del 40° anniversario della morte di P. Vendelín Javorka SJ (Konferencia pri príležitosti 40. výročia smrti p. Vendelína Javorku, SJ)*. Organizátori: Pontificio Collegio Russicum a Veľvyslanectvo Slovenskej republiky pri Svätej stolici v spolupráci s Pontificio Istituto Orientale a Slovenskou provinciou Spoločnosti Ježišovej. Konferencia sa uskutočnila 30. marca 2006 v priestoroch Pontificio Collegio Russicum v Ríme. Konferencia bola venovaná pamiatke významného slovenského jezuitu Vendelína Javorku, ktorý prispel k rozvoju partikulárnych cirkví v slovanských krajinách.

iii. Zoznam medzinárodných časopisov vydávaných organizáciou

- [1] **Slavistická folkloristika**. Informačný bulletin Medzinárodnej komisie slovanského folklóru pri Medzinárodnom komitáte slavistov. Vydáva Slovenský komitét slavistov v spolupráci so Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV, Ústavom etnológie SAV a Etnologickým ústavom AV ČR v Brne. Výkonná redaktorka a členka redakčnej rady: Katarína Žeňuchová. Vychádza raz ročne v slovanských a svetových jazykoch. V roku 2007 vstupuje do svojho 14. ročníka.
- [2] V rámci dohody a spolupráce s Pontificio Istituto Orientale (Pápežským východným ústavom) v Ríme Slavistický ústav Jána Stanislava SAV koordinuje edičnú prípravu a vydávanie medzinárodnej vedeckej série **Monumenta byzantino-slavica et latina Slovacia**, ktorá sa zameriava na vydávanie cyrilských a latinských pamiatok byzantsko-slovanskej tradície a kultúry na Slovensku. V roku 2003 sa podarilo vydať prvý a v roku 2006 druhý zväzok tejto edície pamiatok. Na vydanie sa pripravujú ďalšie zväzky tejto edície, ktorá zahŕňa doteraz nepoznané alebo málo známe pamiatky z uvedeného kruhu písomnosti. Edičná rada pracuje v zložení: Mons. ThDr. Ján Babjak SJ, PhD., Prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc., Prof. ICDr. Cyril Vasiľ SJ, PhD., Doc. PhDr. Peter Žeňuch, CSc.

iv. Zoznam vydaných zborníkov z medzinárodných vedeckých konferencií a ostatných vydaných zborníkov

- [1] Ján DORUĽA (ed.): *XIII. medzinárodný zjazd slavistov v Ľublane. Príspevky slovenských slavistov*. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV **2003**. 345 s.
- [2] Peter ŽEŇUCH (ed.): *Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch. Na sedemdesiatiny profesora Jána Doruľa*. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2003**. 315 s.
- [3] Peter ŽEŇUCH (ed.): *Prehľad publikácií z jazykovedy, literárnej vedy, etnológie a histórie za roky 1998–2002*. Bratislava: Slovenský komitét slavistov / Slavistický kabinet SAV **2003**. 184 s.
- [4] Ladislav KAČIC (ed.): *Plaude turba paupercula. Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst*. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV **2005**. 368 s.

• **Národné postavenie organizácie**

ii. Zoznam najvýznamnejších domácich projektov (Centrá excelentnosti, Národné referenčné laboratóriá, Agentúra na podporu výskumu a vývoja APVV/APVT, Štátne programy výskumu a vývoja, Vedecká grantová agentúra MŠ SR a SAV VEGA, a iné)

- [1] *Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti*; Štátny program výskumu a vývoja, ŠP 028; spoluriešiteľská organizácia (zodpovední riešitelia zo SÚJS SAV: Peter Žeňuch, Peter Šoltés)
- [2] *Odras slovensko-nemeckých jazykových vzťahov v písomnostiach 16.–18. storočia*; VEGA 2/3151/2003-2005 (vedúci projektu: Ján Doruľa).
- [3] *Odras slovensko-nemeckých jazykových vzťahov v písomnostiach 16.–18. storočia*; VEGA 2/6142/2006 (vedúci projektu: Ján Doruľa).
- [4] *Bulharsko-slovenský slovník II. (L – O)*; VEGA 2/1025/2001-2003 (vedúca projektu: Mária Košková).
- [5] *Bulharsko-slovenský slovník (P – R)*; VEGA 2/4092/2004-2006 (vedúca projektu: Mária Košková).
- [6] *Dejiny hudobnej kultúry františkánov na Slovensku (od najstarších čias do roku 1950)*; VEGA 2/3156/2003-2005 (vedúci projektu: Ladislav Kačic)
- [7] *Jezuiti v dejinách slovenskej kultúry*; VEGA 2/6141/2006-2008 (vedúci projektu: Ladislav Kačic).

- [8] *Duchovná tvorba v latinskom a slovenskom jazyku v prostredí slovenských vzdelancov 15. - 19. storočia*; VEGA 2/6143/2006-2008 (vedúca projektu: Angela Škovierová).
- [9] *Cyrilské paraliturgické piesne a ich varianty v kultúrno-historickom kontexte na východnom Slovensku*; VEGA 2/3153/2003-2005 (vedúci projektu: Peter Žeňuch).
- [10] *Cyrilská rukopisná spisba na Slovensku – jazykové, historické a teologické aspekty*; VEGA 2/6144/2006-2008 (vedúci projektu: Peter Žeňuch).
- [11] *Ľudová prozaická tvorba na východnom Slovensku v období konštituovania profesionálnych vedeckých disciplín – národopisu, jazykovedy, historiografie a literárnej vedy*; VEGA 2/6145/2006-2008 (vedúca projektu: Katarína Žeňuchová)

iii. Zoznam domácich vedeckých konferencií organizovaných alebo spoluorganizovaných organizáciou

- [1] Interdisciplinárna vedecká konferencia *Pavol Dobšinský a jeho dedičstvo (slovenské ľudové rozprávky a ich odkaz v dnešnej literatúre, kultúre a umení)*, Teplý Vrch 22.–24.09.2004; organizátorom konferencie bol Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci so Slovenským komitétom slavistov, Maticou slovenskou, Ústavom etnológie SAV a Kabinetom divadla a filmu SAV.
- [2] Interdisciplinárna vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*; Liptovský Ján 01.–03.12.2004; organizátorom podujatia bol Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci so Slovenským komitétom slavistov, Maticou slovenskou a Obecným úradom v Liptovskom Jáne.
- [3] Vedecký seminár s medzinárodnou účasťou *Výskum cyrilských a latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku*, Košice 30.06.–01.07.2006; organizátorom podujatia bol Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Pontificio Istituto Orientale v Ríme, Centrom spirituality Východ – Západ Michala Lacka v Košiciach a Slovenským komitétom slavistov.
- [4] Interdisciplinárna vedecká konferencia *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla (význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry)*, Slovenská Ľupča 25.–27.10.2006. Organizoval Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Obecným úradom v Slovenskej Ľupči a s Maticou slovenskou.

iv. Zoznam domácich časopisov vydávaných organizáciou

- [1] **Slavica Slovaca**. Vydáva Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Maticou slovenskou. Hlavný redaktor Ján Doruľa, výkonná redaktorka Katarína

Žeňuchová, technický redaktor Marek Ivančík. Vychádza dvakrát ročne v slovanských a svetových jazykoch. V roku 2007 vstupuje *Slavica Slovaca* do 42. ročníka.

v. Zoznam vydaných zborníkov z domácich vedeckých konferencií: Ø

• **Medzinárodné postavenie výskumných pracovníkov organizácie/
postavenie v rámci Európy**

i. **Zoznam pozvaných/kľúčových prednášok na medzinárodných konferenciách
(doložiť pozývacím listom alebo programom)**

- [1] Ján DORUĽA: *Prvý preklad celej Biblie do slovenčiny*. Referát na 13. medzinárodnom zjazde slavistov v Ľubľane (15.-21. 8. **2003**).
- [2] Ján DORUĽA: *Slovenčina v kontexte slovensko-slovanských a slovensko-neslovanských vzťahov*. Referát prednesený 5. 10. **2006** na medzinárodnej vedeckej konferencii *Slovensko-slovanské jazykové, literárne a kultúrne vzťahy* organizovanej pri príležitosti 10. výročia otvorenia bieloruského a bulharského lektorátu na Prešovskej univerzite v Prešove. Konferenciu organizovala Katedra slavistiky Inštitútu rusistiky, ukrajinistiky a slavistiky Prešovskej univerzity a Literárny fond Slovenskej republiky v Bratislave pod záštitou Veľvyslanectva Bieloruskej republiky v Bratislave a Veľvyslanectva Bulharskej republiky v Bratislave.
- [3] Ján DORUĽA: Prednáška *Cyrilo-metodská tradícia u Slovákov* prednesená 21. 6. **2006** v Bratislave na medzinárodnom vedeckom kolokviu *Cyrilo-metodská tradícia u Slovákov a Bulharov*, ktorú organizovala Matica slovenská (Slovenský historický ústav MS a Historický odbor MS) v spolupráci s Bulharským kultúrnym a informačným strediskom v Bratislave.
- [4] Lenka JUHÁSOVÁ: *Svoj a iný u Slovákov v Bulharsku a z Bulharska*. Referát prednesený na VI. balkanistickom sympóziu v Brne 25.-27. 4. **2005**.
- [5] Ladislav KAČIC: *Italienische Konzerte aus der Musikaliensammlung der Piaristen in Podolíne*c (konferencia „Early Music – Context and Ideas,“ Kraków 19.-21. 9. **2003**).
- [6] Ladislav KAČIC: *Josephinische Reformen und ihr Einfluß auf die Kirchenmusik in der Slowakei* (Ordens- und Pfarrkirchen: Repertoire und Aufführungspraxis). Medzinárodné sympóziu „Kirchenmusik zwischen Säkularisation und Restauration.“ Benediktinerabtei Otto beuren 1.-6. 10. **2003**).
- [7] Ladislav KAČIC: *Mitteleuropäische Kontexte der Franziskaner Musikkultur im 17.-19. Jahrhundert*. Medzinárodné sympóziu „Glasbena identiteta srednje Evrope / Musikalische Identität Mitteleuropas.“ Ljubljana 23.-24. 10. **2003**).

- [8] Ladislav KAČIC: *Musik zur Zeit der Preßburger Krönungsfeierlichkeiten (1563-1830)*. Medzinárodná konferencia „Städtisches und höfisches Musikleben in Ungarn und in den Nachbarregionen im 16.-19. Jahrhundert.“ Budapest 28.-30. 11. **2003**.
- [9] Ladislav KAČIC: „*Harmonia unisona*“ – *franziskanische Bearbeitungen der Figuralmusik des 17.-18. Jahrhunderts*. Prednáška na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Plaude turba paupercula* – *franziskanischer Geist in der Musik, Literatur und Kunst*, konanej v Bratislave 4.-6. 10. **2004**.
- [10] Ladislav KAČIC: *Muffatiana in der Slowakei*. Prednáška na medzinárodnej konferencii „Biber, Muffat & Zeitgenossen,“ Salzburg 14.-16. 10. **2004**.
- [11] Ladislav KAČIC: *Slovo a hudba vo fašiangových kompozíciách na Slovensku v 18. storočí*. Referát na medzinárodnej konferencii *Slovo a hudba ako štruktúralno-architektonický celok hudobného myslenia 17.-18. storočia / Wort und Musik als strukturell-architektonische Ganzheit des Musikdenkens im 17.-18. Jahrhundert*, konanej v Prešove 23.-25. 11. **2005**.
- [12] Ladislav KAČIC: Referát *Musik und Tanz im Jesuiten Schuldrama Mitteleuropas im 17.-18. Jahrhundert* prednesený na konferencii „Bohemia Jesuitica 1556-2006“ (Praha 24.-27.4.**2006**).
- [13] Ladislav KAČIC: Referát *Franziskanische Bearbeitungen Mozartischer Werke* prednesený medzinárodnom interdisciplinárnom sympóziu *Mozart und die geistliche Musik in Süddeutschland* (Augsburg 28.-1.5.**2006**).
- [14] Ladislav KAČIC: Referát *Johann Michael Haydn und die Slowakei* prednesený na sympóziu *Johann Michael Haydn: Werk und Wirkung* (Salzburg 20.-22.10.**2006**).
- [15] Ladislav KAČIC: Referát *Pestrý zborník. Leutschauer Tabulaturbuch aus dem 17. Jahrhundert - ein typisches Produkt des hochentwickelten multikulturellen Zipser Milieus* - prednesený na medzinárodnom sympóziu *Die Klänge einer europäischen Region: Musikkulturen des Banats (Zur Musikgeschichte der Banater Deutschen und ihrer südosteuropäischen Nachbarn)* (Mníchov 7.-8.12.**2006**).
- [16] Ladislav KAČIC: Referát *Poznámky k hudobným vzťahom Moravy a Slovenska v minulosti* prednesený na sympóziu *Nové poznatky k staré hudbe (in honorem Jiří Sehnal)* (Brno 26.5.**2006**).
- [17] Mária KOŠKOVÁ: *Etnokultúrna a jazyková situácia Bulharov na východnom Slovensku (Michalovce a okolie)*. Referát na medzinárodnej konferencii *Bulhari na Slovensku* konanej v Bratislave 15.-17. 10. **2003**.
- [18] Mária KOŠKOVÁ: *Етноцентризмът като мярка на ценностната скала във фразеологията и лексиката (върху материал от словашки и български)*.

- Referát na konferencii *Lexikológia, frazeológia a lexikografia venovanej pamiatke prof. K. Ničevovej*. Konferencia sa konala v Sofii v dňoch 14.-16. mája **2004**.
- [19] Mária KOŠKOVÁ: *Asymetria jazykovednej teórie a lexikografického spracovania v dvojjazyčnom slovníku*. Referát prednesený na VI. medzinárodnom balkanistickom sympóziu v Brne 27. 4. **2005**.
- [20] Mária KOŠKOVÁ: *Asymetria terminologických spojení s etnonymickým a toponymickým komponentom v bulharčine a slovenčine*. Referát prednesený na medzinárodnej vedeckej konferencii *Slovensko-slovanské jazykové, literárne a kultúrne vzťahy* organizovanej pri príležitosti 10. výročia otvorenia bieloruského a bulharského lektorátu na Prešovskej univerzite v Prešove (Prešov 4.–7.10.**2006**).
- [21] Štefan LIPTÁK: *Slovenské nárečia na Zakarpatskej Ukrajine vo svetle jazykových kontaktov*. Referát na 13. medzinárodnom zjazde slavistov v Ľubľane (15.-21. 8. **2003**), spolureferent.
- [22] Štefan LIPTÁK: Prednáška *K výsledkom výskumu lexiky slovenských nárečí na Zakarpatskej Ukrajine* odznela na konferencii *Slovensko-ukrajinské vzťahy v oblasti histórie, kultúry, jazyka a literatúry* (Svidník 23.–24.06.**2006**); organizátori konferencie: Slovenské národné múzeum – Múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry vo Svidníku, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Užhorodská národná univerzita, Slovensko-ukrajinský inštitút humanitných iniciatív a Zväz Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky.
- [23] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Ethische und ästhetische Dimension der franziskanischen Predigten im 18. Jahrhundert (am Beispiel der Predigten von P. Dominik Mokoš OFM)*. Prednáška na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Plaude turba paupercula – franziskanischer Geist in der Musik, Literatur und Kunst*, konanej v Bratislave 4.-6. 10. **2004**.
- [24] Andrej ŠKOVIERA: *Sulla Terza vita slava di San Naum di Ochrida*. Referát prednesený na medzinárodnej vedeckej konferencii *Agiografia e Liturgia tra Roma e Costantinopoli. Terzo seminario scientifico dedicato agli apostoli degli Slavi Cirillo e Metodio*. Rím (Taliansko) 21.-23. mája **2005**. Konferenciu organizovali: Università degli studi Roma Tre – Dipartimento di Letterature Comparete v spolupráci s Dipartimento di Studi Storici, Geografici e Antropologici – Università degli Studi Roma Tre, Pontificio Istituto Orientale, Roma, Badia Greca di Grottaferrata.
- [25] Peter ŠOLTÉS: *Reflexia Slovákov byzantsko-slovanského obradu v slovenskej historiografii ako príklad historickej reinterpretácie*. Referát na 13. medzinárodnom zjazde slavistov v Ľubľane (15.-21. 8. **2003**).

- [26] Peter ŠOLTÉS: *Stereotypy o Slovanoch na začiatku modernej doby (v uhorskej odbornej literatúre a tlači na konci 18. a prvej polovici 19. storočia)*. Prednáška na medzinárodnej vedeckej konferencii Slovanstvo v stredoeurópskom priestore: ilúzie, dezilúzie a realita, konanej 22.-24. apríla **2004** v Pardubiciach.
- [27] Svorad ZAVARSKÝ: *Quid dicis? Quid dicis? Zur Sprache der Vesperae Bachanales von P. Pantaleon Roškovský*. Prednáška na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Plaude turba paupercula – franziskanischer Geist in der Musik, Literatur und Kunst*, konanej v Bratislave 4.-6. 10. **2004**.
- [28] Svorad ZAVARSKÝ: Referát *Opuscula polemica by Martin Sentivani SJ (1633–1705) – Topics and Modes of Argumentation* prednesený na medzinárodnej vedeckej konferencii *Jezuité v Českých zemích / Jesuits in Bohemia* (Praha 25-27. 4. **2006**).
- [29] Peter ŽEŇUCH: *Katalog der kyrillischen paraliturgischen Lieder und deren Varianten in den Manuskripten des 18. und 19. Jahrhunderts im Karpatenraum (insbesondere der Ost-Slowakei)*. Referát prednesený na stretnutí štipendistov nadácie Alexander von Humboldt-Stiftung v Kaiserslauterne 14.–15. októbra **2003**.
- [30] Peter ŽEŇUCH: *Die Erforschung der kyrillischen handschriftlichen paraliturgischen Liedersammlungen – der heutige Stand und die Perspektiven / The Paraliturgical Hymns in the Bordering Ambit between the East and the West: The Cultural, Linguistic and Literary Aspect*. Prednáška v Pontificio Istituto Orientale v Ríme, ktorá sa uskutočnila počas pracovnej cesty v dňoch 12.-26. mája **2004**.
- [31] Peter ŽEŇUCH: *Paraliturgická piesňová tvorba a tradícia duchovnej piesne v byzantsko-slovanskom prostredí*. Referát na medzinárodnom workshope *Stabilita a labilita žánrů* v Opave 29-30. septembra **2005**.
- [32] Peter ŽEŇUCH: Prednáška *Slováci a Česi vo vzťahu k podkarpatskoruskému prostrediu* odznela na jubilejnej 10. brnenskej česko-slovenskej konferencii *Trináct let po... / Trinášt' rokov po...* (Brno 07.12.**2006**); organizátori: Ústav slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne, Literárne informačné centrum v Bratislave, Komisia pre slovanskú štylistiku pri Medzinárodnom komitáte slavistov, Česká asociácia slavistov, Spoločnosť Franka Wollmana, Stredoeurópske centrum slovanských štúdií.
- [33] Peter ŽEŇUCH: Prednáška *Výskum cyrilských a latinských pamiatok byzantsko-slovanskej tradície na Slovensku a budovanie databázy v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV* odznela na konferencii *Slovensko-ukrajinské vzťahy v oblasti histórie, kultúry, jazyka a literatúry* (Svidník 23.–24.06.**2006**); organizátori konferencie: Slovenské národné múzeum – Múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry vo

Svidníku, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Užhorodská národná univerzita, Slovensko-ukrajinský inštitút humanitných iniciatív a Zväz Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky.

- [34] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: Prednáška *Ľudové rozprávky zo zbierok S. Cambla a V. Hnaťuka* odznela na konferencii *Slovensko-ukrajinské vzťahy v oblasti histórie, kultúry, jazyka a literatúry* (Svidník 23.–24.06.2006); organizátori konferencie: Slovenské národné múzeum – Múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry vo Svidníku, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Užhorodská národná univerzita, Slovensko-ukrajinský inštitút humanitných iniciatív a Zväz Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky.

ii. Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi organizačných a/alebo programových výborov medzinárodných konferencií

- [1] *XIII. medzinárodný zjazd slavistov* (Ľubľana 15.-21.08.2003) – **Ján Doruľa** (člen prezídia medzinárodného komitétu slavistov, pracoval ako expert pri príprave zjazdu), **Štefan Lipták**, **Peter Šoltés**, **Peter Žeňuch** (organizovanie účasti slovenskej delegácie na medzinárodnom sympóziu v Ľubľane, Slovinsko).
- [2] „*Plaude turba paupercula*“ – *franziskanischer Geist in der Musik, Literatur und Kunst* (Bratislava 04.–06.10.2004) – **Ladislav Kačic** bol zodpovedným organizátorom v spolupráci s informatikom ústavu **Marekom Ivančíkom**.
- [3] *Simposio in occasione del 40° anniversario della morte di P. Vendelín Javorka SJ* (Konferencia pri príležitosti 40. výročia smrti p. Vendelína Javorku, SJ) (Rím 30.03.2006) – **Andrej Škoviera** bol zodpovedný za prípravu a organizáciu konferencie.

iii. Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi významných medzinárodných vedeckých orgánov (vedeckých rád, výborov, redakčných rád vedeckých časopisov a pod.)

- [1] Pracovník ústavu **Ján Doruľa** je členom Prezídia Medzinárodného komitétu slavistov.
- [2] V roku 2003 bol pracovník ústavu **Ladislav Kačic** členom Vedeckej rady Ústavu pro hudební vědu AV ČR.
- [3] Pracovník ústavu **J. Doruľa** je členom redakčnej rady ročenky *Slovjanskyj svit* (Kyjev; hlavný redaktor O. Fedoruk; vydáva Kyjivskij slavistyčnyj universytet v spolupráci s ďalšími inštitúciami: Nacionalna Akademiya Nauk Ukrajiny, Ukrajinskij

slavistickýj centr NAN Ukrajiny, Ministerstvo osvity i nauky Ukrajiny, Ukrajinskyj komitet slavistiv, Instytut mystectvoznavstva, folkloristyky ta etnologiji im. M. T. Ryl'skoho NAN Ukrajiny).

- [4] Od roku 2005 sú pracovníci ústavu **J. Doruľa** a **P. Žeňuch** členmi edičnej rady medzinárodnej vedeckej série *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae* (vydáva Pontificio Istituto Orientale v Ríme, Slavistický ústav Jána Stanislava SAV a Centrum spirituality Východ – Západ M. Lacka v Košiciach).
- [5] V rokoch 2003-2004 pracovník ústavu **L. Kačic** bol členom redakčnej rady časopisu *Hudební věda* (vydáva Ústav pro hudební vědu AV ČR v Prahe).
- [6] Od roku 2003 je pracovníčka ústavu **K. Žeňuchová** členkou Medzinárodnej komisie pre slovanský folklór pri Medzinárodnom komitáte slavistov.
- [7] V roku 2006 nadviazal SÚJS SAV spoluprácu s Ústavom slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne. Jeden pracovník SÚJS SAV (**P. Žeňuch**) sa od 01.09.2006 stal vedúcim Oddelenia paleoslavistiky a staroslovienčiny v Ústave slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne.
- [8] Od 10.12.2006 je **Peter Žeňuch** predsedom komisie pre rigorózne práce v odbore slovenský jazyk a literatúra na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne.
- [9] Pracovník ústavu **Ladislav Kačic** bol aj v rokoch 2003–2006 predsedom Slovenskej muzikologickej asociácie a členom (wissenschaftlicher Beirat) Johann-Joseph-Fux-Gesellschaft v Grazi a od roku 2006 členom prezídia tejto vedeckej spoločnosti.
- [10] Ďalší dvaja pracovníci ústavu **L. Kačic** a **P. Žeňuch** sú členmi medzinárodnej hymnologickej spoločnosti *Internationale Gesellschaft für Hymnologie*.

iv. Zoznam medzinárodných vedeckých ocenení a vyznamenaní

- [1] V roku **2003** bolo pracovníčke ústavu **Márii Koškovej** udelené *Čestné uznanie a plaketa ministra kultúry Bulharskej republiky* za prínos pre rozvoj a šírenie bulharskej kultúry.
- [2] V roku **2003** pracovník ústavu **Peter Žeňuch** získal vedecké štipendium Nadácie Alexandra von Humboldta (Alexander von Humboldt-Stiftung) na obdobie od 01.09.2003 do 28.02.2005.
- [3] V súťaži Slovník roka **2005** bola pracovníčke ústavu **M. Koškovej** udelená 1. cena za slovenský slovník, ktorú jej udelila medzinárodná porota Jednoty tlmočníkov a prekladateľov v Prahe.

- **Národné postavenie výskumných pracovníkov organizácie**

- v. **Zoznam pozvaných/kľúčových prednášok na domácich konferenciách (doložiť pozývacím listom alebo programom)**

i.

- [1] Ján DORUĽA: *Úloha jazyka v procese etnickej sebaidentifikácie*. Referát na konferencii *Národ a národnosti na Slovensku – stav výskumu po roku 1989 a jeho perspektívy* v Košiciach (11.-12. 11. **2003**). Konferenciu organizoval Spoločenskovedný ústav SAV v Košiciach v rámci riešenia projektu štátneho programu *Národ, národnosti a etnické skupiny v procese transformácie spoločnosti*.
- [2] Ján DORUĽA: *Náš vzťah k dedičstvu zachovanému v Dobšinského Povestiach*. Referát na interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Pavol Dobšinský a jeho dedičstvo (slovenské ľudové rozprávky a ich odkaz v dnešnej literatúre, kultúre a umení)*, konanej 22.-24. 9. **2004** v Teplom Vrchu.
- [3] Ján DORUĽA: *Odras spolunažívania Slovákov a Nemcov najmä v nemeckých písomnostiach zo 16.-18. storočia*. Referát na vedeckej konferencii *Národ a národnosti na Slovensku v transformujúcej sa spoločnosti – vzťahy a konflikty* 29. 10. **2004** v Starej Lesnej (kongresové centrum SAV Academia). Konferenciu organizoval Spoločenskovedný ústav SAV v Košiciach v rámci riešenia štátneho programu výskumu a vývoja.
- [4] Ján DORUĽA: *Dnešný stav bádania v oblasti slovensko-inoetnických vzťahov*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. **2004**.
- [5] Ján DORUĽA: *O jazykovo-historickom vývine a o význame interdisciplinariry pri jeho skúmaní v predpisovnom období na Slovensku*. Referát na interdisciplinárnom vedeckom seminári *Kultúrne dedičstvo Konštantína a Metoda*, konanom 1. 7. **2004** na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.
- [6] Ján DORUĽA: *Kázne Jána Kollára*. Referát prednesený na konferencii *Slovenská kazateľská tvorba 19. storočia v dejinných súvislostiach a v spoločenskom kontexte obdobia* na Pedagogickej fakulte TU v Trnave 12. 9. **2005**. – Správa o konferencii (aj o tomto referáte) bola uverejnená v týždenníku evanjelikov a. v. na Slovensku *Evanjelický posol spod Tatier*, 2005, roč. 95, č. 39 v príspevku *Hovorilo sa o kazateľskej tvorbe* od generálneho biskupa ECAV na Slovensku Júliusa Fila.
- [7] Ján DORUĽA: *Z histórie slovensko-poľských vzťahov*. Referát prednesený na vedeckom seminári s medzinárodnou účasťou *Národnosti v minulosti Slovenska*

- (*Nationalities in Slovakia in the Past*), konanom na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave 9. 12. **2005**.
- [8] Ján DORUĽA: *Slovenia ako súčasť kultúrnej a duchovnej Európy*. Prednáška na medzinárodnom seminári *Slováci, Srbi a Slovenia v integrovanej Európe*, konanom 6. 12. **2005** v Zichyho paláci v Bratislave. Organizovala Matica slovenská a Matica srbská. Prítomní boli zástupcovia Matice srbskej na čele s jej predsedom Božidarom Kovačekom, starosta mestskej časti Bratislava Staré mesto Peter Čiernik, riaditeľ The German Marshall Fund of the United States Pavol Demeš, veľvyslanec Srbska a Čiernej hory Vojislav Milenković a iní predstavitelia verejného, kultúrneho a politického života.
- [9] Ján DORUĽA: Prednáška *Význam pamiatok byzantsko-slovanského obradového prostredia pre dejiny slovenskej kultúry* odznela na medzinárodnom vedeckom seminári *Výskum cyrilských a latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku* (Košice 30.06.–01.07.**2006**); organizátori konferencie: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Pontificio Istituto Orientale, Centrum spirituality Východ – Západ Michala Lacka, Slovenský komitét slavistov.
- [10] Ján DORUĽA: Referát *Camblove výklady dejín slovenského jazyka v diele Slováci a ich reč* prednesený 25.10.**2006** v Slovenskej Ľupči na interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla (význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry)*. Konferenciu usporiadal Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Obecným úradom v Slovenskej Ľupči a s Maticou slovenskou.
- [11] Ján DORUĽA: Referát *Rukopisné písomnosti fondu Mestečko Slovenská Ľupča v Štátnom archíve v Banskej Bystrici – pobočka Banská Bystrica z historického a jazykovedného pohľadu* prednesený 26.10.**2006** v Slovenskej Ľupči na interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla (význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry)*. Konferenciu usporiadal Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Obecným úradom v Slovenskej Ľupči a s Maticou slovenskou.
- [12] Ladislav KAČIC: *Muzikálie z knižnice prievidzských piaristov*. Referát na medzinárodnom vedeckom seminári *Dejiny knižnej kultúry na Ponitří* v Prievidzi 14.-16. 10. **2003**.
- [13] Ladislav KAČIC: *Doterajšie výsledky bádania o hudobnej kultúre Veľkej Moravy*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. **2004**.

- [14] Ladislav KAČIC: *Hudba pre klávesové nástroje na Slovensku v 17. a 18. storočí a európske pramene*. Referát prednesený na medzinárodnej vedeckej konferencii *Hudobná kultúra starších dejín na území Slovenska do 19. storočia, európske vplyvy, domáce špecifiká*. Bratislava 7.-9. 11. **2005**.
- [15] Ladislav KAČIC: *Leopold I. – cisár a skladateľ, alebo skladateľ a cisár?* Referát na sympóziu *Prezentácie a konfrontácie*, konanom v Bratislave 20.-21. 5. **2005**.
- [16] Ladislav KAČIC: *Johann Sebastian Bach a „hranice“ barokového štýlu*. Referát na seminári s medzinárodnou účasťou *Johann Sebastian Bach vo svetle 21. storočia*, konanom v Nitre 24.-25. 5. **2005**.
- [17] Ladislav KAČIC: Referát *Jezuitská školská hra na Slovensku v 17.-18. storočí* prednesený na konferencii *Jezuitské školstvo včera a dnes* (Trnava 12.10.**2006**).
- [18] Ladislav KAČIC: Referát *P. Celestín Lepáček OFM a hudobnohistorický výskum na Slovensku* odznel na vedeckom seminári z príležitosti výročia P. Celestína Lepáčka (Bratislava 12.6.**2006**).
- [19] Ladislav KAČIC: Referát *Cirkevná hudba v 17. a 18. storočí na Slovensku* odznel na vedeckom seminári *Slovenská sakrálna hudobná tvorba II.* (Ružomberok 22.3.**2006**).
- [20] Mária KOŠKOVÁ: *Komunikácia bulharčiny a slovenčiny a ich dohovor v slovníku*. Prednáška na seminári Slovenskej spoločnosti prekladateľov vedeckej a odbornej literatúry, konanom v Budmericiach 19. 11. **2005**.
- [21] Elena KRASNOVSKÁ: *O antroponomastike v diele Jána Stanislava*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. **2004**.
- [22] Štefan LIPTÁK: Prednáška *O dialektologických výskumoch Sama Cambla v oblasti užských nárečí* na interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla (význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry)* (Slovenská Ľupča 25.–27.10.**2006**); organizátori: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Obecným úradom v Slovenskej Ľupči a s Maticou slovenskou.
- [23] Andrej ŠKOVIERA: *Tretí slovanský život Nauma ako historický prameň*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. **2004**.
- [24] Andrej ŠKOVIERA: Prednáška *Obradové spory medzi byzantskou a latinskou misiou na Veľkej Morave* na seminári s medzinárodnou účasťou *Výskum cyrilských a*

latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku (Košice 30.06.–01.07.2006); organizátori: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Pontificio Istituto Orientale, Centrum spirituality Východ – Západ Michala Lacka, Slovenský komitét slavistov.

- [25] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Latinská náboženská terminológia a jej preklad v diele Ľ. Blois Raj vernej duši*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. **2004**.
- [26] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Tradícia vydávania kázní v Trnave*. Referát na medzinárodnom vedeckom seminári *Dejiny knižnej kultúry Trnavy a okolia*, konanom v Trnave 3.-5. novembra **2004**. Seminár usporiadali: Slovenská národná knižnica, Spolok slovenských knihovníkov, Historický ústav SAV, Slovenská historická spoločnosť pri SAV a Filozofická fakulta Trnavskej univerzity.
- [27] Angela ŠKOVIEROVÁ: *Humanistický básnik Ondrej Rochoptský. Jeho život, činnosť, dielo a vzťahy ku Slovensku*. Príspevok odznel na konferencii *Dejiny knižnej kultúry Liptova*, ktorá sa konala v Liptovskom Jáne 21. – 23. novembra **2006**.
- [28] Peter ŠOLTÉS: *Historické a konfesijné súvislosti asimilácie rusínskeho/ukrajinského etnika*. Referát na konferencii *Národ a národnosť na Slovensku – stav výskumu po roku 1989 a jeho perspektívy* v Košiciach (11.-12. 11. **2003**). Konferenciu organizoval Spoločenskovedný ústav SAV v Košiciach v rámci riešenia projektu štátneho programu *Národ, národnosť a etnické skupiny v procese transformácie spoločnosti*.
- [29] Peter ŠOLTÉS: *Náboženstvo, jazyk, etnicita – tri aspekty výskumu slovensko-rusínskeho hraničného regiónu*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. **2004**.
- [30] Peter ŠOLTÉS: *Perspektívy vývoja rusínskej a ukrajinskej menšiny na Slovensku (Pracovná migrácia z Ukrajiny a etnické pomery v gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi)*. Referát na vedeckej konferencii *Národnostná politika Slovenskej republiky po roku 1989*, konanej 13.-15. júna **2005** v Starej Lesnej v rámci posledného roku riešenia grantovej úlohy *Národ, národnosť a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti*.
- [31] Svorad ZAVARSKÝ: *Slovenské texty Martina Sentivániho a ich vzťah k latinským ekvivalentom*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. **2004**.

- [32] Svorad ZAVARSKÝ: Prednáška *Martin Sentiváni o únii* na seminári s medzinárodnou účasťou *Výskum cyrilských a latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku* (Košice 30.06.–01.07.2006); organizátori: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Pontificio Istituto Orientale, Centrum spirituality Východ – Západ Michala Lacka, Slovenský komitét slavistov.
- [33] Peter ŽEŇUCH: *Cyrilské rukopisné pamiatky na Slovensku – súčasný stav a perspektívy výskumu*. Referát na medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava (odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky)*, konanej v Liptovskom Jáne 1.-3. 12. 2004.
- [34] Peter ŽEŇUCH: *Pamiatky byzantskej tradície v multikultúrnom prostredí na východnom Slovensku*. Referát prednesený na vedeckom seminári s medzinárodnou účasťou *Národnosti v minulosti Slovenska (Nationalities in Slovakia in the Past)*, konanom na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave 9. 12. 2005.
- [35] Peter ŽEŇUCH: Prednáška *Výskum cyrilských a latinských pamiatok byzantskej tradície z východného Slovenska a Zakarpatskej oblasti Ukrajiny – Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae* na seminári s medzinárodnou účasťou *Výskum cyrilských a latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku* (Košice 30. 06.–01.07.2006); organizátori: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Pontificio Istituto Orientale, Centrum spirituality Východ – Západ Michala Lacka, Slovenský komitét slavistov.
- [36] Peter ŽEŇUCH: Prednáška *Cyrilské pamiatky z východného Slovenska ako priestor pre skúmanie interkultúrnych a interkonfesijných vzťahov v karpatskom regióne* na medzinárodnej konferencii *Aktuálne otázky praktického bohoslovía Pravoslávnej cirkvi* (Prešov 20.10.2006); organizátor: Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity.
- [37] Peter ŽEŇUCH: Prednáška *Cestovný denník Sama Cambla vo veršoch* na interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla (význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry)* (Slovenská Ľupča 25.–27.10.2006); organizátori: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Obecným úradom v Slovenskej Ľupči a s Maticou slovenskou.
- [38] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: Prednáška *Svedectvo o byzantskej tradícii v zbierkach ľudovej prózy z východného Slovenska* na seminári s medzinárodnou účasťou *Výskum cyrilských a latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku* (Košice 30.06.–01.07.2006); organizátori: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Pontificio Istituto Orientale, Centrum spirituality Východ – Západ Michala Lacka, Slovenský komitét slavistov.

- [39] Katarína ŽEŇUCHOVÁ: Prednáška *Samo Cambel ako tvorca modernej slovenskej folkloristiky* na interdisciplinárnej vedeckej konferencii *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla (význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry)* (Slovenská Ľupča 25.–27.10.2006); organizátori: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Obecným úradom v Slovenskej Ľupči a s Maticou slovenskou.

ii. **Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi organizačných a/alebo programových výborov domácich konferencií**

- [1] *Pavol Dobšinský a jeho dedičstvo, slovenské ľudové rozprávky a ich odkaz v dnešnej literatúre, kultúre a umení* (Teplý Vrch 22.-24. septembra 2004) – **Ján Doruľa, Katarína Žeňuchová, Marek Ivančík.**
- [2] *Sto rokov od narodenia Jána Stanislava – odkaz jeho diela a dnešný stav slovenskej slavistiky* (Liptovský Ján 1.-3. 12. 2004) – **Ján Doruľa, Angela Škovierová, Marek Ivančík.**
- [3] *Výskum cyrilských a latinských pamiatok v byzantsko-slovanskom obradovom prostredí na Slovensku* (Košice 30. júna – 1. júla 2006) – **Peter Žeňuch**
- [4] *Stopäťdesiat rokov od narodenia Sama Cambla, význam jeho diela v rozvoji slovenskej vedy a kultúry* (Slovenská Ľupča 25.-27. októbra 2006) – **Ján Doruľa a Katarína Žeňuchová.**

iii. **Zoznam zamestnancov organizácie, ktorí boli členmi významných domácich vedeckých orgánov (vedeckých rád, výborov, redakčných rád vedeckých časopisov a pod.)**

- [1] V roku 2005 bol **Ján Doruľa** zvolený za člena Učenej spoločnosti SAV.
- [2] **Ján Doruľa** bol v rokoch 2003–2004 členom vedeckej rady Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity
- [3] **Ladislav Kačic** je členom vedeckej a umeleckej rady Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU v Bratislave.
- [4] **Ján Doruľa** je členom Ústrednej jazykovej rady pri Ministerstve kultúry SR.
- [5] **Ján Doruľa** je členom vedeckej rady Matice slovenskej.
- [6] **Ján Doruľa** je členom *Pracovnej skupiny Národného konventu o Európskej únii*, ktorá rieši otázky jazykovej politiky v zjednocujúcej sa Európe. V Pracovnej skupine NK o EÚ pripravuje expertízy, ktoré súvisia s východiskami jazykovo-politickej stratégie SR ako členského štátu EÚ.
- [7] **Ladislav Kačic** je členom vedeckej rady Hudobného centra.

- [8] **Mária Košková** je predsedníčkou odbornej komisie bulharskej národnostnej menšiny pri Ministerstve kultúry SR.
- [9] **Štefan Lipták** je členom vedeckej rady Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru v Bratislave.
- [10] **Peter Žeňuch** je členom komisie VEGA pre vedy o umení, estetiku a jazykovedu
- [11] **Ján Doruľa** je členom redakčnej rady ročenky *Slováci v zahraničí* (vydáva Matica slovenská) a ročenky *Acta Facultatis Paedagogicae Universitatis Tyrnaviensis. Séria A – Philologica* (hlavný redaktor Pavol Híc).
- [12] **Ján Doruľa** je od roku 2003 hlavným redaktorom časopisu *Slavica Slovaca*; výkonným redaktorom bol do roku 2005 **Peter Šoltés**. Od roku 2005 je výkonnou redaktorkou časopisu **Katarína Žeňuchová**. **Marek Ivančík** je technickým redaktorom časopisu. Členom redakčnej rady časopisu je **Peter Žeňuch**.
- [13] **Peter Šoltés** bol členom redakčnej rady časopisu *Proglas* (almanach akademickej mládeže)
- [14] **Peter Žeňuch** je členom redakčnej rady časopisu *Logos* (revue gréckokatolíkov na Slovensku).
- [15] **Peter Šoltés** je členom redakčnej rady časopisu *Logos* (revue gréckokatolíkov na Slovensku).
- [16] **Ladislav Kačic** je členom redakčnej rady časopisu *Slovenská hudba* (časopis Slovenskej hudobnej únie) a časopisu *Hudobný život*.
- [17] **Katarína Žeňuchová** je členkou redakčnej rady a výkonnou redaktorkou informačného bulletinu *Slavistická folkloristika*.
- [18] **Peter Žeňuch** je členom *Výkonného výboru Spoločnosti autorov vedeckej a odbornej literatúry*.
- [19] Pracovníci ústavu sú členmi Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri SAV a Jazykového odboru Matice slovenskej. Pracovníci ústavu sú ďalej členmi týchto komisií a spoločností: *Komisia pre historické knižné fondy* (**A. Škovierová**), *Muzeálna slovenská spoločnosť* (**P. Šoltés**), *Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej a vedeckej literatúry* (**M. Košková**), *Spolok sv. Cyrila a Metoda* (**A. Škoviera**, **P. Žeňuch**), *Bernolákova spoločnosť* (**J. Doruľa**, **E. Krasnovská**), *Zemplínska spoločnosť* (**P. Žeňuch**, **K. Žeňuchová**); *Spoločnosť svätých sedmopočetníkov* (do roku 2004 **P. Žeňuch**, **A. Škoviera** – predseda spoločnosti)

iv. Zoznam domácich ocenení a vyznamenaní

- [1] V roku **2003** za príspevky k slovenskému národnému životu udelila Matica slovenská **Jánovi Doruľovi Cenu Štefana Moyzesa**.
- [2] V roku **2003** pri príležitosti 70. výročia narodenia **Jána Doruľa** Matica slovenská oslávencovi udelila *Pamätnú medailu sv. Cyrila a Metoda za prínos do slovenskej vedy a kultúry*.
- [3] Slovenská akadémia vied v roku **2003** udelila **Petrovi Žeňuchovi Cenu Predsedníctva SAV za 1. miesto v Súťaži mladých vedeckých pracovníkov o najlepšiu publikáciu pri príležitosti 50. výročia SAV**.
- [4] V roku **2003** získal **Peter Žeňuch Cenu Slovenskej akadémie vied v oblasti oceňovania mladých vedeckých pracovníkov za vedeckovýskumnú prácu**.
- [5] V roku **2004** Predsedníctvo SAV udelilo **Jánovi Doruľovi Medailu SAV za podporu vedy**.
- [6] V júni **2006** bolo Slavistickému ústavu Jána Stanislava doručené *Uznanie Literárneho fondu – výboru Sekcie pre vedecký a odborný preklad za rok 2005 za vydanie diela Bulharsko-slovenský slovník (Mária Košková, vedúca autorského kolektívu)*.
- [7] *Prémia v kategórii lexikografických diel* za Bulharsko-slovenský slovník I. (A.-K) udelená hlavnej autorke. Prémium udelil Literárny fond 27.06.2006.
- [8] Dňa 19. januára **2005** prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič zaslal **Petrovi Žeňuchovi** blahoprajný list, v ktorom ocenil jeho doterajšiu vedeckovýskumnú prácu.
- [9] Predstavitelia Českého centra v Bratislave a Spoločnosť přátel české Bible vyslovili písomné poďakovanie profesorovi **Jánovi Doruľovi** za odbornú prednášku a osobnú účasť na slávnostnej vernisáži výstavy *Česká bible v průběhu staletí* v Bratislave (29.09.2006). Konštatujú, že prednáška „potvrdila význam a dlhodobú dobrú úroveň česko-slovenských vzťahov.“
- [10] Slavistickému ústavu Jána Stanislava SAV a kurátorom výstavy (**A. Škovierovi** a **P. Žeňuchovi**) *Pamiatky byzantskej a latinskej kultúrno-obradovej tradície v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV* zaslal pozdravný list dňa 14.11.2006 biskup Prešovskej eparchie vladyka ThDr. Ján Babjak SJ, PhD., a zdravicu do pamätnej knihy z výstavy vpísal aj biskup Košického apoštolského exarchátu vladyka Milan Chatur CSsR.

Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky dokumentujúce národné a medzinárodné postavenie organizácie

13. marca 2003 sa na pôde SAV v Bratislave uskutočnila prezentácia *Kamaldulskej Biblie*. Zúčastnili sa na nej vysokí predstavitelia katolíckej cirkevnej hierarchie i štátnych, vedeckých a kultúrnych inštitúcií. Z príležitosti prezentácie faksimilného vydania *Kamaldulskej Biblie* bola predsedovi Patristickej komisie Vestfálskej akadémie vied a spolupracovníkovi Slavistického ústavu SAV prof. Hansovi Rothemu udelená Medaila SAV za podporu vedy.

Pracovníci ústavu mali na starosti celú agendu a odborné i organizačné zabezpečenie účasti slovenskej delegácie na 13. medzinárodnom zjazde slavistov, ktorý sa uskutočnil v auguste 2003 v Ľubľane. O. i. technicky i redakčne zabezpečili vydanie zborníka referátov slovenských účastníkov zjazdu i výberovej bibliografie slovenských slavistických publikácií.

Na svojom zasadnutí 16. decembra 2004 prijalo Predsedníctvo SAV uznesenie č. 1154, ktorým jednomyselne vyhovel žiadosti Slavistického kabinetu SAV o evaluáciu kabinetu na ústav a o pomenovanie ústavu podľa Jána Stanislava. Uvedeným uznesením sa od 1. januára 2005 Slavistický kabinet SAV premenúva na Slavistický ústav Jána Stanislava SAV.

27. 4. 2005 sa za prítomnosti prezidenta SR Ivana Gašparoviča a predsedu SAV Štefana Lubyho uskutočnilo spomienkové stretnutie pri oslave 10. výročia vzniku slavistického pracoviska na pôde SAV a jeho premenovania na Slavistický ústav Jána Stanislava SAV (od 1. 1. 2005; pripomínalo sa aj výročie časopisu *Slavica Slovaca*, ktorý v tom roku vstúpil do svojho 40. ročníka). Bolo pozvaných 40 hostí, predovšetkým z radov trvalých spolupracovníkov a spoluriešiteľov vedeckých projektov pracoviska, prítomní boli najvyšší predstavitelia Matice slovenskej a zástupcovia médií.

So zameraním vedeckovýskumnej činnosti Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV súvisí jeho úloha koordinátora slavistických výskumov v interdisciplinárnom, medzirezortnom a medzinárodnom rozsahu. V tejto súvislosti je významná dohoda o spolupráci so Slovenským komitétom slavistov, podľa ktorej sa Slavistický ústav Jána Stanislava SAV stáva sídlom Slovenského komitétu slavistov, vybavuje jeho agendu a zabezpečuje podmienky na jeho činnosť. V rámci spolupráce s vysokými školami je Slavistický ústav Jána Stanislava SAV zapojený do súčinnosti s väčšinou univerzít na Slovensku, spolupracuje so Slavistickým ústavom Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne, úspešne sa rozvíja jeho spolupráca s Pontificio Istituto Orientale v Ríme, s Patristickou komisiou Vestfálskej akadémie vied v Bonne a s Centrom spirituality Východ–Západ Michala Lacka v Košiciach.

V Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV sa vykonávajú všetky redakčné práce a vyhotovujú sa tlačové podklady všetkých čísel interdisciplinárneho vedeckého časopisu *Slavica Slovaca a Slavistickej folkloristiky*, informačného bulletinu Medzinárodnej komisie slovenského folklóru pri Medzinárodnom komitáte slavistov.

Zo spolupráce rozličného druhu vyplýva pre pracovníkov ústavu celý rad úloh a povinností, ako napríklad príprava na vydanie publikácií reprezentujúcich slovenskú slavistiku na medzinárodných fórach, zabezpečenie účasti slovenských slavistov na svetových zjazdoch slavistov (tieto činnosti vyplývajú zo spolupráce so Slovenským komitétom slavistov), zo spolupráce s vysokými školami vyplýva celý rad úloh súvisiacich s pedagogickou a vedeckovýskumnou činnosťou (prednášková činnosť, vedenie seminárov a diplomantov, školenie doktorandov a pod.), zo spolupráce s Maticou slovenskou vyplývajú úlohy súvisiace s činnosťou Jazykového odboru Matice slovenskej a zo spolupráce s Pontificio Istituto Orientale vyplývajú úlohy súvisiace s napĺňaním zámerov medzinárodnej vedeckej edície *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*, organizovanie terénneho výskumu v prostredí veriacich byzantského obradu na Slovensku a budovanie databázy rukopisných pamiatok byzantskej a latinskej tradície na Slovensku.

Ako prejav úspešnej činnosti nášho pracoviska a jeho významného postavenia v národnom i medzinárodnom kontexte treba pokladať aj dlhodobé štipendijné študijné a výskumné pobyty vedeckých pracovníkov a doktorandov ústavu v zahraničí v rámci MAD a iných dohôd. Osobitne významné sú pobyty zahraničných štipendistov a stážistov v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV.

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV spolupracuje a udržiava kontakty s mnohými vedeckovýskumnými pracoviskami doma i v zahraničí. Osobitne treba poukázať na záujem zahraničných vedcov o spoluprácu a pobyty spojené s konzultáciami a manažovaním vedeckovýskumných zámerov a aktivít v našej inštitúcii.

Naše pracovisko v roku 2003 navštívil americký slavista Mark Lauersdorf, ďalej mladý bieloruský slavista U. Koščanka i tajomník Českého komitétu slavistov M. Zelenka. V roku 2004 navštívila naše pracovisko pracovníčka Európskej univerzity v Sankt-Peterburgu (Katedra etnológie) Oľga Ponosova (študuje otázky etno-kultúrnej identity Rusínov), ďalej bieloruská slavistka V. L'ašuková, bulharská slavistka Snežana Joveva z Ústavu bulharského jazyka BAV v Sofii, bulharský slavista Ľudvig Selimski, pôsobiaci t. č. na univerzite v Katoviciach a na jednotýždňový pobyt v rámci MAD pricestovala Ginka Ďulgerova z Bulharskej akadémie vied, spolupracovníčka na Bulharsko-slovenskom slovníku. Záujem o spoluprácu s naším ústavom prejavili aj ďalší zahraniční vedci, ktorí navštívili naše pracovisko v roku 2005: bieloruská slavistka V. L'ašuková, ktorá pripravuje doktorskú prácu s tematikou slovensko-bieloruských vzťahov, nemecký slavista M.

Bobrowski, ktorý sa venuje výskumu kašubského jazyka (vydáva ročenku venovanú kašubskej problematike), bieloruský slavista A. V. Morozov, vedúci oddelenia slavistiky Ústavu umenovedy, etnografie a folklóru Národnej akadémie vied Bieloruska, s ktorým sa rokovalo o možnostiach spolupráce obidvoch inštitúcií, Dmitrij J. Afinogenov, vedúci vedecký pracovník Ústavu všeobecných dejín Ruskej akadémie vied z Moskvy, ktorý predniesol prednášku venovanú otázkam prekladania a výskumu liturgických, hagiografických, apologetických a paraliturgických rukopisných textov byzantskej tradície. V sprievode dekana Právnickej fakulty Pápežského východného ústavu v Ríme prof. Cyrila Vasil'a SJ navštívil naše pracovisko archimandrita prof. Robert F. Taft; na stretnutí sa hovorilo najmä o rozvoji a programe ďalšej spolupráce medzi našimi inštitúciami, predovšetkým o náplni spoločne pripravovanej a vydávanej edície *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*. V roku 2006 navštívili SÚJS SAV dvaja bulharskí jazykovedci: riaditeľ Ústavu bulharského jazyka BAV v Sofii profesor Vasil Rajnov a pracovníčka toho istého ústavu Ginka Ďulgerová. Návšteva sa uskutočnila v rámci MAD. V rámci spolupráce s Pápežským východným ústavom (PIO) naše pracovisko aj v roku 2006 navštívil dekan Právnickej fakulty PIO profesor ICDr. C. Vasil' SJ, PhD., ktorý sa zároveň stal členom Vedeckej rady SÚJS SAV. V rámci spolupráce s Ústavom slavistiky FiF MU v Brne navštívil SÚJS SAV profesor PhDr. Ludvík Štěpán, CSc. Na stretnutí sa prerokovali možnosti intenzívnejšej spolupráce na spoločných projektoch v rámci národných (českých i slovenských) a medzinárodných grantových systémov a fondov. V roku 2006 SÚJS SAV navštívila bieloruská slavistka Viktoryja Ľašuková za účelom konzultácií o jej doktorskej práci a o príspevku do *Slavica Slovaca*. Pracovisko navštívila aj bulharská slavistka doc. Marinela Vălčanová, PhD., ďalej pracovníčka univerzity v Blagoevgrade, bulharská slavistka doc. Kaťa Michajlova, PhD., z Ústavu etnológie BAV, ukrajinská slavistka z Kyjeva V. J. Fedoňuková, ktorá sa zaujímala o spoluprácu na našich vedeckovýskumných projektoch.

Osobitne významná bola v rokoch 2003–2006 spolupráca s Prešovským biskupstvom a Košickým apoštolským exarchátom pri organizovaní terénnych výskumov a pri získavaní a digitalizácii pamiatok byzantského obradu vo vlastníctve Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku.

4. Štruktúra výskumných projektov, grantov a ďalších zdrojov financovania

- **Medzinárodné projekty a zdroje ich financovania**
 - i. **Zoznam významných projektov v rámci európskeho výskumného priestoru – 5. a 6. Rámcový program Európskej únie, European Science Foundation, NATO, COST, INTAS, CERN a pod. (tu aj v ďalších projektoch, prosím, uveďte: typ,**

názov, číslo, trvanie, financovanie a zodpovedného riešiteľa projektu za organizáciu a jej/jeho postavenie v projekte, napr. koordinátor, hlavný riešiteľ, riešiteľ)

[1] ...

ii. Zoznam ostatných medzinárodných projektov vrátane ich financovania

[1] Na projektoch zameraných na výskum etnických a etnicko-konfesionálnych pomerov a vzťahov v karpatskom prostredí, ktoré sa riešia v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV, pracuje štipendistka nadácie Visegrad Fund Olena Lytvynenkova z Historickej fakulty Odesskej univerzity (Ukrajina). Vo svojom výskumnom programe sa zameriava na skúmanie Rusínov na Slovensku a Lemkov v Poľsku (pre potreby výskumného programu štipendistky bola na obdobie október 2006 – jún 2007 Slavistickému ústavu Jána Stanislava pridelená jednorázová finančná pomoc vo výške 3000 Eur).

iii. Zoznam ostatných významných projektov a programov spolupráce bez priameho financovania

[1] Projekt *Vydanie cyrilských rukopisných pamiatok z východného Slovenska z 15.-19. storočia* sa rieši v rámci bilaterálnej dohody medzi Pontificio Istituto Orientale v Ríme a Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV. Projekt je zameraný na vydávanie rukopisných pamiatok z východného Slovenska z 15.–19. storočia. Na riešení tohto projektu sa čiastkovými úlohami podieľajú vedeckí pracovníci SÚJS SAV a PIO. Financovanie tohto projektu je ošetrené v dohode medzi SÚJS SAV a PIO, ktorá bola podpísaná 6. decembra 2004 na dobu neurčitú. Z tejto dohody medzi SÚJS SAV a PIO vyplýva, že financovanie aktivít súvisiacich s vydávaním pamiatok byzantskej tradície z východného Slovenska sa zabezpečuje podľa možností obidvoch inštitúcií, predovšetkým však z grantov, domácich a zahraničných fondov. Vydanie pripravovaných pamiatok v rámci medzinárodnej vedeckej série *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae* sú financované z rozličných zdrojov, napríklad na vydanie 1. zväzku edície v roku 2003 prispela Spoločnosť autorov vedeckej a odbornej literatúry, Pontificio Istituto Orientale a Gregorian Foundation. Druhý zväzok finančne podporila nadácia Alexander von Humboldt-Stiftung a vydavateľstvo Böhlau Verlag v Nemecku. Tento zväzok vyšiel v koedícii s Bausteine zur slavischen Philologie v roku 2006.

- **Domáce projekty a ich financovanie**
 - i. **Zoznam projektov podporených Agentúrou pre podporu výskumu a vývoja (APVV/APVT), Štátne programy výskumu a vývoja, a ich financovanie**

[1] *Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti*; Štátny program výskumu a vývoja (ŠP 028) na obdobie rokov 2003 – 2005; finančné krytie v roku 2004 sumou 92-tis. Sk a v roku 2005 sumou 109-tis. Sk.
 - ii. **Počet projektov podporených Vedeckou grantovou agentúrou MŠ SR a SAV (VEGA) v jednotlivých rokoch a ich financovanie**

VEGA	2003	2004	2005	2006
Počet	6	10	9	9
Pridelené financie (mil. Sk)	0,225	0,260	0,260	0,394

- **Súhrn finančných prostriedkov získaných mimo inštitucionálnych prostriedkov SAV**

Externé zdroje	2003	2004	2005	2006	Spolu	Priemer
Externé zdroje (mil. Sk)	0,000	0,092	0,109	0,000	0,201	0,050
Externé zdroje prevedené spolupracujúcim vedeckým organizáciám (mil. Sk)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pomer externých zdrojov a mzdových prostriedkov z inštitucionálnych zdrojov SAV	0,000	0,037	0,042	0,000	0,078	0,020
Celková suma výdavkov z externých zdrojov a z inštitucionálnych zdrojov SAV (mil. Sk)	4,420	4,222	4,822	5,088	18,552	4,638

Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k výskumným projektom a zdrojom financovania

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV riešil 13 interdisciplinárnych a medzirezortných grantových projektov VEGA, z ktorých v roku 2006 sa riešilo päť nových projektov. Pracovníci ústavu pracovali aj ako zástupcovia troch projektov a ako spoluriešitelia participovali na riešení úloh viacerých ďalších projektov VEGA. V rokoch 2004 a 2005 dvaja pracovníci ústavu sa podieľali na riešení Štátneho programu výskumu a vývoja (ŠP 028). Od roku 2003 sa pracovníci ústavu pravidelne zúčastňujú na riešení úloh

súvisiacich s medzinárodným projektom, ktorý sa rieši v spolupráci s Pontificio Istituto Orientale v Ríme. Ide predovšetkým o budovanie databázy pamiatok, edičnú činnosť rukopisných a tlačených pamiatok 15.–19. storočia v rámci medzinárodnej vedeckej série *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*. SÚJS SAV získal aj finančnú podporu nadácie Visegrad Found na obdobie október 2006 – jún 2007 v súvislosti s pobytom zahraničnej stážistky.

5. Doktorandské štúdium a ďalšia pedagogická činnosť

i. Zoznam akreditovaných programov doktorandského štúdia (podľa predchádzajúceho aj podľa súčasného platného zákona o vysokých školách)

Slavistický ústav Jána Stanislava je školiacim pracoviskom v odbore *slavistika–slovanské jazyky (73-09-900)*.

ii. Súhrnná tabuľka doktorandského štúdia (počet interných/externých študentov PhD štúdia; počet študentov, ktorí ukončili štúdium úspešnou obhajobou dizertačnej práce; počet študentov, ktorí ukončili štúdium inak ako obhajobou dizertačnej práce)

Doktorandské štúdium	31.12.2003			31.12.2004			31.12.2005			31.12.2006		
počet potenciálnych PhD školiteľov	6			6			6			5		
Doktorandi	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou	Počet	Úspešnou obhajobou	Neukončené obhajobou
interní	2			4			4			3		
externí	10	1		7	2		7			7	1	
školení pracovníkmi organizácie na iných externých inštitúciách	1			1			2			4		

iii. Postdoktorandské miesta podporované

a) z externých zdrojov (uved'te z akých): Ø

b) z interných zdrojov – z Podporného fondu Štefana Schwarza na vytváranie postdoktorandských miest v SAV: Ø

iv. Súhrnná tabuľka pedagogickej činnosti v rámci vysokoškolského štúdia za jednotlivé roky

Pedagogická činnosť	2003	2004	2005	2006
Prednášky (hodiny/rok)	347	214	127	181
Semináre (hodiny/rok)	141	130	339	372
Vedené diplomové práce (spolu)	14	11	3	5
Počet členov v komisiách pre obhajobu PhD prác (spolu)	4	4	4	3
Počet členov v komisiách pre obhajobu DrSc prác (spolu)	1	1	1	1
Počet členov vo výboroch/radách vysokých škôl/fakúlt (spolu)	2	2	1	1
Počet členov v habilitačných/inauguračných komisiách (spolu)	1	2	1	0

v. Zoznam publikovaných vysokoškolských učebníc: Ø

vi. Zoznam publikovaných vysokoškolských skript: Ø

vii. Zoznam spoločných laboratórií/pracovnísk s vysokými školami: Ø

viii. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k doktorandskému štúdiu a pedagogickej činnosti

Slavistický ústav Jána Stanislava je školiacim pracoviskom v odbore slavistika – slovanské jazyky (73-09-900). V rámci tohto programu sa uskutočnilo viacero aktivít v doktorandskom štúdiu (DŠ) a pri zvyšovaní kvalifikácie vedeckých pracovníkov ústavu: Úspešne prebehla obhajoba dizertačnej práce Juraja Hladkého, externého doktoranda z Trnavskej univerzity, doktorandskú dizertačnú skúšku úspešne vykonali ďalší externí doktorandi pracoviska – K. Sedláková z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, A. Plišková z Prešovskej univerzity a E. Veselská z Trnavskej univerzity. Do dennej formy DŠ v našom ústave bola prijatá Naďa Rácová, do riadneho pracovného pomeru boli ako odborní pracovníci v roku 2003 prijatí doktorandi v dennej forme štúdia Katarína Žeňuchová a Svorad Zavorský, ktorí následne prešli do externej formy DŠ. Lektorské pracovné miesto v rezorte Ministerstva školstva SR prijala doktorandka v dennej forme štúdia R. Horáková, ktorá prešla do externej formy DŠ rovnako ako D. Čaplovičová – po ročnom prerušení DŠ v dennej forme. Pre dlhší študijný pobyt v Ríme prerušil do júla 2006 DŠ v dennej forme Andrej Škoviera.

V roku 2004 doktorandskú dizertačnú skúšku úspešne vykonal pracovník ústavu Svorad Zavarský, do dennej formy DŠ boli prijatí Ľuboš Lukoviny (od 1. 10. 2004) a Lenka Juhásová (od 1. 12. 2004).

V roku 2005 doktorandskú dizertačnú skúšku úspešne vykonala doktorandka v dennej forme DŠ Naďa Rácová, doktorandské dizertačné práce úspešne obhájili doktorandky SÚJS SAV v externej forme DŠ Katarína Sedláková z Filologickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Viera Kováčová z Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku.

V roku 2006 doktorandskú dizertačnú skúšku úspešne vykonala doktorandka Lenka Majchráková, rod. Juhásová a doktorand Ľuboš Lukoviny. Dizertačnú prácu na tému Списовный язык карпатыских Русинів: проблеми становлення, кодифікації, акцептації и сфер функціонування úspešne obhájila doktorandka v externej forme štúdia PhDr. Anna Plišková z Ústavu regionálnych a národnostných štúdií Prešovskej univerzity (školiťel: J. Doruľa).

Od roku 2003 je Ladislav Kačic školiteľom doktorandov v rámci vedného odboru 81-32-9 Teória a dejiny hudby na Hudobnej a tanečnej fakulte VŠMU.

Od roku 2005 je Peter Žeňuch školiteľom doktorandov v rámci vedného odboru 2.1.23 – Teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v roku 2006 spolupracoval s Filozofickou fakultou Katolíckej univerzity v Ružomberku, s Vysokou školou múzických umení v Bratislave (s Hudobnou a tanečnou fakultou), s Rímskokatolíckou cyrilo-metodskou bohosloveckou fakultou UK v Bratislave, s Filozofickou fakultou Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, s Teologickou fakultou Trnavskej univerzity a s Filozofickou fakultou Masarykovej univerzity v Brne.

SÚJS SAV má uzavreté dohody o spolupráci s Katolíckou univerzitou v Ružomberku a s Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave.

V roku 2003 bol Ladislav Kačic oponentom v habilitačnom konaní na Hudobnej a tanečnej fakulte VŠMU a v roku 2005 bol Ján Doruľa oponentom v habilitačnom konaní na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

V roku 2005 na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre úspešne obhájil habilitačnú prácu Peter Žeňuch.

V roku 2003 bol Ladislav Kačic oponentom dizertačnej práce Pála Richtera v Akadémii F. Liszta v Budapešti (Maďarsko).

J. Doruľa prednášal na Trnavskej univerzite (na Fakulte humanistiky) študijný predmet Vývin slovenského jazyka; bol členom vedeckej rady Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity.

Pracovník ústavu Š. Lipták je hosťujúcim docentom na Katolíckej univerzite v Ružomberku, kde prednášal a prednáša študijné predmety Vývin slovenského jazyka, Základy slavistiky a staroslovienčiny a Dialektológia a vedie a viedol príslušné semináre. Bývalá pracovníčka ústavu E. Krasnovská prednášala na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity študijné predmety Základy slavistiky a Dejiny slovenského jazyka a dialektológia (z tohto predmetu vedie aj seminárne cvičenia).

Pracovník ústavu L. Kačic prednáša na Hudobnej a tanečnej fakulte Vysokiej školy múzických umení študijné predmety Dejiny hudby, Dejiny hudby na Slovensku a Hudobnú teóriu a analýzu skladieb. Vedie semináre z predmetov Hudobná literatúra a Hudobná teória a analýza skladieb.

Pracovníci ústavu vykonávajú funkcie predsedov a členov prijímacích a skúšobných komisií; L. Kačic a Š. Lipták sú vedúcimi diplomových a bakalárskych prác.

Na Rímskokatolíckej cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave vedie Svorad Zavarský seminárne cvičenia z latinského jazyka.

Na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave prednášala aj Angela Škovierová študijné predmety Základy latinčiny a Medicínska latinčina, z ktorých viedla aj seminárne cvičenia.

Na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prednášal P. Žeňuch študijný predmet Bilingválna kultúra etník (ukrajinsko-slovenské prostredie).

Na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity (Ústav slavistiky) v Brne prednáša Peter Žeňuch študijné predmety Slovanské jazyky z diachrónneho hľadiska, Staroslovienčina, Praktická štylistika a výberový predmet Tradície byzantskej kultúry na Slovensku. P. Žeňuch je zároveň v Ústave slavistiky na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne aj vedúcim Oddelenia paleoslavistiky a staroslovienčiny.

V rámci spolupráce s Pedagogickou a Teologickou fakultou Trnavskej univerzity pracovali dvaja pracovníci SÚJS SAV (J. Doruľa, P. Žeňuch) na grantových projektoch VEGA ako zástupcovia zodpovedných riešiteľov projektov.

Pracovníci ústavu J. Doruľa a P. Žeňuch spolu s bývalou pracovníčkou ústavu E. Krasnovskou sú členmi spoločnej odborovej komisie v odbore 73-09-9 slavistika – slovanské jazyky. Ján Doruľa je predsedom skúšobnej komisie v tomto študijnom odbore. V odbore 73-09-9 slavistika – slovanské jazyky je J. Doruľa predsedom komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác (DrSc.). Pracovník SÚJS SAV (P. Žeňuch) je predsedom komisie pre obhajoby rigorózných prác v odbore slovenský jazyk a literatúra na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne.

Pracovník ústavu L. Kačic je členom spoločnej odborovej komisie v odbore 81-32-9 Teória a dejiny hudby.

Slavistický ústav Jána Stanislava SAV bol externým školiacim pracoviskom doktorandov – pracovníkov univerzít v Trnave, Ružomberku, Prešove a Banskej Bystrici; v súčasnosti je externým školiacim pracoviskom pre vysokoškolské pracoviská v Trnave a Prešove. Zákon o DŠ výrazne diskriminuje SAV v porovnaní s vysokými školami. Veď školenie a príprava budúcich odborníkov v jednotlivých vedných disciplínach, predovšetkým však uplatňovanie sa mladých vedeckých pracovníkov a doktorandov vo vedeckovýskumnom procese sa má jednoznačne opierať o výskumné prostredie. Práve SAV je inštitúciou, kde prístup k moderným metódam práce základného výskumu ju predurčuje na to, aby mladý adept vedy sa stal vedecko-výskumným pracovníkom, ktorý nové poznatky i výsledky svojich výskumov prenesie do vedecko-pedagogickej činnosti a práce.

6. Výstupy do spoločenskej praxe

(aplikácie výsledkov, expertíza a popularizačná činnosť)

i. Zoznam najvýznamnejších výsledkov aplikovaného výskumu

- [1] Mária KOŠKOVÁ a kol.: *Bulharsko-slovenský slovník. I. A-K*. Bratislava: Slavistický kabinet SAV **2004**. 709 s.
- [2] Andrej ŠKOVIERA. Spoluautor hesiel *Filioque* a *Fótios*. In *Encyclopaedia Beliana: slovenská všeobecná encyklopédia*. 4. Eh–Gala. Ed. Anna Prociková. Bratislava: Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, **2005**, s. 398, 522.
- [3] Ján DORULA, Peter ŽEŇUCH (spoluautori): *Stručný katolícky teologický slovník. Ukážkový zošit*. Ed. Ján Ďurica SJ, et al. Trnava: Teologická fakulta Trnavskej univerzity **2006**. 187 s.
- [4] Ladislav KAČIC: autor hesla *Thumar, P. Henricus SP*. In: *Die Musik in Geschichte und Gegenwart. Allgemeine Enzyklopädie der Musik*, Ed. Ludwig Finscher, Bd. 16. Bärenreiter Verlag - Metzler Verlag: Kassel - Basel - London - New York - Prag - Stuttgart - Weimar **2006**, s. 902-903.
- [5] Skenovanie a digitalizácia cyrilských a latinských rukopisných pamiatok získaných počas terénnych výskumov v rokoch 2000, 2001 a 2003 na východnom Slovensku a a ďalších rukopisov a tlačí získaných počas archívnych výskumov doma a v zahraničí za účelom prípravy a utvorenia databázy.

ii. Zoznam najvýznamnejších expertíz pre Národnú radu SR, vládu SR, ústredné orgány štátnej správy SR, medzinárodné a zahraničné organizácie a inštitúcie a iné organizácie

- Pracovníci ústavu vykonávali expertíznu činnosť pre vládne a štátne orgány SR –
- [1] *pre Národnú radu SR* – expertíza pre poslancov k novelizácii zákona o matrikách;
 - [2] *pre Ministerstvo zahraničných vecí SR* prekladali texty medzištátnych dohôd (40 strán), tlmočili a sprevádzali členov bulharskej delegácie vedenej predsedom Národného zhromaždenia Bulharskej republiky;
 - [3] *pre Ministerstvo hospodárstva SR* pripravili preklad a upravili medzinárodný protokol z 5. medzinárodného zasadnutia SR a Bulharskej republiky a tlmočili na medzinárodnej konferencii IRI – NATO.
 - [4] Pracovníci ústavu boli spoluriešiteľmi *štátneho programu Národ a národnosti na Slovensku v transformujúcej sa spoločnosti – vzťahy a konflikty*, ktorého expertízy boli určené najvyšším ústavným orgánom Slovenskej republiky.
 - [5] Slavistický ústav Jána Stanislava SAV vypracoval podnet na udelenie Radu Ľudovíta Štúra in memoriam prof. Jánovi Stanislavovi (v roku 2005 bol rad udelený).
 - [6] Pracovník ústavu vypracovával jazykové expertízy dokumentov pre *Ústav súdneho inžinierstva*. Pôsobil v *Kriminalistickom a expertíznom ústave Policajného zboru v Bratislave*, kde vypracúvali expertízy podľa požiadaviek *Úradu justičnej a kriminálnej polície SR* najmä v oblasti písomznaectva a jazykovej expertízy a spolupracoval na príprave materiálu terminologického charakteru.
 - [7] Pre potreby *Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku* pracovník ústavu vypracoval expertízne posudky na cirkevnoslovanský preklad liturgických textov *Malého trebníka*.
 - [8] Pre *Grantovú agentúru Českej republiky, VEGA, KEGA a SAVOL* pracovníci ústavu vypracovávali oponentské posudky;
 - [9] *pre Johann-Joseph-Fux-Gesellschaft v Grazi* bol vypracovaný posudok na udelenie medaily;
 - [10] *pre Centrum vedecko-technických informácií SR* (Nám. slobody 19, 812 23 Bratislava) bol vypracovaný posudok prekladu normy ISO 9: Transliterácia cyriliky do latinky – slovanské jazyky;
 - [11] *pre Agentúru na podporu výskumu a vývoja* bol vypracovaný expertízny posudok na projekt APVV-20-041105.

iii. Zoznam najvýznamnejších výsledkov popularizačnej činnosti

Výstavy a prezentácie:

- [1] *Jezuitské a piaristické divadlo na Slovensku* – podklady pre výstavu *Dejiny slovenského divadla* (Divadelný ústav, **2004**) vypracoval Ladislav Kačic.
- [2] 7. 4. **2005** sa v Bulharskom kultúrnom inštitúte v Bratislave konala prezentácia diela *Mária Košková a kol.: Bulharsko-slovenský slovník. I. A-K. Bratislava : Slavistický kabinet SAV 2004. 709 s.* Prítomný bol aj veľvyslanec Bulharskej republiky na Slovensku Jaroslav Asenov Golev.
- [3] 18. 10. **2005** sa uskutočnila prezentácia Bulharsko-slovenského slovníka na Veľvyslanectve SR v Sofii, prítomný bol aj veľvyslanec SR v Bulharsku a ďalšie osobnosti bulharského kultúrneho života, vedeckých a vysokoškolských inštitúcií. V súvislosti s prezentáciou slovníka v Bulharsku prijal M. Koškovú prorektor Sofijskej univerzity Klimenta Ochridského A. Fedotov a predsedníčka Zväzu bulharských prekladateľov M. Petkovová-Bazelková.
- [4] 27. 4. **2005** sa v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV v Bratislave uskutočnilo spomienkové stretnutie pri oslave 10. výročia vzniku slavistického pracoviska na pôde SAV a jeho premenovania na *Slavistický ústav Jána Stanislava SAV* od 1. 1. 2005; pripomínalo sa aj výročie časopisu *Slavica Slovaca*, ktorý vstúpil do svojho 40. ročníka. Stretnutie sa konalo za prítomnosti prezidenta SR Ivana Gašparoviča a predsedu SAV Štefana Lubyho. Bolo pozvaných 40 hostí a zástupcovia médií. Prezidenta privítal, príhovor k výročiu predniesol a stretnutie moderoval Š. Luby, hlavný príhovor k výročiu predniesol riaditeľ ústavu, príhovor povedal aj prezident I. Gašparovič a predseda Matice slovenskej Jozef Markuš.
- [5] Ján Doruľa pripravil panel venovaný *Kamaldulskej Biblii* na výstave *KOMUNIKÁCIA 2007*. Organizátori výstavy: Slovenské národné múzeum a Slovenská akadémia vied.
- [6] Ján Doruľa v príhovore na kultúrnom podujatí s názvom *Vydavateľská činnosť Slovákov v Chorvátsku*, ktoré v SNM – Múzeu kultúry Chorvátov na Slovensku v Devínskej Novej Vsi usporiadal 12. 10. **2006** Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí v spolupráci so Zväzom Slovákov v Chorvátsku a s Chorvátskym kultúrnym zväzom na Slovensku, prezentoval dva slovníky Slovákov z Chorvátska (Andrej Kuric, Slovačko-hrvatski, hrvatsko-slovački rječnik a Josip Kvasnovski, Slovník oravsko-kysuckého nárečia Slovákov v Josipovci).
- [7] Ladislav Kačic organizoval prezentáciu zborníka *Plaude turba paupercula - Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst* na Rakúskom veľvyslanectve v Bratislave dňa 05.04.**2006**.

- [8] Príprava, organizovanie a realizácia výstavy *Pamiatky byzantskej a latinskej kultúrno-obradovej tradície v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV*; kurátori výstavy: Peter Žeňuch a Andrej Škoviera; technická realizácia Marek Ivančík a Roman Urmanič. Výstava sa uskutočnila 20.–26.11.2006 v reprezentačných priestoroch gréckokatolíckej fary v Bratislave v rámci Európskeho týždňa vedy a techniky na Slovensku 2006. Organizátorom výstavy bol Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Gréckokatolíckou cirkvou, farnosť Bratislava.
- [9] Peter Žeňuch vypracoval návrh na panel venovaný cyrilským rukopisným irmologionom a spevníkom paraliturgických piesní z databázy pamiatok Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV. Výstava s názvom *Zo živých prameňov načierať* sa uskutočnila v Bratislave v priestoroch Bašty Luginsland v areáli Bratislavského hradu; otvorenie výstavy 28. marca 2006. Organizátorom výstavy je Slovenské národné múzeum – Hudobné múzeum.

Rozhlas:

- [10] Stanica Slovensko – rozhovor s J. Doruľom v relácii *Slovo na čase* 4. 2. 2003; repríza rozhovoru na stanici Devín.
- [11] Rádio Lumen 23. 3. 2003 – rozhovor s J. Doruľom o Kamaldulskej Biblii a o jej prezentácii na pôde SAV prevzatý z vysielania Vatikánskeho rozhlasu v slovenčine.
- [12] Stanica Devín – rozhovor s J. Doruľom v relácii *Slovo ako životná sila* 27. 8. 2003; repríza 30. 8. 2003.
- [13] Stanica Slovensko – rozhovor s J. Doruľom v relácii *Slovo na čase* 16. 9. 2003; repríza rozhovoru z príležitosti 70-tych narodenín na stanici Devín.
- [14] Ján Doruľa – nahrávka do zahraničného vysielania Slovenského rozhlasu (v angličtine: Slovakia today) o cyrilo-metodskej tradícii a jej vzťahu k Slovensku a Slovákom. Vysielalo sa 5. 7. 2004.
- [15] Ján Doruľa – rozhovor pre Zahraničné vysielanie Slovenského rozhlasu z príležitosti sviatku sv. Cyrila a Metoda 5. júla o cyrilo-metodskej a veľkomoravskej tradícii, o cyrilo-metodskom dedičstve na vých. Slovensku (cirk. slovančina, byzantský obrad); odvysielané v angličtine 5. júla 2005.
- [16] Ján Doruľa – 25. 7. 2005 v Slovenskom rozhlase na Rádiu Devín o 9.00 hod. vysielaný prejav riaditeľa Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV – prezentácia pracoviska z príležitosti 10. výročia jeho založenia.
- [17] Ján Doruľa – 27. 11. 2006 v Slovenskom rozhlase na Rádiu Devín, v relácii *Hudba–život–viera* o 8.05 hod. vysielaná odborná prednáška z vernisáže výstavy *Česká Biblia v priebehu storočí* (o význame českých prekladov Biblie pre slovenských evanjelikov aj katolíkov).

- [18] Rozhovor s J. Doruľom o starosloviencine a o misii Konštantína a Metoda na Veľkej Morave i o ďalších osudoch staroslovienského a cirkevnoslovanského jazyka, vysielaný v deň štátneho sviatku SR 5. 7. **2006** v priamom vysielaní (naživo) v Slovenskom rozhlase. Do priameho vysielania sa zapájali (kládli otázky) aj rozhlasoví poslucháči.
- [19] Rozhovor redaktora Slovenského rozhlasu Pavla Gábriša s Jánom Doruľom vysielaný 7. 10. **2006** v relácii *Zrkadlenie*. Téma rozhovoru: Význam českých Biblií, najmä Kralickej Biblie, pre slovenskú kultúru [v Bratislave bola 29. 9. 2006 vernisáž výstavy Česká Biblia v priebehu storočí].
- [20] Rozhovor s Jánom Doruľom vysielaný 22. 10. **2006** v relácii *Hudba, život, viera* na stanici Devín Slovenského rozhlasu o 8.05 hod. Téma rozhovoru: České preklady Biblie a ich význam pre slovenskú kultúru [v Bratislave bola 29. 9. 2006 vernisáž výstavy Česká Biblia v priebehu storočí], Kralická Biblia najmä u ev. Slovákov, česká Svätováclavská Biblia, Kamaldulská Biblia a jej jazyk, slovenčina v 18. storočí.
- [21] Angela Škovierová – rozhlasové literárne pásmo *Svet ako divadlo (divadelné hry P. Kyrmezera a J. Tesáka Mošovského)*. Rozhlasová stanica Devín. Vysielané 20. 4. **2004** o 13. 05 hod.
- [22] Peter Žeňuch – *Duchovné dedičstvo svätých bratov*. Relácia vysielaná na okruhu Rádio Devín 5. 7. **2003** o 18.30 hod.
- [23] Peter Žeňuch – *Christos voskres*. Rozhlasová relácia vysielaná 11. 04. **2004** na stanici rádio Devín.

Televízia:

- [24] STV 1 13. 3. **2003** – rozhovor s J. Doruľom o Kamaldulskej Biblii z príležitosti prezentácie jej faksimilného vydania.
- [25] TA 3 20. 4. **2003** – rozhovor s J. Doruľom o Kamaldulskej Biblii.
- [26] Publicistické vystúpenie L. Kačica pre rakúsku televíziu ORF k dejinám slovenskej hudby (apríl **2004**).

Printové médiá a internet:

- [27] Ján DORUĽA: O jednom ďalšom z mnohých hriechov zlých Slovákov. In: Slovenské pohľady, **2003**, roč. IV + 119, č. 1, s. 5-12.
- [28] Ján DORUĽA: Kamaldulská Biblia v Slovenskej akadémii vied. In: Správy Slovenskej akadémie vied, **2003**, roč. 39, č. 4, s. 1. Na poslednej strane Správ je snímka z rukopisu Kamaldulskej Biblie (Gn 26, 15-32) a na poslednej strane obálky titulný list prvého dielu rukopisu KB. Na tretej (predposlednej) strane obálky Správ sú 4 farebné fotografie z prezentácie KB 13. marca 2003 na pôde SAV.

- [29] Ján DORUĽA: Prezentácia Kamaldulskej Biblie na pôde SAV v Bratislave. In: Kultúra, **2003**, roč. 6, č. 7 (9. apríla 2003), s. 10.
- [30] Ján DORUĽA: Kamaldulská Biblia. In: Slovenka, **2003**, roč. 56, č. 24 (16. 6.-22. 6. 2003), s. 30.
- [31] Ján DORUĽA: Kamaldulská Biblia z 18. storočia – prvý preklad celej Biblie do slovenčiny. In: Slovensko, **2003**, roč. 26, č. 3-4, s. 20-22.
- [32] Ján DORUĽA: Slovo o slove (Gejzovi Horákovi). In: Nový deň, **2003**, roč. 5, č. 208 (10. septembra 2003), s. 11.
- [33] Ladislav KAČIC: Mozartov týždeň 2003. In: Hudobný život, **2003**, roč. 35, č. 4, s. 22-25.
- [34] Ladislav KAČIC: Solamente naturali. In: Hudobný život, **2003**, roč. 35, č. 6, s. 23.
- [35] Ladislav KAČIC: Mimoriadny edičný čin. In: Evanjelický posol spod Tatier, **2003**, roč. 93, č. 43-44, s. 27.
- [36] Ladislav KAČIC: Cavalliho La Calisto vo Viedni („Erotica“ in musica). In: Hudobný život, **2003**, roč. 35, č. 7-8, s. 42-43.
- [37] Ladislav KAČIC: Musica aeterna. In: Hudobný život, **2003**, roč. 35, č. 12, s. 17.
- [38] Ladislav KAČIC: *Triste vale* († Elena Kučerová, 1945-2003). In: Slovenská hudba, **2003**, roč. 29, č. 3-4, s. 558-559.
- [39] Ladislav KAČIC: *Alcina bez (režisérskeho) čarov*. In: Hudobný život, **2004**, roč. 36, č. 7-8, s. 34-35.
- [40] Ladislav KAČIC: *Händelova Agrippina*. In: Hudobný život, **2004**, roč. 36, č. 12, s. 28-29.
- [41] Ladislav KAČIC: Úvodné slovo k prezentácii CD Miro Bázlik: J. S. Bach, Temperovaný klavír II (Evanjelický kostol a. v. Bratislava-Prievoz 15. 12. **2004**).
- [42] Ladislav KAČIC: *Jubileá... Pavol Polák (80)*. In: *Hudobný život*, roč. 37, č. 2 (**2005**), s. 4-5.
- [43] Ladislav KAČIC: *Mozartov týždeň 2005*. In: *Hudobný život*, roč. 37, č. 4 (**2005**), s. 27-28.
- [44] Ladislav KAČIC: *Jubilejný koncert*. In: *Hudobný život*, roč. 37, č. 6 (**2005**), s. 23.
- [45] Ladislav KAČIC: *Fúga je aj harmónia protikladov (Rozhovor s Mirom Bázlikom o Temperovanom klavíri J. S. Bacha)*. In: Slovenská hudba, roč. 31, č. 2 (**2005**), s. 195-204
- [46] Ladislav KAČIC: *Dni starej hudby 2006*. In: Hudobný život, roč. 38, č. 2 (**2006**), s. 21-22.

- [47] Ladislav KAČIC: *Joseph Umstatt - Concerti*. Dramaturgia a sprievodný text k CD. ORF Edition Alte Musik, Wien **2006**: ORF CD 436.
- [48] Ladislav KAČIC: *Mariánska hudba jezuitov a piaristov z Trenčína*. Sprievodný text k CD, Trenčín **2006**, Musica Tyrnaviensis 01.
- [49] Štefan LIPTÁK: *Frazeologické čriepky z oblasti remesiel*. In: *Zo studnice rodnej reči*. Ed. Katarína Balleková a Miloslav Smatana. Bratislava: Veda **2005**, s. 234-235.
- [50] Štefan LIPTÁK: Jubileum jazykovedca a rodolúba. Kultúra slova, **2003**, roč. 37, č. 4, s. 224-226.
- [51] Štefan LIPTÁK: *Vedecký profil PhDr. Štefan Liptáka, CSc., a jeho spomienka na predmaturitné obdobie vo Vranove nad Topľou*. In: *U Vranove bubnujú. Vranov môj, tvoj – náš*. Ed. Ján Kopina a Viera Machková. Vydalo mesto Vranov nad Topľou pri príležitosti 735. výročia prvej písomnej zmienky o svojej existencii, **2005**, s. 26-27.
- [52] Andrej ŠKOVIERA: *Svetlo z Východu pre nás. K 10. výročiu Orientale Lumen*. In: *Slovo. Časopis Gréckokatolíckej cirkvi*, roč. 37, č. 13 (**2005**), s. 8.
- [53] Andrej ŠKOVIERA: *Správa internetovej stránky Gréckokatolíci na Slovensku* URL: <http://www.grkat.nfo.sk> (2003-2006).
- [54] Andrej ŠKOVIERA: *Konferencia o Javorkovi*. In: *Slovo. Časopis Gréckokatolíckej cirkvi*, roč. 38, č. 8 (**2006**), s. 4.
- [55] Andrej ŠKOVIERA: *Medzinárodná konferencia o prostopiniji*. In: *Slovo. Časopis Gréckokatolíckej cirkvi*, roč. 38, č. 15 (**2006**), s. 4.
- [56] Rastislav DVOROVÝ - Andrej ŠKOVIERA: *Páter Vendelín Javorka, SJ*. In: *Slovo. Časopis Gréckokatolíckej cirkvi*, roč. 38, č. 16-17 (**2006**), s. 15.
- [57] Andrej ŠKOVIERA: *Synoda biskupov melchitskej gréckokatolíckej cirkvi*. In: *Slovo. Časopis Gréckokatolíckej cirkvi*, roč. 38, č. 23 (**2006**), s. 4.
- [58] Terézia KOLKOVÁ – Andrej ŠKOVIERA: *V Ríme o Vendelínovi Javorkovi SJ*. In: *Katolícke noviny*, roč. 121, č. 13 (**2006**).
- [59] Andrej ŠKOVIERA: *Výstava cyrilských a latinských rukopisov*. In: *Katolícke noviny*, 2006, roč. 121, č. 49 (**2006**), s. 18.
- [60] Andrej ŠKOVIERA: *40. výročie smrti P. Vendelína Javorku SJ*. In: <http://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20060324022> (24.03.**2006**)
- [61] Andrej ŠKOVIERA: *Synoda biskupov melchitskej gréckokatolíckej cirkvi*. In: <http://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20061018011> (18.10.**2006**)
- [62] Andrej ŠKOVIERA: *Pamiatky byzantskej a latinskej kultúrno-obradovej tradície v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV*. In: <http://www.grkat.nfo.sk/Bratislava/vystava2006oznam.html> (14.11.**2006**)

- [63] Peter ŠOLTÉS: *Slováci očami susedov*. In: .týždeň, roč. 2, č. 31 (2005), s. 58-60.
- [64] Peter ŠOLTÉS: *Na národných križovatkách. Slovensko-rusínske spolužitie v minulosti*. In: História, revue o dejinách spoločnosti, 2004, roč. 3, č. 1-2, s. 25-27.
- [65] Peter ŠOLTÉS: *Na východ od Tatier, na západ od Užhorodu. Regionálna identita východniarov a stereotypy*. In: Na východ [časopis vydávaný občianskym združením Na východ od Aše – združením študentov Ústavu slavistických a východoevropských štúdií na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe], 2004, roč. 4, č. 3, s. 4-8.
- [66] Peter ŠOLTÉS: *Tolerancia po (východo)slovensky*. In: Listy, roč. 13, č. 1-2 (2006), s. 10-11.
- [67] Peter ŠOLTÉS: *Podkarpatskí Rusíni a Ukrajinci. Tradičné menšiny v netradičnej situácii*. In: Listy, roč. 13, č. 1-2 (2006), s. 34-35.
- [68] Peter ŠOLTÉS: *Na hranici Ríma a Byzancie*. In: .týždeň, roč. 3, č. 19 (2006), s. 62-63.
- [69] Peter ŽEŇUCH: *Spišské modlitby – medzi Východom a Západom*. In: Národný kalendár 2004. Ed. Ján Bobák. Martin: Matica slovenská 2003, s. 53-56.
- [70] Peter ŽEŇUCH: *Slavistika v kontexte európskej vedy*. In: Forum scientiae et sapientiae, roč. 13, č. 2 (2006), s. 33-35.

- iv. **Zoznam patentov udelených v zahraničí, vrátane príjmov z patentov: Ø**
- v. **Zoznam patentov udelených na Slovensku, vrátane príjmov: Ø**
- vi. **Zoznam licencií predaných v zahraničí, vrátane príjmov: Ø**
- vii. **Zoznam licencií predaných na Slovensku, vrátane príjmov: Ø**
- viii. **Zoznam zmlúv s hospodárskymi partnermi, vrátane príjmov: Ø**
- ix. **Zoznam spoločných výskumných projektov s hospodárskymi partnermi, vrátane príjmov: Ø**

x. Súhrn výstupov do spoločenskej praxe

Výstupy do spoločenskej praxe	2003	2004	2005	2006	Spolu
Expertízy pre Národnú radu SR, vládu SR, ústredné orgány štátnej správy SR, medzinárodné a zahraničné organizácie a inštitúcie a iné organizácie	7	5	8	8	28
Články v tlačových/internetových médiách popularizujúce výsledky vedeckého výskumu, najmä výsledky organizácie	16	7	7	15	45
Vystúpenia v oznamovacích prostriedkoch popularizujúce výsledky vedeckého výskumu, najmä výsledky organizácie	7	4	3	3	17
Verejné popularizačné prednášky	3	7	13	9	32

xi. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k aplikačnej a popularizačnej činnosti

Úspešne a efektívne prebiehala spolupráca so Slovenským komitétom slavistov. Činnosť obidvoch inštitúcií je úzko prepojená – Slavistický ústav Jána Stanislava SAV vykonáva podľa dohody celú agendu Slovenského komitétu slavistov. V roku 2003 zabezpečoval účasť slovenských slavistov na *XIII. medzinárodnom zjazde slavistov* v Ľubľane.

Aplikácia výsledkov výskumu v praxi je zabezpečená predovšetkým na základe bilaterálnych dohôd s vysokoškolskými pracoviskami, najmä s Katolíckou univerzitou v Ružomberku. V rokoch 2003–2005 úspešne prebiehala aj spolupráca s Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity.

Osobitne významná je spolupráca Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV s Maticou slovenskou; na základe dohody je Matica slovenská spoluvydavateľkou časopisu *Slavica Slovaca* (zabezpečuje jeho tlač a distribúciu).

Pracovníci Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV prezentovali výsledky vedeckovýskumnej práce prostredníctvom elektronických (rozhlas, televízia, internet) i tlačových médií. Podarilo sa publikovať 45 článkov zameraných na výsledky interdisciplinárnych slavistických výskumov, ktoré organizuje a koordinuje naše pracovisko. Osobitne úspešná bola prezentácia našich výskumov v elektronických médiách, predovšetkým v televízii a v rozhlase. Napríklad Slovenský rozhlas odvysielal 14 relácií, rozhovorov a príspevkov pracovníkov ústavu a Slovenská televízia a televízna stanica TA 3 odvysielali ďalšie rozhovory s pracovníkom SÚJS SAV. Osobitne významné

sú aj prezentácie výsledkov výskumov v zahraničných médiách, napríklad v rakúskej televízii ORF. Osobitne záslužná je činnosť v oblasti správcovstva internetovej domény www.grkat.nfo.sk, ktorá prezentuje mnohé popularizačné príspevky pracovníkov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV venované problematike byzantsko-slovanského obradu a cyrilo-metodskej tradície na Slovensku. Osobitný význam pre propagáciu výsledkov výskumov majú už tradičné popularizačné prednášky v rámci *Európskeho týždňa vedy a techniky na Slovensku* (2005 a 2006) i celý rad ďalších prednášok spojených s besedami na vysokých a stredných školách a v iných inštitúciách na celom Slovensku i v zahraničí (Ukrajina).

Do pozornosti odborníkov i širokej verejnosti vstúpila aj prezentácia *Bulharsko-slovenského slovníka* na pôde Bulharského kultúrneho inštitútu za účasti veľvyslanca Bulharskej republiky na Slovensku a tiež prezentácia zborníka *Plaude turba paupercula - Franziskanischer Geist in Musik, Literatur und Kunst* na Rakúskom veľvyslanectve v Bratislave.

Mediálnemu ohlasu neušla ani oslava 10. výročia vzniku slavistického pracoviska na pôde SAV za účasti prezidenta SR Ivana Gašparoviča.

Osobitne významné miesto pri propagácii a prezentácii ústavu má organizovanie a spoluorganizovanie výstav. V roku 2003 sa na našom pracovisku vykonávali všetky činnosti súvisiace s prípravou inštalácie knižnej výstavy na 13. medzinárodnom zjazde slavistov v Ľubláne a v súčasnosti prebiehajú prípravy pri organizovaní výstavy slavistickej vedeckej a odbornej literatúry pri príležitosti 14. medzinárodného zjazdu slavistov v Ochride (Macedónsko). Práve takéto udalosti ponúkajú príležitosť prezentovať slovenskú slavistickú produkciu pravidelne za 5 rokov.

Okrem uvedených výstav sa pracovníci ústavu zúčastňovali pri príprave stálej expozície k dejinám františkánov na Slovensku vo františkánskom kláštore v Hlohovci, pripravili podklady pre výstavu *Jezuitské a piaristické divadlo na Slovensku*, ktorá je súčasťou expozície Dejiny slovenského divadla, usporiadanej Divadelným ústavom.

Osobitne navštevovaná a medializovaná bola aj výstava *Pamiatky byzantskej a latinskej kultúrno-obradovej tradície v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV*, ktorá sa uskutočnila v reprezentačných priestoroch gréckokatolíckej fary v Bratislave v rámci Európskeho týždňa vedy a techniky na Slovensku 2006. Organizátorom výstavy bol Slavistický ústav Jána Stanislava SAV v spolupráci s Gréckokatolíckou cirkvou, farnosť Bratislava. Na slávnostnom otvorení výstavy a na recepcii sa zúčastnilo mnoho vzácných hostí z akademických a vysokoškolských inštitúcií a tiež osobností kultúrneho a cirkevného života. Vysoko sa cenil aj záujem zo strany žiakov základných a stredných škôl. Podujatie prispelo k propagácii doposiaľ málo uvedomovanej a nedostatočne prezentovanej skutočnosti, že aj cyrilské cirkevno-slovanské písomnosti sú súčasťou

slovenskej kultúry, sú naším duchovným dedičstvom, patria neoddeliteľne k Slovensku a slovenskej kultúre. Slavistický ústav Jána Stanislava SAV vydal k výstave osobitný bulletin, v ktorom predstavil zameranie a činnosť slavistického vedeckovýskumného pracoviska SAV. Bulletin obsahoval opis exponátov použitých počas vernisáže pamiatok z databázy Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV.

V rámci výstavy *Komunikácia 2007* vznikol aj panel o Kamaldulskej Biblii, prvom preklade celého Písma svätého do slovenčiny v Slovenskom národnom múzeu.

Pracovníci ústavu sa podieľali aj na príprave panela venovaného cyrilským rukopisným irmologionom a spevníkom paraliturgických piesní z databázy pamiatok Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV na výstave s názvom *Zo živých prameňov načierať* v Slovenskom národnom múzeu – Hudobnom múzeu.

7. Prostredie a manažment. Personálna politika a uplatnenie záverov predošlého hodnotenia organizácie

i. Súhrnná tabuľka zamestnancov

Zamestnanci	2003	2004	2005	2006
Zamestnanci spolu	12	13	12	12
Výskumní pracovníci z tabuľky I.4	10	10	10	9
FTE z tabuľky I.4	7,9	8,9	8,9	8,45
Priemerný vek výskumných pracovníkov s VŠ vzdelaním	46,2	42,5	46,2	45,4

ii. Kvalifikačná štruktúra

Počet	2003	2004	2005	2006
DrSc.	1	1	1	1
PhD / CSc.	7	7	7	5
Prof.	1	1	1	1
Doc./Assoc. Prof.	1	1	2	1

iii. Stav a rozvoj výskumnej infraštruktúry vrátane experimentálneho, výpočtového a technického vybavenia (opis súčasnej infraštruktúry, priestorové podmienky, materiálne a technické zdroje. Infraštruktúra, prístrojové a technické vybavenie, ktoré bude nevyhnutné zaobstarat' pre dosiahnutie cieľov stanovených v koncepcii výskumu a vývoja na ďalšie štyri roky)

Naše pracovisko sa snaží udržiavať a rozvíjať infraštruktúru pracoviska v súlade s dnešným vývinovým trendom a potrebami základného slavistického výskumu. Ide predovšetkým o výpočtovú techniku, ktorá slúži pri realizácii cieľov výskumného programu v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV. V súčasnosti sa na našom pracovisku nachádza jeden funkčný čiernobiely xerox, ktorý plní aj funkciu veľkokapacitnej tlačiarne. Jeho vyťaženosť je však veľmi vysoká; preto v súvislosti s rastom nárokov na prípravu faksimile a tiež v nadväznosti na budovanie databázy pamiatok treba rátať s jeho výmenou. Pracovisko vlastní aj štyri funkčné počítače, ktoré spĺňajú vysoké nároky na operácie súvisiace s prípravou databázy pamiatok a výrobou podkladov potrebných pri edičnej práci v rámci medzinárodnej vedeckej série *Monumenta byzantino-slavica et latina Slovaciae*, pri edičnej práci a výrobe zborníkov a pri redakčnej príprave interdisciplinárneho časopisu *Slavica Slovaca* a medzinárodného infromačného bulletinu *Slavistická folkloristika*. Okrem toho vlastní aj prenosný počítač, digitálny fotoaparát a skener; tieto prístroje sa používajú pri terénnych a archívnych výskumoch a pri digitalizácii cyrilských a latinských rukopisov. Keďže prevažne ide o veľmi vyťažené, do značnej miery už opotrebované a na súčasné vývinové trendy zastarávajúce prístroje, ich výmena je nevyhnutná. S renováciou infraštruktúry na našom pracovisku počítame aj v súvislosti so zvýšením výkonu i kapacity ďalších starších počítačov na platforme PC (AMD) a počítame aj s výmenou malých kancelárskych tlačiarní. Zvýšenie kapacity a výkonu je dôležité predovšetkým s nutnosťou ich napojenia na digitalizovanú databázu pamiatok. Tieto nároky sú ovplyvnené predovšetkým v súvislosti s inštaláciou softvérov potrebných pri spracovaní a spravovaní bibliografických, digitalizovaných a zvukových údajov a dát. Súčasná hardverová vybavenosť je vzhľadom na náročnosť úloh často minimálna. Máme tu na mysli spracovanie knižnice v rámci súčasných moderných knižničných systémov a báz, digitalizáciu získaných rukopisov a pamiatok počas terénnych a archívnych výskumov a digitalizovanie, spracovávanie a uchovávanie pôvodných nahrávok ľudových naratívov, dialektologického materiálu a ďalších zvukových záznamov.

Súčasná vývinová trendy predpokladajú zvýšené nároky na infraštruktúrnú vybavenosť pracoviska modernou a spoľahlivou technikou. V tejto súvislosti bude potrebné získať veľkokapacitnú a veľkoformátovú farebnú tlačiarňu, ktorá bude pokrývať zvýšené nároky pri budovaní databázy pamiatok. Osobitne potrebným je výkonný knižničný

(nekontaktný) skener spolu so softvérom typu OCR, ktorý umožňuje rozpoznávať, prečítať a rekonštruovať rukopisný i tlačný text z predlohy a rozpoznať tzv. vodoznaky. Vzhľadom na to, že donedávna sa množstvo pamiatok archivovalo pomocou mikrofilmov, bude potrebné zabezpečiť aj čítací prístroj, ktorý zároveň dokáže digitalizovať jednotlivé zábery z mikrofilmov.

Uvedená infraštruktúra vyžaduje aj adekvátne umiestnenie. Slavistický ústav Jána Stanislava SAV preto privítal možnosť rozšírenia svojich priestorov v rámci areálu SAV (uznesenie P SAV č. 653 z 01.02.2007). Toto rozšírenie pridelených priestorov po schválenej rekonštrukcii umožní aj v rámci infraštruktúry dobudovať moderné interdisciplinárne slavistické pracovisko, ktoré je vedeckovýskumným a koordinačným centrom slavistických výskumov na Slovensku. SÚJS SAV je pracoviskom orientujúcim sa na základný výskum, preto sa v požiadavkách na infraštruktúru odrážajú nároky súvisiace s úspešným napĺňaním vedeckovýskumných zámerov.

iv. Stav a rozvoj bibliografických zdrojov, činnosť knižnice a/alebo informačného centra organizácie

Starostlivosť o knižnicu vykonávala A. Škovierová popri svojich ostatných pracovných povinnostiach. Knižnica poskytovala bežné reprografické a výpožičné služby a bibliografické informácie.

Prostredníctvom výmennej služby Ústrednej knižnice SAV sa za časopis *Slavica Slovaca* vymieňali 4 zahraničné časopisy (*Slavia*, *Lětopis Mačice serbskej*, *Slovo*, *Švetlosc*). Časopis *Slavica Slovaca* sa aj v roku 2006 vymieňal za časopis *Ars*, ktorý vydáva Ústav dejín umenia SAV. V roku 2005 pribudlo 220 knižných jednotiek. Ku koncu roka 2005 knižnica SÚJS SAV obsahuje 5.218 knižných jednotiek.

Súčasť knižničného fondu pracoviska tvorí aj zbierkový fond digitalizovaných pamiatok a xerokópií pamiatok napísaných cyrilským a latinským písmom v rozličných jazykoch. Ide predovšetkým o málo známe rukopisy a staré tlače, ktoré sú na Slovensku jedinečné svojho druhu a tvoria základ pripravovanej databázy pamiatok.

Do knižného fondu patrí aj zbierka 90 titulov špeciálne evidovaných periodík, ktoré sú na Slovensku unikátmi. Knižnica SÚJS SAV preto poskytuje údaje o týchto periodikách aj pre súborný katalóg periodík v Slovenskej republike.

Rast zbierok rukopisov i starých tlačí v cirkevno-slovanskom i latinskom jazyku predovšetkým vďaka terénnym a archívnym výskumom v domácom prostredí, najmä však v zahraničných pamäťových inštitúciách, archívoch a knižniciach umožňuje formovať osobitnú a originálnu knižničnú bázu. Mimoriadne významným je budovanie digitalizovaného súboru rukopisných pamiatok a starých tlačí získaných na území Slovenskej republiky. Neustále aktivity v málo známom alebo takmer nepreskúmanom

horizonte (terénne výskumy) a výskum archívnych prameňov prispievajú ku kreovaniu a rozširovaniu bázy. Vďaka kontaktom so zahraničnými slavistickými pracoviskami sa do našej knižnice dostávajú často jedinečné tituly (často veľmi drahej) slavistickej literatúry zo zahraničia. V súvislosti s uvedeným stavom a predpokladaným rastom knižnično-informačnej a pamäťovej bázy v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV bude potrebné nájsť možnosti pre ich zaradenie do rámca relevantných informačných systémov a technológií, aby bolo možné promptné a kvalitné poskytovanie a rozširovanie závažných vedeckých informácií. Osobitnú úlohu v tomto kontexte zohrávajú priestory, ktoré umožnia adekvátne uloženie spomínanej knižnično-informačnej a pamäťovej bázy, aby sa zabezpečilo vhodné uchovanie hodnotných a centrálne evidovaných jednotiek v rámci našej organizácie a na Slovensku.

v. Opíšte, akým spôsobom boli zohľadnené závery a odporúčania predošlého hodnotenia

Keďže Slavistický ústav Jána Stanislava SAV (v roku 2003 ešte ako Slavistický kabinet SAV) bol akreditovaný do stupňa A, akreditačná komisia nepredložila žiadne odporúčania.

vi. Ďalšie doplňujúce informácie a/alebo poznámky k manažmentu, výskumnej infraštruktúre a k trendom v personálnom rozvoji

Od 1. 3. 2003 bola na miesto sekretárky v našej organizácii na polovičný pracovný úväzok prijatá Helena Bujnová. Na skrátenej 45-percentný pracovný úväzok prešli pracovníci Š. Lipták (od 1. 2. 2003) a E. Krasnovská (od 1. 3. 2003).

Po abdikácii profesora PhDr. Jána Doruľu, DrSc., z funkcie riaditeľa SÚJS SAV ku dňu 30.6.2006 Predsedníctvo SAV na svojom 14. zasadnutí prijalo uznesenie (č. 358), v ktorom súhlasilo s abdikáciou Jána Doruľu z funkcie riaditeľa Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV. Bolo vypísané konkurzné konanie. Výberová komisia v zložení predseda Ján Bakoš, členovia: V. Krupa, P. Žigo, Š. Lipták a A. Škovierová navrhla Predsedníctvu SAV na vymenovanie za nového riaditeľa SÚJS SAV od 01.07.2006 doc. PhDr. Petra Žeňucha, CSc., ktorý v tajnom hlasovaní 11 členov akademickej obce SÚJS SAV dostal 9 hlasov (2 hlasovacie lístky boli neplatné) a 6. júna 2006 bol Peter Žeňuch predvolaný na zasadnutie Predsedníctva SAV, kde odpovedal na predložené otázky. V tajnom hlasovaní súhlasili všetci prítomní členovia Predsedníctva SAV s vymenovaním P. Žeňucha za riaditeľa SÚJS SAV od 01.07. 2006 na funkčné obdobie 4 rokov (uznesenie P SAV č. 421). Zástupcom riaditeľa SÚJS SAV sa stal PhDr. Štefan Lipták, CSc.

Dňa 11.09.2006 akademická obec SÚJS SAV na svojom zasadnutí zvolila nových členov Vedeckej rady SÚJS SAV v zložení – interní členovia: prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc., Mgr.art. Ladislav Kačic, PhD., Mgr. Angela Škovierová, PhD., Mgr. Svorad Zavarský, Mgr. Katarína Žeňuchová; externí členovia: prof. ICDr. Cyril Vasil' SJ, PhD. (Pontificio Istituto Orientale v Ríme), a prof. PhDr. Júlia Dudášová-Kriššáková, CSc. (Filozofická fakulta Prešovskej univerzity). Vedecká rada na svojom prvom zasadnutí 20.09.2006 zvolila za predsedu prof. PhDr. Jána Doruľu, DrSc.

Dňa 5.10.2006 Predsedníctvo Slovenskej akadémie vied na svojom 22. zasadnutí schválilo Atestačnú komisiu pre vedeckých pracovníkov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV v zložení: predseda doc. PhDr. Peter Žeňuch, CSc., interní členovia: prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc., Mgr. Mária Košková, CSc., PhDr. Štefan Lipták, CSc.; externí členovia: prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD., z Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity a prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc., z Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV. Závažným problémom pracoviska naďalej zostávajú obmedzené možnosti personálneho dobudúvania. V SÚJS SAV pracuje 10 pracovníkov, z ktorých 5 sú mladí pracovníci narodení v 70-tych rokoch 20-teho storočia, od ktorých sa v najbližšom období očakáva profesionálny rast (postup do kategórií I., II.a a II.b.).

Dňa 28.02.2006 bol ukončený pracovný pomer doc. PhDr. Eleny Krasnovskej, CSc., na čiastkový pracovný úväzok v SÚJS SAV (45%) a dňa 30.09.2006 sa skončil aj pracovný pomer Mgr. Petra Šoltésa, PhD. (100%). Od 01.10.2006 bol Andrej Škoviera prijatý do pracovného pomeru v SÚJS SAV na plný pracovný úväzok (100%) a prešiel do externej formy doktorandského štúdia. A. Škoviera sa venuje výskumu teologických, kulturologických a historických otázok pôsobenia cyrilo-metodskej misie na Veľkej Morave a jej pokračovania u južných Slovanov, výskumu hagiografických textov svätých sedmopočetníkov a otázkam súvisiacim s prítomnosťou cirkvi byzantsko-slovanského obradu na našom území.

Ani zníženie kapacity vedeckovýskumného potenciálu v roku 2006 o 0,5 úväzku nebolo dostatočným riešením napätého stavu v mzdovom fonde. K jeho riešeniu však veľmi dobre prispela pomoc P SAV (uznesenie č. 512), ktorá, žiaľ, pomohla riešiť tento nelichotivý stav iba pre rok 2006 (nebola schválená trvalá úprava rozpočtu).

K riešeniu ťažkostí súvisiacich s personálnym dobudúvaním naďalej patrí aj otázka umiestnenia dvoch pracovísk SAV v jednej budove. Hoci nainštalovanie samostatnej malej telefónnej ústredne pre pracovisko (od 1. 10. 2003) a napojenie miestností SÚJS SAV a príľahlých priestorov na samostatný podružný merač spotreby elektrickej energie (od 23. 10. 2003) prispelo k výraznému zabezpečeniu samostatnosti ústavu, predsa toto riešenie nie je konečné. Uznesením č. 194 zo dňa 15. 11. 2005 Predsedníctvo SAV schválilo dislokáciu Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV do priestorov budovy USV

2 v areáli SAV na Dúbravskej ceste s rozlohou 198 m². Toto uznesenie je pre naše pracovisko osobitne významné najmä preto, že poskytuje možnosti pre riešenie našich stiesnených priestorových pomerov. Hoci sa v roku 2006 napriek predloženým dvom nezávislým kalkuláciám nepodarilo realizovať úpravu pridelených priestorov v ÚSV 2 v areáli SAV na Dúbravskej ceste (Patrónka), veríme, že v roku 2007 sa po dohode všetkých zainteresovaných strán uskutoční úprava priestorov v tomto objekte, ktoré sú dôležité pre intenzívny základný výskum (zhromažďovanie a výskum prameňov či budovanie databázy cyrilských a latinských pamiatok je súčasťou vedeckovýskumnej náplne pracoviska).

Z koncepcie výskumu a ďalších vedeckovýskumných aktivít pracoviska vyplýva potreba jeho dobudovania nielen po stránke infraštruktúry, ale predovšetkým z hľadiska rozširovania možností dobudovania vedeckovýskumného potenciálu. Chýbajú najmä pracovníci zameraní na výskum slovensko-poľských, slovensko-maďarských a slovensko-rumunských vzťahov. Osobitne významne by k posilneniu prispelo rozšírenie vedeckovýskumných kapacít o bádateľov z oblasti výskumu slovensko-východoslovanských vzťahov i slovensko-českých vzťahov, keďže mnohé z výskumných oblastí, ktoré sú v súčasnosti aktuálne a prioritné, nemožno zastrešiť viac-menej prostredníctvom dohôd o spolupráci. Základom vedeckovýskumných interdisciplinárnych slavistických projektov je snaha o prepojenosť a koordináciu bádateľských zámerov spolupracovníkov domácich a zahraničných vedeckovýskumných inštitúcií. Práve Slavistický ústav Jána Stanislava SAV pripravuje takéto projekty a v jeho vedeckovýskumnom zameraní je ešte množstvo nepokrytých tém, ktoré čakajú na svojich riešiteľov. Budovanie a dobudovanie inštitúcie zameranej na výskum slovensko-slovanských i slovensko-neslovanských vzťahov je nevyhnutnosťou pre intenzívne a skutočné poznávanie a poznanie vývinu slovenského národa a kultúry a jeho úlohy a postavenia v kontexte slovanských i neslovanských národov a kultúr európskeho spoločenstva.

Iné dôležité informácie

V rokoch 2003 – 2006 Slavistický ústav Jána Stanislava SAV bol školiacim pracoviskom v odbore slavistika – slovanské jazyky (73-09-9). V tomto odbore školil a školí 13 doktorandov, z ktorých štyria doktorandi úspešnou obhajobou štúdiu ukončili. V súčasnosti dvaja pracovníci (J. Doruľa a P. Žeňuch) Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV sú členmi medziodborovej komisie slavistika – slovanské jazyky. V Slavistickom ústave J. Stanislava SAV sa na školení doktorandov podieľajú 4 pracovníci

(J. Doruľa, M. Košková, Š. Lipták, P. Žeňuch); ďalší dvaja pracovníci ústavu (L. Kačic a P. Žeňuch) pracujú ako školitelia štyroch doktorandov v rámci vedného odboru 81-32-9 Teória a dejiny hudby na Hudobnej a tanečnej fakulte VŠMU v Bratislave a v rámci vedného odboru 2.1.23 – Teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

K dôležitým informáciám patrí aj skutočnosť, že Slavistický ústav Jána Stanislava SAV je vedeckovýskumným a koordinačným centrom slavistických výskumov na Slovensku.

Pracovníci ústavu riešili 13 grantových projektov VEGA, zúčastnili sa na riešení štátneho programu výskumu a vývoja (ŠPVV) a riešili medzinárodný projekt, ktorý vyplýva z bilaterálnej dohody medzi Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV a Pontificio Istituto Orientale. Koordináčna funkcia nášho ústavu v rámci slavistických výskumov na Slovensku vyplýva z dohody o spolupráci so Slovenským komitétom slavistov a zo spolupráce s ďalšími zahraničnými a domácimi inštitúciami. Treba pripomenúť aj dohody o spolupráci s Ústavom bulharského jazyka BAV, Ústavom slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne, Užhorodskou národnou univerzitou. Významné sú dohody o spolupráci s domácimi inštitúciami, predovšetkým s Maticou slovenskou, Katolíckou univerzitou v Ružomberku a Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity. Spolupráca založená na osobných kontaktoch prebieha aj s ďalšími inštitúciami, najmä s Prešovskou univerzitou a Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre a Centrom spirituality Východ–Západ Michala Lacka v Košiciach.

Pracovníci ústavu organizovali viacero interdisciplinárnych vedeckých konferencií s medzinárodnou účasťou a vystúpili na viacerých vedeckých domácich i medzinárodných konferenciách. V Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV prebiehajú intenzívne práce na archívnych a terénnych výskumoch a s tým súvisí aj príprava a budovanie digitálnej databázy pamiatok. Čiastkové výsledky takýchto výskumov publikovali v periodických i neperiodických publikáciách a vydali dve monografie v zahraničí a jednu monografiu doma. V Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV sa pripravujú vedecké vydania významných rukopisov a tlačí z okruhu latinskej a cirkevnoslovanskej spisby i z okruhu písomností kamaldulského písomníctva a tiež písomností z okruhu rehoľných spoločenstiev jezuitov i františkánov. Prebieha aj systematický výskum ľudových naratívov karpatského regiónu, výskum v oblasti slovensko-južnoslovanských (predovšetkým Bulharsko), slovensko-ukrajinských, slovensko-rusínskych a slovensko-nemeckých vzťahov.

Takto koncipovaný interdisciplinárny výskum vychádza zo spolupráce vedeckovýskumných pracovísk doma i v zahraničí, čo prispieva ku komplexnému poznaniu nášho národného bohatstva v širšom európskom rámci. Slovensko sa výsledkami interdisciplinárnych slavistických výskumov prezentuje ako nositeľ

interkultúrneho a interjazykového prostredia, ktoré spája niekoľko kultúrnych a religióznych tradícií. Prioritou takýchto komplexných interdisciplinárnych výskumov je preto poznávanie vzťahov medzi jazykmi, kultúrami, etnikami a religióznymi tradíciami, ktoré formovali priestor dnešného Slovenska ako dôkaz a výsledok prirodzených možností pre živý kultúrny, etnický i konfesiónálny pluralizmus.